

Godišnje izvješće

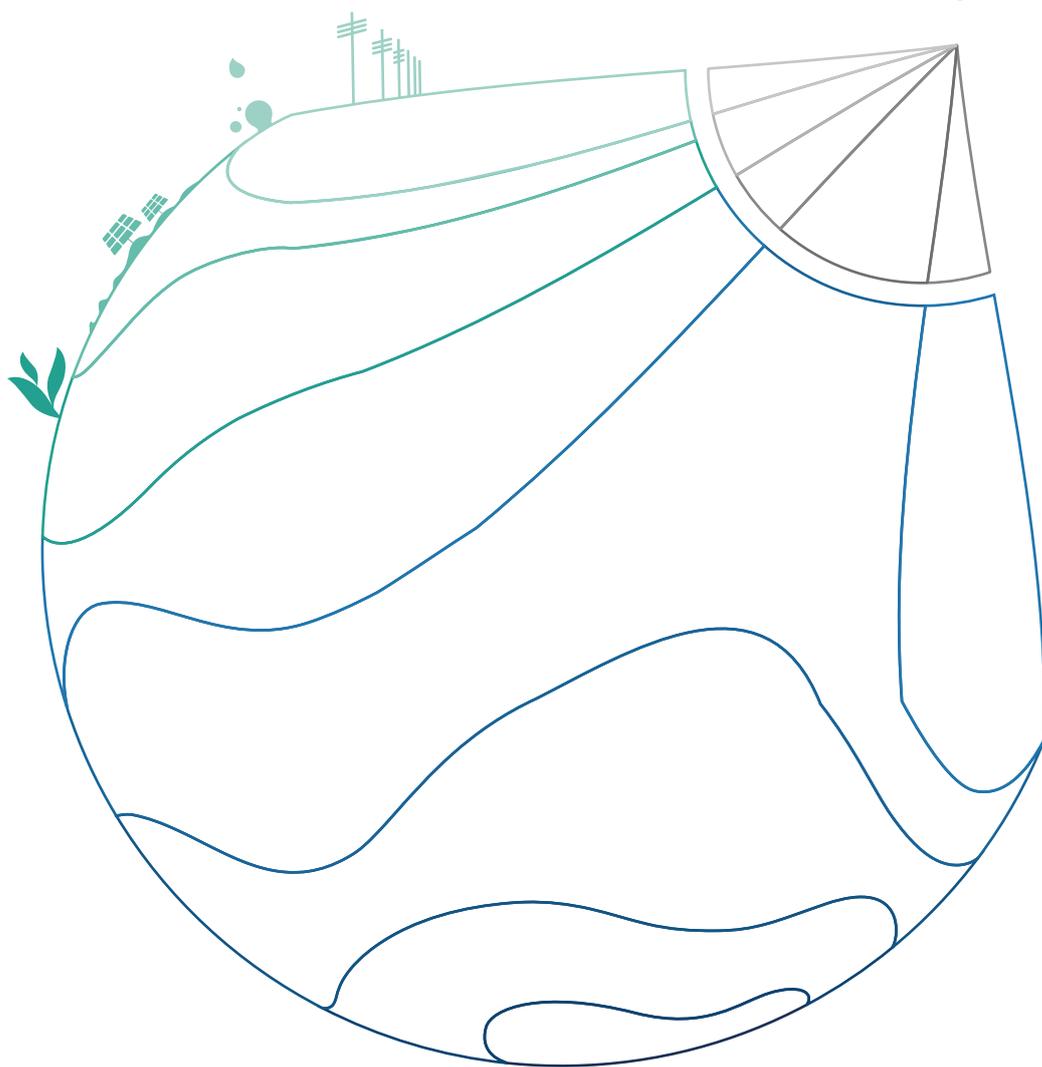
2016.

Godišnje izvješće

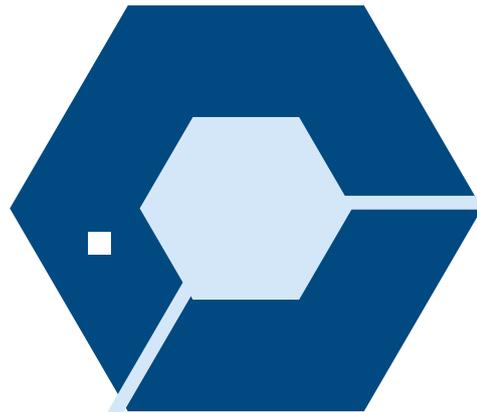
2016.

HEP GRUPA 2016.

NAJVAŽNIJI PODACI

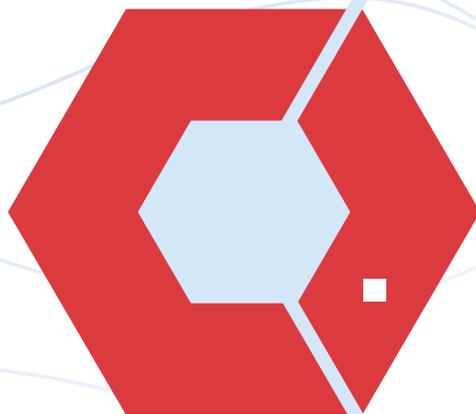
PROIZVODNI
OBJEKTI, PRIJENOSNA
I DISTRIBUCIJSKA
MREŽA

26 HE

instalirana snaga
2.094 MW

bez Agregata HE
Dubrovnik B koji radi
za BiH

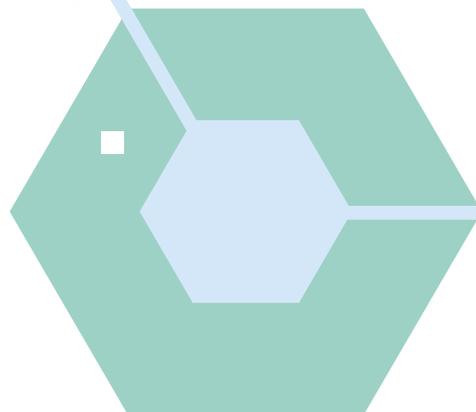

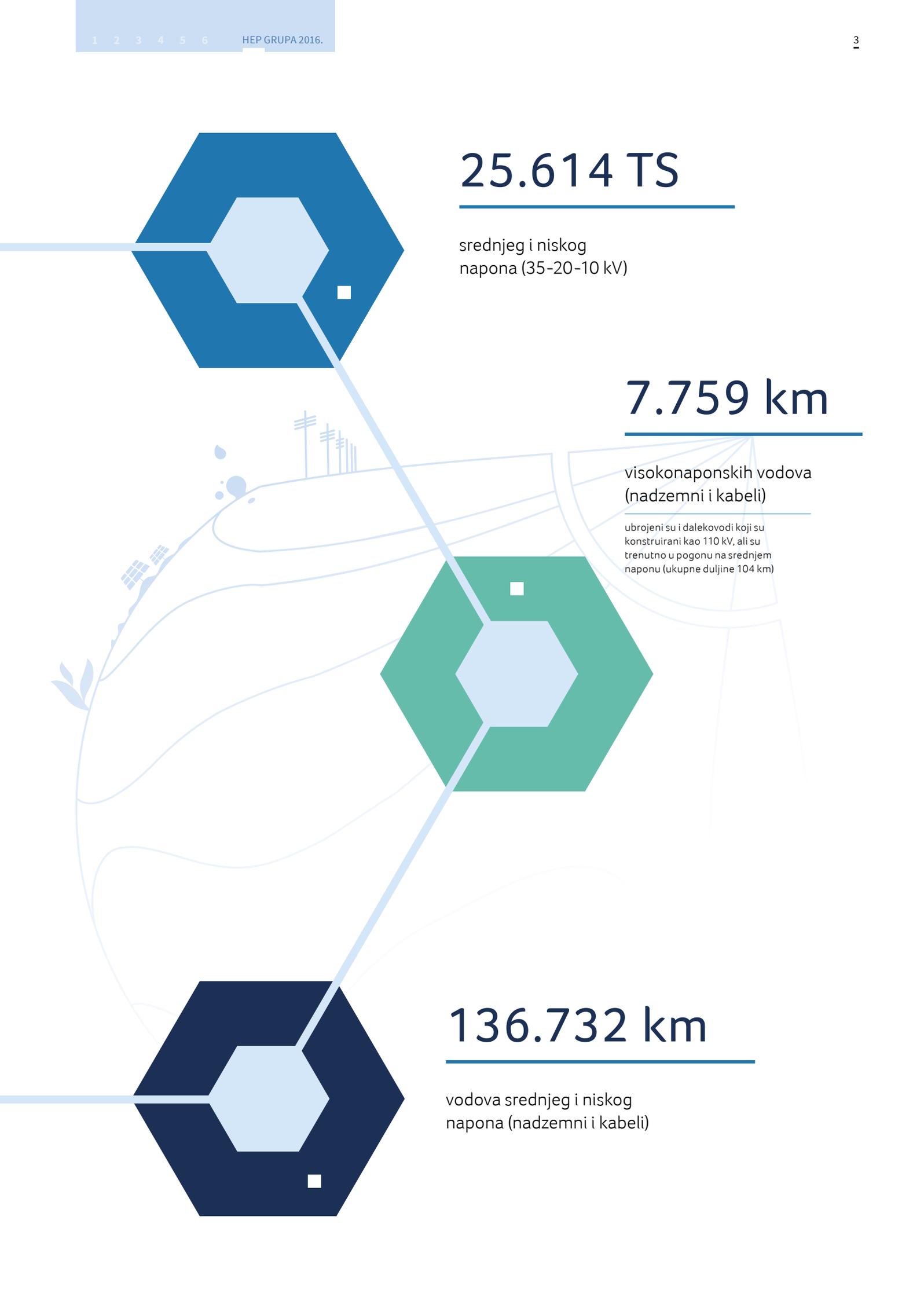
8 TE i 50% NE Krško

instalirana snaga
2.270 MW

171 TS

visokog napona
(400-200-110 kV)

25.614 TS

srednjeg i niskog
napona (35-20-10 kV)

7.759 km

visokonaponskih vodova
(nadzemni i kabeli)

ubrojani su i dalekovodi koji su
konstruirani kao 110 kV, ali su
trenutno u pogonu na srednjem
naponu (ukupne duljine 104 km)

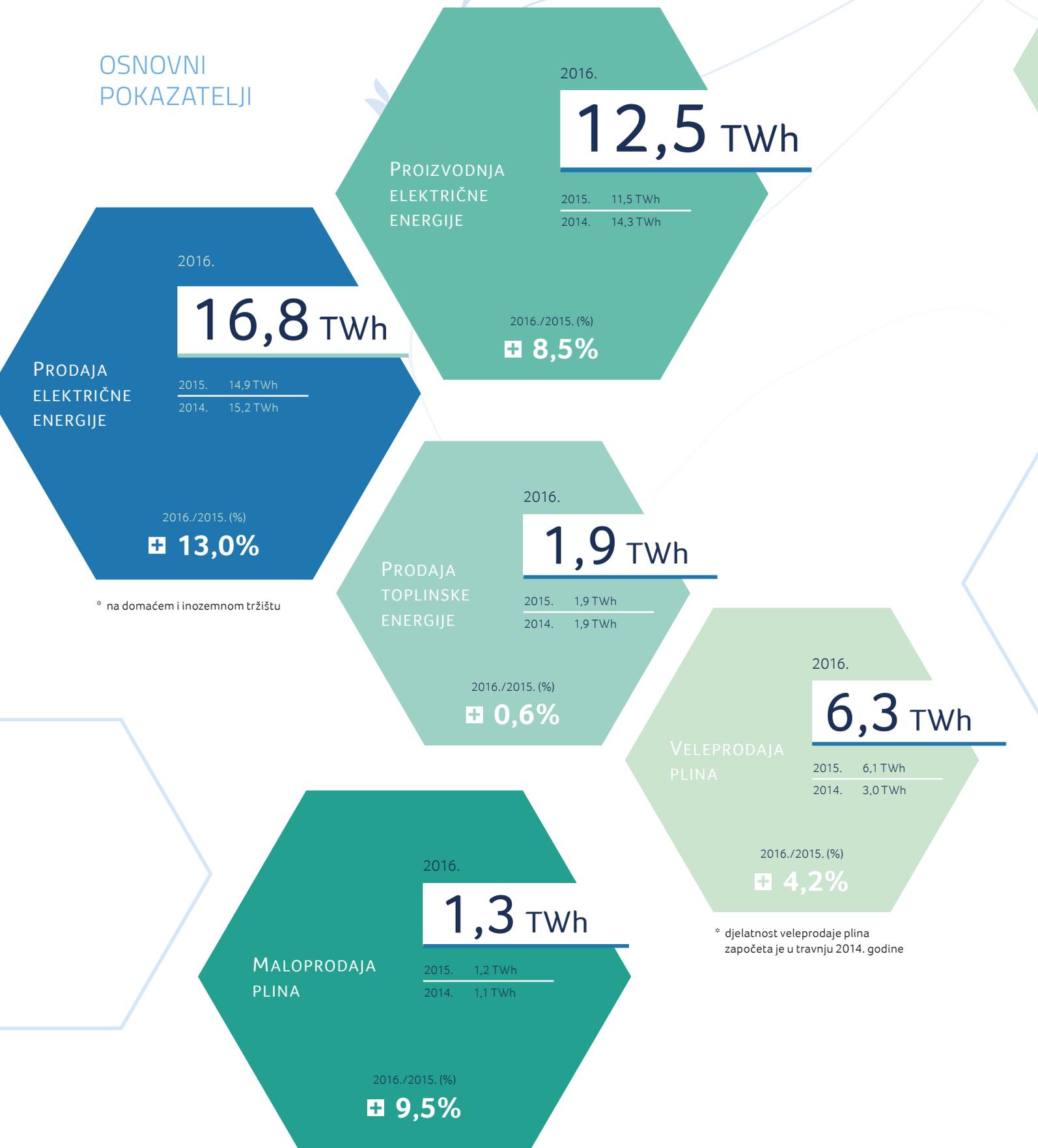
136.732 km

vodova srednjeg i niskog
napona (nadzemni i kabeli)

HEP GRUPA 2016.

NAJVAŽNIJI PODACI

OSNOVNI POKAZATELJI

POSLOVNI
PRIHODI

2016./2015. (%)

▣ 1,2%

2016.

14.400,4
mil. kn

2015. 14.569,5 mil. kn

2014. 13.599,2 mil. kn

NETO DOBIT
HEP GRUPE

2016.

2.045,0
mil. kn

2015. 1.940,1 mil. kn

2014. 2.465,4 mil. kn

2016./2015. (%)

⊕ 5,4%

2016.

4.617,5
mil. kn

2015. 4.508,1 mil. kn

2014. 5.378,9 mil. kn

DOBIT PRIJE
POREZA,
KAMATA I
AMORTIZACIJE

2016.

39.232,9
mil. kn

2015. 38.211,4 mil. kn

2014. 35.856,7 mil. kn

2016./2015. (%)

⊕ 2,7%

UKUPNA
IMOVINA
(AKTIVA)

2016./2015. (%)

⊕ 2,4%

2016.

2.589,1
mil. kn

2015. 2.528,1 mil. kn

2014. 2.063,7 mil. kn

INVESTICIJE

2016.

11.832

BROJ
RADNIKA

2015. 11.935

2014. 12.061

2016./2015. (%)

▣ 0,9%

SADRŽAJ

IZVJEŠĆE
PREDSJEDNIKA
NADZORNOG
ODBORA
>8

IZVJEŠĆE
PREDSJEDNIKA
UPRAVE
>10

1

PROFIL TVRTKE >15

MISIJA, VIZIJA,
TEMELJNE VRIJEDNOSTI
I STRATEŠKI CILJEVI
>16

DRUŠTVA HEP GRUPE
>18

ZAKONODAVNI OKVIR
>20

KRATKI POVIJESNI
PREGLED
>25

2

KORPORATIVNO UPRAVLJANJE >29

ORGANI DRUŠTVA
HEP D.D.
>30

UPRAVLJAČKA
STRUKTURA HEP-A D.D.
>32

GLAVNA SKUPŠTINA
>34

NEOVISNA REVIZIJA
>34

UNUTARNJI NADZOR
>35

3

POSLOVANJE U 2016. GODINI >37

OBILJEŽJA POSLOVANJA
>38

OSTVARENI FINACIJSKI
REZULTATI
>39

FINACIJSKI POLOŽAJ
>47

INVESTICIJE
>48

4

**FINANCIJSKI
IZVJEŠTAJI
>53**

HEP GRUPA
– GODIŠNJI
KONSOLIDIRANI
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
I IZVJEŠĆE NEOVISNOG
REVIZORA ZA
2016. GODINU
>54

HEP D.D.
– FINANCIJSKI
IZVJEŠTAJI S
IZVJEŠĆEM REVIZORA
>139

5

**IZVJEŠĆA DRUŠTAVA
HEP GRUPE
S FINANCIJSKIM
IZVJEŠTAJIMA I
IZVJEŠĆIMA REVIZORA
>149**

HEP-PROIZVODNJA D.O.O.
>150

HEP - OPERATOR
DISTRIBUCIJSKOG
SUSTAVA D.O.O.
>160

HEP ELEKTRA D.O.O.
>169

HEP OPSKRBA D.O.O.
>177

HEP TOPLINARSTVO D.O.O.
>185

HEP PLIN D.O.O.
>194

6

**IZVJEŠĆA OSTALIH
DRUŠTAVA HEP GRUPE
>203**

HEP TRGOVINA D.O.O.
>204

HEP OPSKRBA
PLINOM D.O.O.
>206

HEP ESCO D.O.O.
>208

PROGRAM SAVA D.O.O.
>209

HEP UPRAVLJANJE
IMOVINOM D.O.O.
>210

HEP TELEKOMUNIKACIJE D.O.O.
>211

ADRESAR
>214

IZVJEŠĆE PREDSJEDNIKA NADZORNOG ODBORA

Nikola Bruketa
Predsjednik Nadzornog
odbora

Tijekom poslovne 2016. godine Nadzorni je odbor u razdoblju između dvije godišnje Skupštine održao deset sjednica, od kojih dvije elektroničke.

Nadzorni odbor je prihvatio prijedlog Uprave Društva za imenovanje revizora za poslovnu 2016. godinu, te je za revizora Hrvatske elektroprivrede d.d. i njezina ovisna društva imenovan BDO Croatia d.o.o.

U nadzoru poslovanja Društva sudjelovao je i Revizorski odbor Hrvatske elektroprivrede d.d. koji je održao dvije sjednice na kojima je raspravljao o financijskim izvješćima Društva, rezultatima revizije i radu vanjskog revizora i drugim pitanjima, te je razmatrao izvješće o radu Sektora za internu reviziju HEP-a d.d. za 2016. godinu.

Nadzorni odbor je nadzirao vođenje poslova Društva i obavljao druge poslove u skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, Statutom Društva i Poslovníkom o radu Nadzornog odbora, te raspravljao i prihvatio informacije Uprave o ukupnim prilikama u Društvu, poslovnoj politici i poslovnim odnosima s povezanim društvima, odlukama koje su značajno utjecale na položaj Društva kao i načelnim pitanjima budućeg vođenja Društva. Također je prihvatio i izvješća o poslovanju Društva podnesena tijekom poslovne godine, te u skladu s člankom 27. Statuta Hrvatske elektroprivrede d.d. davao suglasnosti na odluke Uprave.

Nadzorni odbor je analizirao ostvarivanje planiranih rezultata i provedbu temeljnih ciljeva poslovne politike Društva u 2016. godini, te je aktivno sudjelovao u nadzoru realizacije strateški važnih tema HEP grupe. Na prijedlog Uprave Nadzorni odbor Društva dao je suglasnost na Konsolidirani gospodarski plan HEP grupe za 2017. godinu i Plan investicija HEP grupe za 2017. godinu.

U poslovnoj 2016. godini važno je naglasiti aktivnu ulogu Nadzornog odbora u provedbi postupka restrukturiranja HEP - Operatora distribucijskog sustava d.o.o. Nadzorni odbor je redovito izvještavan od Uprave HEP-a d.d., te je iznosio svoje stavove i davao preporuke Upravi, s ciljem poboljšanja efikasnosti poslovanja i strateškog određivanja HEP grupe u budućem razdoblju, te s obzirom na nove okolnosti pozicioniranja na tržištu električne energije i sudjelovanje u ravnopravnoj tržišnoj utakmici.

Nadzorni odbor kontinuirano sudjeluje, te kroz redovita izvješća i informacije Uprave Društva prati aktivnosti na kapitalnim investicijskim projektima HEP grupe, godišnjim planovima investicija i dokumentima koji su odredili strateški okvir za investicijska ulaganja.

Osim redovitih izvješća Uprave Društva o rezultatima i stanju poslovanja, Nadzorni odbor je iscrpni raspravljao o drugim aktualnim temama u HEP grupi, od kojih izdvajam stanje informacijske sigurnosti HEP grupe; izradu i sadržaj strateškog dokumenta HEP 2030; realizaciju Plana investicija u 2016. godini; notifikacijski postupak za projekt TE Plomin C; stanje projekta LNG Hrvatska; rad Sektora za internu reviziju HEP-a d.d.; dugoročnu strategiju razvoja ljudskih potencijala HEP grupe za razdoblje 2017.-2026. godine; revitalizaciju HE Zakučac; razvoj projekata vjetroelektrana u RH od poslovnog interesa za HEP grupu; Sporazum o poslovnoj suradnji s JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar; postupak nabave kabela

za HEP-ODS; početak rada društva HEP Elektra; stanje ukupnih poslovnih odnosa i potraživanja HEP-a u državama u okruženju; osiguranje dodatnih sredstava za financiranje otkupa električne energije iz obnovljivih izvora energije; plan smanjenja gubitaka električne energije u djelatnosti distribucije; pregled i ocjenu ugovorne i normativne uređenosti korporativnih odnosa i poslovanja HEP grupe; nastavak realizacije projekta izgradnje kombi kogeneracijske elektrane na lokaciji EL-TO Zagreb; te osiguranje financijskih sredstava za provedbu projekata energetske učinkovitosti po ESCO modelu.

Izvršen je pregled poslovnih i financijskih izvještaja, te je utvrđeno da dioničko društvo Hrvatska elektroprivreda i grupa ovisnih društava djeluju u skladu s odredbama Zakona o trgovačkim društvima, Statutom, odlukama Skupštine te općim aktima Društva.

Godišnja financijska izvješća napravljena su u skladu sa stanjem u poslovnim knjigama Društva i pokazuju ispravno imovinsko i poslovno stanje Društva.

Nadzorni odbor nema primjedbi na izvješće revizora o ispitivanju godišnjih financijskih izvješća Društva i konsolidiranih financijskih izvješća HEP grupe za poslovnu 2016. godinu.

Predsjednik Nadzornog odbora
Nikola Bruketa

IZVJEŠĆE PREDSJEDNIKA UPRAVE

mr.sc. Perica Jukić
Predsjednik Uprave

HEP grupa je u 2016. godini u potpunosti ispunila misiju sigurne, kvalitetne i pouzdane opskrbe energijom kupaca te je treću godinu za redom ostvarila iznimno dobar rezultat u iznosu od dvije milijarde kuna.

U vlastitim proizvodnim objektima proizvedeno je 12,5 TWh električne energije. Ostvarena je vrlo dobra raspoloživost elektrana, prijenosne i distribucijske mreže bez značajnijih poremećaja u isporuci električne energije, toplinske energije i plina.

Uprava Društva je, u iznimno zahtjevnom i promjenjivom okruženju, usmjerila poslovanje prema postizanju fleksibilnog energetskeg portfelja, optimizaciji i unaprjeđenju poslovnih procesa, održivoj tržišnoj prilagodljivosti i aktivnoj suradnji s dionicima.

S ciljem zadržavanja vodećeg udjela na hrvatskom tržištu električnom energijom, HEP je tijekom 2016. godine intenzivno radio na daljnjem poboljšanju usluga te razvoju i ponudi inovativnih proizvoda prilagođenih zahtjevima kupaca i nastavio provoditi niz drugih aktivnosti u skladu s normama održivog razvoja i društveno odgovornog poslovanja. Tržišni udjel u Hrvatskoj stabiliziran je na 85 posto, a na slovenskom je tržištu ostvaren daljnji iskorak u opskrbi velikih kupaca te je HEP u poslovnu 2017. godinu u segmentu prodaje poslovnim kupcima ušao s udjelom od 12,5%. Ujedno su se nastavile aktivnosti na širenju poslovanja u čitavoj regiji te je HEP počeo opskrbljivati i prve kupce u Srbiji te u Bosni i Hercegovini. Daljnje otvaranje domaćeg tržišta električne energije te niz zakonskih i regulatornih izmjena koje bitno utječu na poslovanje HEP grupe uvjetovali su i dodatno ubrzali potrebu prilagodbe poslovnog sustava i redefiniranje poslovnih ciljeva. Hrvatski operator prijenosnog sustava krajem veljače uspješno je završio postupak ishođenja certifikata neovisnog operatora prijenosa električne energije. Razvijen je program restrukturiranja HEP Operatora distribucijskog sustava s ciljem unaprjeđenja poslovne strategije, organizacije i poslovnog modela te poslovnih procesa, a njegova se implementacija planira u 2017. godini. Početkom studenog izdvajanjem opskrbe djelatnosti iz HEP Operatora distribucijskog sustava osnovano je društvo HEP Elektra čime je ispunjena zakonska obveza razdvajanja mrežne i opskrbe djelatnosti.

Aktivno i promišljeno upravljanje likvidnošću potvrđeno je od strane rejting agencije Standard & Poor's koja je povećala samostalnu ocjenu kreditnog rejtinga HEP-a s b+ na bb, ali i ukupnu ocjenu s BB- na BB. Time se ukupna ocjena kreditnog rejtinga izjednačila s ocjenom rejtinga Republike Hrvatske, a prema mišljenju agencije, HEP zasad ne može imati bolji rejting od države. Pozitivna ocjena je izravan rezultat aktivnog korporativnog upravljanja financijskim položajem i ukupnim poslovanjem u HEP grupi. Ovim povećanjem HEP je prepoznat kao stabilna kompanija sa strateškim planom ulaganja te mogućnostima rasta i širenja poslovanja u vremenima koja su vrlo izazovna za energetske sektor u cijeloj Europi. Nadalje, kako je u prosincu 2016. došlo do rasta prognoze rejtinga za Republiku Hrvatsku, agencija je potvrdila dugoročni kreditni rejting HEP-a (BB) te povećala izgleda kretanja ocjene rejtinga s negativnih na stabilne.

HEP grupa nastoji kroz dugoročni investicijski ciklus odgovoriti zahtjevima razvoja energetskeg sektora u Republici Hrvatskoj uz uvažavanje novonastalih okolnosti, kao što je sve veća prisutnost ostalih sudionika na otvorenom tržištu, osobito u opskrbi električnom energijom i proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora energije. HEP itekako vodi računa i o razvoju svog portfelja obnovljivih izvora energije. Tijekom 2016. godine nastavljen je ciklus rekonstrukcije i revitalizacije hidroelektrana, a pri završetku je izgradnja dviju kogeneracijskih elektrana na šumsku biomasu - u Sisku i Osijeku. Kombi-kogeneracijski blok na plin u TE-TO Sisak nalazi se u probnom radu, a u pripremi je izgradnja visokoučinkovite kombi-kogeneracijske elektrane na plin KKE EL-TO Zagreb. Do kraja 2016. godine, za sve su termoenergetske objekte u portfelju HEP-a ishođene okolišne dozvole.

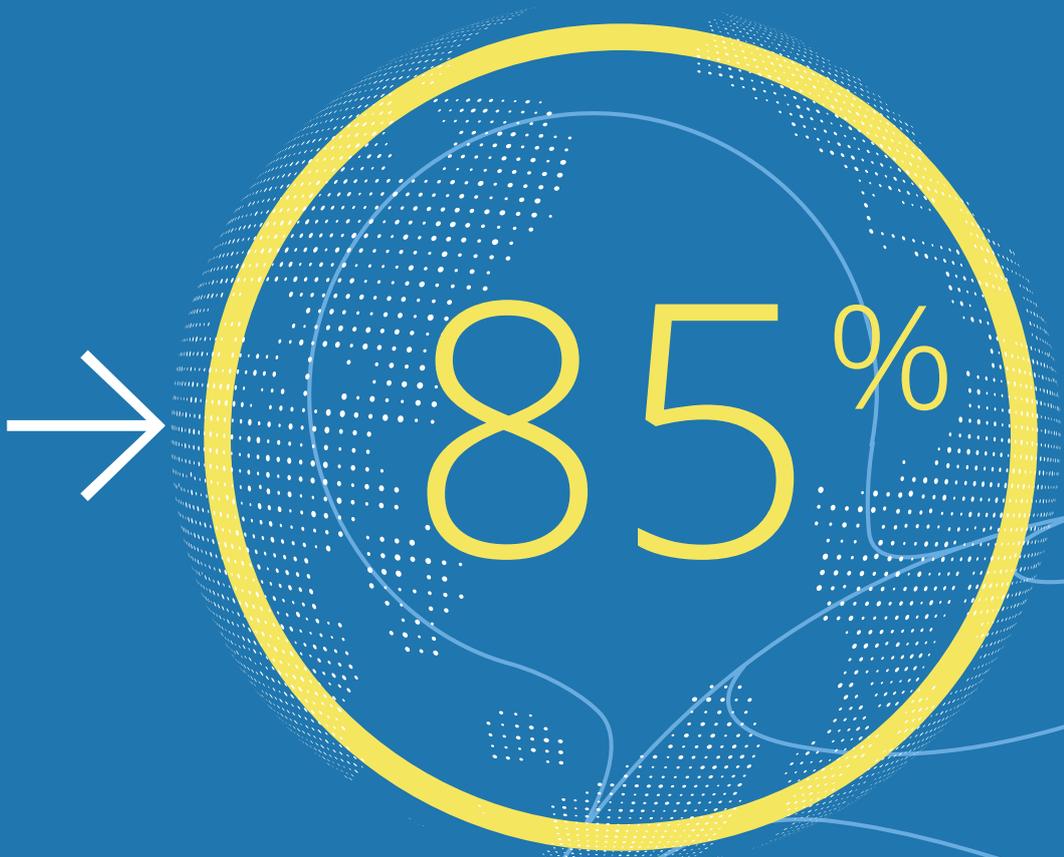
Snažan zamah u 2016. godini dobio je projekt eMobilnosti, u sklopu kojeg je do kraja godine u više gradova u Hrvatskoj HEP instalirao ukupno 28 punionica. Usporedo se izvanograničnom suradnjom s državama EU i sufinanciranjem iz fondova EU planira pokrenuti izgradnja mreže punionica duž najvažnijih hrvatskih prometnica i autocesta. Osim u području elektromobilnosti, HEP je u suradnji s domaćim i stranim partnerima uspješno aplicirao za sredstva za sufinanciranje više projekata u sklopu programa EU (projekti SUNSHINE, A2PBEER, 3Smart, TEESCHOOLS), prvenstveno na području provedbe mjera energetske učinkovitosti.

U 2016. godini HEP je najprije izdao pilot izvješće o održivosti za 2013.-2014. godinu, a zatim i izvješće za 2015. godinu. Time se, kao jedna od prvih hrvatskih tvrtki u državnom vlasništvu pripremio za provedbu direktive o nefinancijskom izvještavanju.

Uspješno i proaktivno poslovanje te respektabilni rezultati HEP grupe u 2016. godini čvrst su temelj razvoja HEP-a kao suvremene i efikasne kompanije usporedive sa srodnim europskim tvrtkama, koja će biti spremna odgovoriti na buduće izazove.

Naša je tradicija obavljanja elektroenergetskih djelatnosti na području Hrvatske dulja od jednog stoljeća, te ćemo, kao snažna i cjelovita energetska tvrtka, uz konkurentan iskorak na regionalno tržište, nastaviti i dalje hrvatskim građanima i gospodarstvu osiguravati dostatnu i pouzdanu opskrbu energijom, na načelima okolišno prihvatljive proizvodnje i energetske učinkovitosti.

Predsjednik Uprave
mr.sc. Perica Jukić

85%

Provedbom niza aktivnosti usmjerenih na poboljšanje odnosa s kupcima, stalnim prilagođavanjem ponude zahtjevima tržišta i marketinškim kampanjama jačanja HEP-ovog brenda stabiliziran je tržišni udjel u opskrbi domaćih kupaca električnom energijom na oko 85 posto.

1

Profil tvrtke

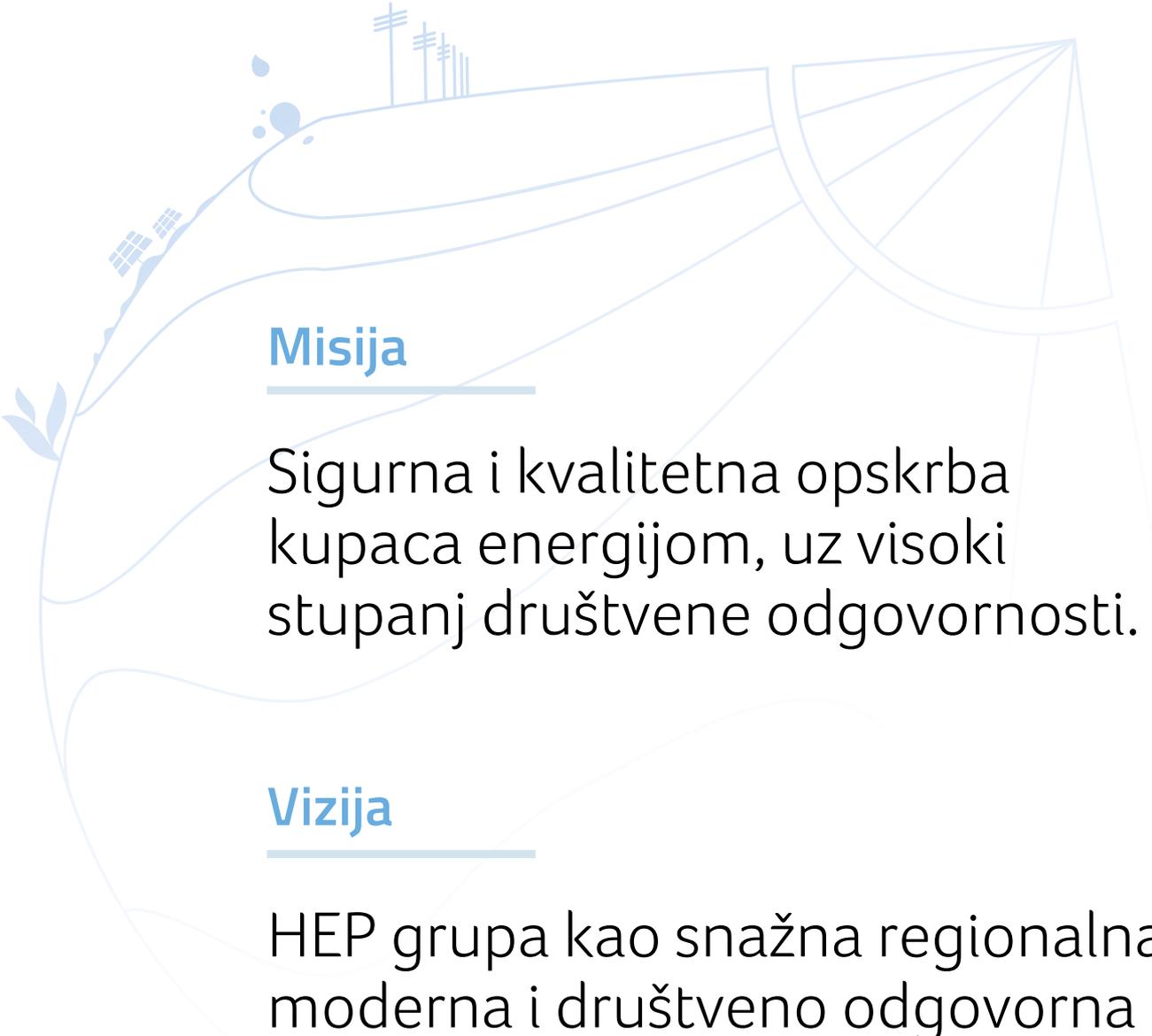
MISIJA I VIZIJA,
TEMELJNE VRIJEDNOSTI
I STRATEŠKI CILJEVI
>16

DRUŠTVA HEP GRUPE
>18

ZAKONODAVNI OKVIR
>20

KRATKI POVIJESNI
PREGLED
>25

Misija i vizija, temeljne vrijednosti i strateški ciljevi

Misija

Sigurna i kvalitetna opskrba kupaca energijom, uz visoki stupanj društvene odgovornosti.

Vizija

HEP grupa kao snažna regionalna, moderna i društveno odgovorna korporacija, prepoznata kao primjer učinkovite proizvodnje i isporuke energije kupcima.

Temeljne vrijednosti

Kompetentnost i inovativnost

Naši su radnici najvrjedniji potencijal i oslonac provođenju misije i vizije tvrtke te stvaranju vrijednosti tvrtke kojoj pripadamo. Uz otvorenost za nove ideje i kreativnost, razvijamo znanja i sposobnosti.

Kvaliteta i poslovna izvrsnost

Slijedeći zahtjeve i očekivanja svih zainteresiranih skupina, povećavamo kvalitetu naših proizvoda i usluga. Naš je cilj poslovna izvrsnost tvrtke.

Poštenje

Profesionalno i savjesno se odnosimo prema kupcima, poslovnim partnerima, radnicima i imovini. Afirmiramo pristup nulte tolerancije na korupciju. Etičkim kodeksom definirali smo načela poslovnog ponašanja.

Odgovornost prema okolišu

Proizvodimo, prenosimo i distribuiramo energiju na okolišno prihvatljiv način. Potičemo učinkovitu i racionalnu uporabu energije kod svojih kupaca te razvoj i uporabu obnovljivih izvora energije.

Strateški ciljevi

Održivi i fleksibilni energetske portfolio

ulaganjem u hidroelektrane i ostale obnovljive izvore energije, usmjerenost na izgradnju visokoučinkovitih kogeneracijskih projekata; posjedovanje raznovrsnih izvora električne energije koji se mogu uključivati u proizvodnju ovisno o stanju i cijenama energenata na tržištu te na taj način pružati održivost i fleksibilnost

Optimizacija i unaprjeđenje poslovnih procesa

kontinuiranim unaprjeđenjem kompetencija i inovativnosti zaposlenika, učinkovitim upravljanjem znanjem na korporativnoj razini te optimizacijom poslovnih procesa

Tržišna prilagodljivost

definiranjem i osmišljavanjem novih proizvoda i usluga na tržištu u svim segmentima veleprodajnog i maloprodajnog tržišta s ciljem zadržavanja sadašnjeg udjela na tržištu u Hrvatskoj i povećanja udjela na regionalnim tržištima kao i implementaciju naprednih mreža s naglaskom na razvoj mreže, automatizaciju, napredno upravljanje i pogon mreže

Suradnja s dionicima

pravovremenim i aktivnim sudjelovanjem u postupcima izrade i donošenja pravnih akata na razini EU i nacionalnoj razini te u procesu kreiranja novog energetskog tržišta.

Profil tvrtke

DRUŠTVA HEP GRUPE

HEP grupa se sastoji od vladajućeg društva (matice) Hrvatske elektroprivrede d.d. i ovisnih društava.

Ovisna društva	Država	Udjel u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o. ¹	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o. ²	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom kupaca u okviru javne usluge
HEP- Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP-Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovanje električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP-PLIN d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija i opskrba plinom
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
HEP-ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Vođenje i financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP - Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Upravljanje neposlovnom imovinom i turizmom
HEP NOC	Hrvatska	100	Usluge obrazovanja, usavršavanja i smještaja
Program Sava d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge pripreme višenamjenskih nekretninskih projekata
HEP Trade d.o.o., Beograd	Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Energija d.o.o., Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Trade d.o.o., Mostar	BiH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Magyarorszag Energia kft	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom
HEP KS sh.p.k., Priština	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Telekomunikacijske usluge
HEP Opskrba plinom d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba na veleprodajnom tržištu plina
Hrvatski centar za čistiju proizvodnju	Hrvatska	100	Ustanova za promicanje čistije proizvodnje
Nuklearna elektrana Krško d.o.o. ³	Slovenija	50	Proizvodnja električne energije
LNG Hrvatska d.o.o. ⁴	Hrvatska	50	Izgradnja i operiranje plinovodima
Novenerg d.o.o. ⁵	Hrvatska	50	Analiza ulaganja u kapacitete za proizvodnju električne energije iz OIE i usluge konzaltinga

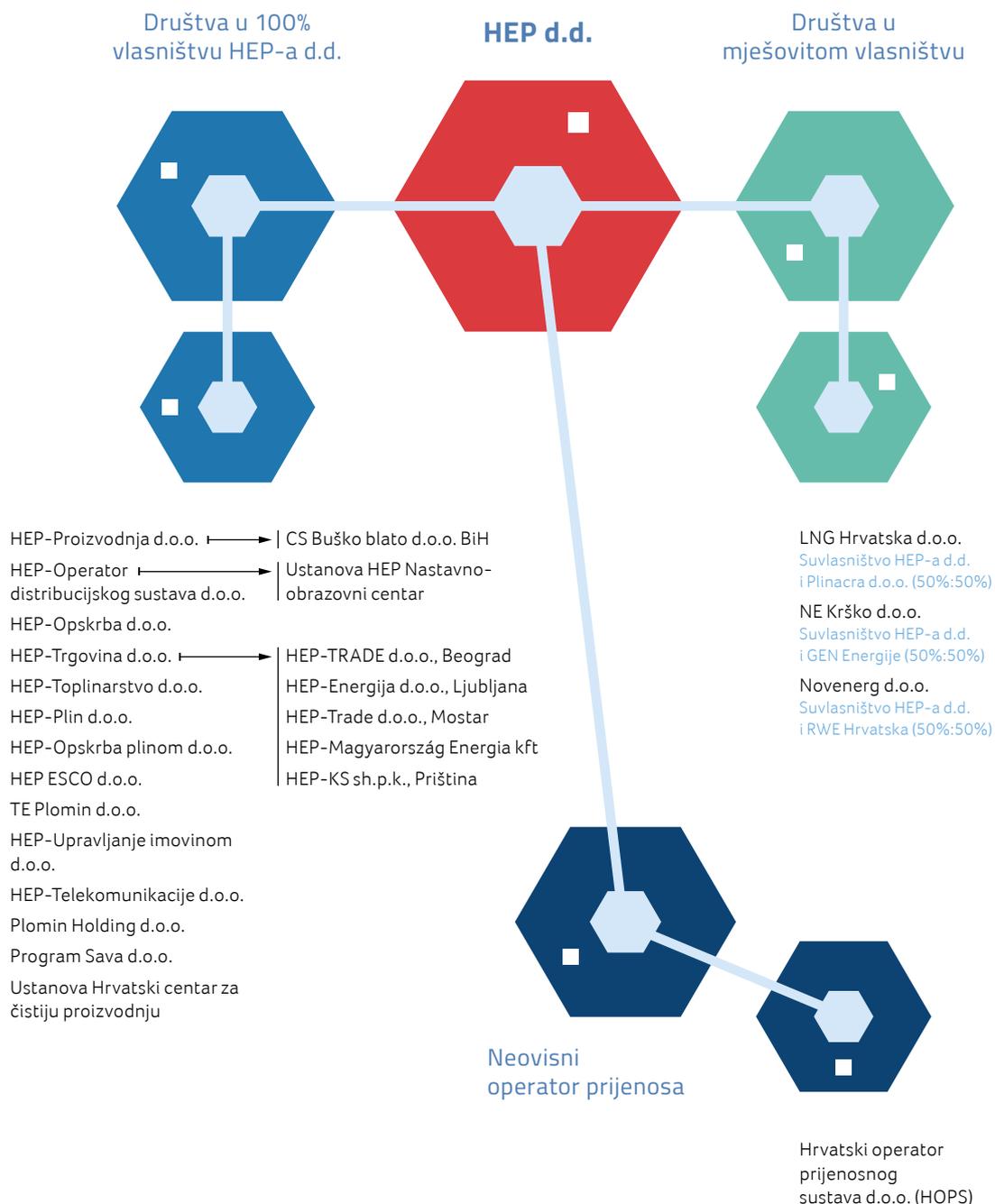
¹ Od 1. srpnja 2013. posluje po modelu neovisnog operatora prijenosnog sustava (ITO model)

² Sukladno obvezama iz Zakona o tržištu električne energije o razdvajanju mrežne i opskrbe djelatnosti, 2. studenog 2016. osnovana je HEP Elektra izdavanjem opskrbe djelatnosti iz društva HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.

³ U konsolidiranim financijskim izvještajima udjel u NE Krško d.o.o. iskazuje se metodom zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama, iskazuje se udjel HEP grupe u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima.

⁴ Zajednička suradnja s Plinacrom d.o.o. (50%:50%) na izgradnji i operiranju plinovodima za evakuaciju ukapljenog prirodnog plina s Krka na kopno i dalje prema konačnim destinacijama.

⁵ Zajednička suradnja s RWE Hrvatska d.o.o. (50%:50%)

ZAKONODAVNI OKVIR

EUROPSKI ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonodavni okvir Republike Hrvatske iz područja energetike, kao i pripadajući podzakonski akti, temelje se na europskom zakonodavnom okviru. Hrvatska je kao punopravna članica EU, preuzela obvezu potpunog transponiranja tzv. „Trećeg energetskeg paketa“ iz 2009. u nacionalno zakonodavstvo, kao i niz ostalih uredbi i propisa od značajnog utjecaja na poslovanje tvrtki u energetskeg sektoru. Ovaj se proces nastavlja, te su tijekom 2016. na razini EU doneseni sljedeći propisi:

- Uredba Komisije (EU) 2016/631 od 14. travnja 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje proizvođača električne energije na mrežu
- Uredba Komisije (EU) 2016/1719 od 26. rujna 2016. o uspostavljanju smjernica za dugoročnu dodjelu kapaciteta
- Uredba Komisije (EU) 2016/1388 od 17. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za priključak kupca
- Uredba Komisije (EU) 2016/1447 od 26. kolovoza 2016. o uspostavljanju mrežnih pravila za zahtjeve za priključivanje na mrežu sustava za prijenos istosmjernom strujom visokog napona i istosmjerno priključenih modula elektroenergetskog parka

Nastavno na Strategiju Europske komisije i javne rasprave provedene tijekom 2015. na razini EU u okviru kojih su i društva HEP grupe dala svoje mišljenje i prijedloge, a u cilju postizanja jedinstvenog europskeg energetskeg tržišta s naprednom klimatskom politikom, 30. studenoga 2016. Europska komisija je predstavila prijedlog paketa dokumenata pod nazivom „Čista energija za sve Europljane“.

NACIONALNI ZAKONODAVNI OKVIR

Zakonodavni i regulatorni okvir energetskeg sektora u Republici Hrvatskoj predstavljaju Strategija energetskeg razvoja Republike Hrvatske (2009.), te temeljni zakoni koji reguliraju energetskeg sektor u Republici Hrvatskoj, a posebice oni proizašli iz Trećeg energetskeg paketa.

Temeljni okvir za poslovanje HEP-a i ovisnih društava, prema energetskeg djelatnostima koje obavljaju su sljedeći zakoni:

- Zakon o energiji
- Zakon o tržištu električne energije
- Zakon o tržištu plina
- Zakon o tržištu toplinske energije
- Zakon o regulaciji energetskeg djelatnosti
- Zakon o energetskeg učinkovitosti
- Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji
- Zakon o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva.

Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 102/15) uređuje mjere za sigurnu opskrbu energijom te učinkovitu proizvodnju i korištenje energije. Također definira akte za provedbu energetskeg politike, planiranje energetskeg sustava i obavljanje energetskeg djelatnosti na tržištu ili kao javnih usluga, a uz poštivanje mjera zaštite okoliša i energetskeg učinkovitosti.

Zakon o obnovljivim izvorima energije i visokoučinkovitoj kogeneraciji (OIE i VUK) (NN 100/2015, 123/16) uređuje planiranje i poticanje proizvodnje i potrošnje električne energije proizvedene u proizvodnim postrojenjima koja koriste OIE i VUK, utvrđuje mjere poticanja za proizvodnju električne energije korištenjem OIE i VUK, uređuje provedbu sustava poticanja proizvodnje električne energije iz OIE i VUK, uređuje pitanja izgradnje postrojenja za proizvodnju električne energije iz OIE i VUK na državnom zemljištu, uređuje vođenje registra OIE i VUK za projekte, nositelje projekata i povlaštene proizvođače električne energije iz OIE i VUK.

Korištenjem OIE i VUK ostvaruju se interesi RH u području energetike, osobito u smislu ostvarivanja nacionalnog cilja korištenja energije iz OIE u vezi s udjelom korištenja energije iz OIE u ukupnoj neposrednoj potrošnji energije u RH u 2020. godini, šireg korištenja vlastitih prirodnih energetskeg resursa,

dugoročnog smanjenja ovisnosti o uvozu energenata, učinkovitog korištenja energije i smanjenja utjecaja uporabe fosilnih goriva na okoliš, otvaranja novih radnih mjesta i razvoja poduzetništva u energetici i drugim djelatnostima, koja se iniciraju s razvojem energetske projekata i njihovih rezultata u lokalnoj zajednici, poticanja razvoja novih i inovativnih tehnologija i doprinosa lokalnoj zajednici te diversifikacije proizvodnje energije i povećanja sigurnosti opskrbe.

Krajem 2016. Vlada je donijela Uredbu o izmjenama i dopunama Zakona o OIE i VUK kojom se rokovi za početak provedbe pojedinih dijelova Zakona odgađaju za jednu godinu. Obveza opskrbljivača za otkup električne energije od operatora tržišta električne energije isporučene od povlaštenih proizvođača električne energije po reguliranoj cijeni od 0,42 kn/kWh, sukladno udjelu pojedinog opskrbljivača na tržištu električne energije u RH, prolongira se do 31. prosinca 2017. Također, obveza početka rada EKO bilančne grupe odgađa se za 1. siječnja 2018., do kada se odgađa i primjena obveze HROTE-a da električnu energiju isporučenu od povlaštenih proizvođača prodaje na tržištu električne energije, na razvidan i nepristran način, u skladu s Pravilima prodaje električne energije.

Zakonom o energetskej učinkovitosti (NN 127/2014) želi se ostvariti cilj uštede energije u neposrednoj potrošnji, a time i ispunjenje cilja EU od 20 posto smanjenja potrošnje primarne energije do 2020. Zakonom se uređuje područje učinkovitog korištenja energije, donošenje planova na lokalnoj, područnoj (regionalnoj) i nacionalnoj razini za poboljšanje energetske učinkovitosti te njihovo provođenje. Propisuju se mjere energetske učinkovitosti, obveze energetske učinkovitosti, obveze regulatornog tijela za energetiku, operatora prijenosnog i distribucijskog sustava te tržišta energije u vezi s prijenosom, odnosno transportom i distribucijom energije, opskrbljivača energijom i/ili vodom, a posebice djelatnost energetske usluge, utvrđivanje ušteda na energiji te prava potrošača u primjeni mjera energetske učinkovitosti. Njegova je svrha ostvarivanje ciljeva održivog energetskeg razvoja: smanjenje negativnih utjecaja na okoliš, poboljšanje sigurnosti opskrbe energijom, zadovoljavanje potreba potrošača energije i ispunjavanje međunarodnih obveza Hrvatske u smanjenju emisije stakleničkih plinova i to poticanjem mjera energetske učinkovitosti u svim područjima potrošnje energije.

Treći nacionalni akcijski plan energetske učinkovitosti sadrži prijedlog sektorskih mjera energetske učinkovitosti čijom će se provedbom ostvariti cilj smanjenja neposredne potrošnje energije kao i mjera na strani proizvodnje/transformacije, prijenosa i distribucije energije kojima se planiraju ostvariti uštede primarne energije te revidiranu projekciju potrošnje energije. Najveće uštede očekuju se od provedbe programa obnove zgrada javnog, komercijalnog i stambenog sektora Ministarstva graditeljstva i prostornoga uređenja.

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Zakon o tržištu električne energije (NN 22/13, 102/15) uređuje pravila i mjere za sigurnu i pouzdanu proizvodnju, prijenos, distribuciju i opskrbu električnom energijom te za trgovinu električnom energijom i organizaciju tržišta električne energije kao dijela budućeg jedinstvenog elektroenergetskog tržišta EU-a. Nadalje, Zakon utvrđuje pravila koja se odnose na zaštitu krajnjih kupaca, organizaciju i funkcioniranje elektroenergetskog sektora, otvoren pristup tržištu, utvrđuje obveze univerzalne i zajamčene usluge i prava kupaca električne energije, pravila pristupa mreži, načela uzajamnosti i prekogranični prijenos električne energije.

Izmjenama i dopunama Pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom, koji stupaju na snagu početkom 2017. pojednostavljen je odnos opskrbljivača i krajnjih kupaca u području ugovaranja. Propisana je obveza uvođenja jedinstvenog računa za električnu energiju od 1. siječnja 2017. i korištenje mreže za svako mjerno mjesto. U 2016. prestala je regulacija cijene za univerzalnu uslugu, te se nadalje prema reguliranim uvjetima obavlja samo zajamčena opskrba.

Sukladno Uredbi (EU) br. 1227/2011 Europskog parlamenta i Vijeća o cjelovitosti i transparentnosti veleprodajnog tržišta energije i provedbenoj Uredbi Komisije (EU) br. 1348/2014 (tzv. Uredba REMIT), društva HEP grupe imaju obvezu dostave tehničkih i komercijalnih podataka Hrvatskoj energetskej regulatornoj agenciji (HERA-i) i Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja o svim kupoprodajnim transakcijama na veleprodajnom tržištu električne energije uključujući i izvedenice. Shodno tome, u 2016. godini uspostavljena je internetska stranica remit.hep.hr te je izvršena registracija društava HEP grupe u aplikaciju CEREMP. Na temelju odredbi Izmjena i dopuna Zakona, 2. studenoga 2016. osnovana je HEP Elektra d.o.o., statusnom promjenom društva HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) s ciljem izdavanja

opskrbe električnom energijom. HEP Elektra je jedini energetska subjekt ovlašten za pružanje javne usluge opskrbe električnom energijom u RH, što znači da joj je obveza pružanje javne usluge opskrbe kao univerzalne usluge za kupce kategorije kućanstvo te pružanje javne usluge opskrbe koja se obavlja kao zajamčena opskrba za ostale kupce.

Društva HEP grupe aktivno su tijekom 2016. sudjelovala u javnim raspravama o prijedlozima podzakonskih propisa, koje su provodili Ministarstvo gospodarstva, HERA, Hrvatski operator tržišta energije (HROTE), Hrvatski operator prijenosnog sustava (HOPS) i HEP ODS. Na temelju provedenih javnih rasprava doneseni su, odnosno izmijenjeni i dopunjeni sljedeći dokumenti:

- Zakon o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (resorno ministarstvo)
- Zakon o OIE i VUK (resorno ministarstvo)
- Pravila organiziranja tržišta električne energije (HROTE)
- Pravila o uravnoteženju elektroenergetskog sustava (HOPS)
- Metodologija za određivanje cijena za pružanje pomoćnih usluga (HOPS)
- Metodologija za određivanje iznosa tarifnih stavki za prijenos električne energije (HOPS)
- Cjenik nestandardnih usluga operatora distribucijskog sustava (HEP ODS)
- Pravila o korištenju registra jamstava podrijetla električne energije (HROTE)
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom (HERA)
- Pravila primjene nadomjesnih krivulja opterećenja (HEP ODS)
- Metodologija za utvrđivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja (HERA)
- Procjena potencijala za povećanje energetske učinkovitosti infrastrukture za električnu energiju (HERA)
- Odluka o načinu i postupku vođenja razdvojenog računovodstva energetskih subjekata (HERA)

Za više podzakonskih propisa provedene su javne rasprave, ali akti nisu doneseni do kraja 2016.: Pravilnik o OIE i VUK (donosi resorno ministarstvo); Pravila vođenja EKO bilančne grupe (HROTE); Mrežna pravila prijenosnog sustava (HOPS); Pravila prodaje električne energije (HROTE); Metodologija utvrđivanja naknade za priključenje na elektroenergetsku mrežu i za povećanje priključne snage (HERA); Pravila o promjeni opskrbljivača električnom energijom (HERA); Desetogodišnji plan razvoja prijenosne mreže 2017.-2026., s detaljnom razradom za početno trogodišnje i jednogodišnje razdoblje (HOPS)

TOPLINSKA ENERGIJA

HEP-Toplinarstvo energetske djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom te kupca toplinske energije, obavlja u skladu sa sljedećom zakonskom i podzakonskom regulativom:

- Zakon o tržištu toplinske energije (NN 80/13, NN 14/14),
- Opći uvjeti za opskrbu toplinskom energijom (NN 35/14),
- Opći uvjeti za isporuku toplinske energije (NN 35/14),
- Mrežna pravila za distribuciju toplinske energije (NN 35/14),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije (NN 56/14),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije (NN 56/14),
- Pravilnik o načinu raspodjele i obračunu troškova za isporučenu toplinsku energiju (NN 99/14, NN 27/15, NN 124/15),
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije za centralne toplinske sustave Zagreb, Osijek i Sisak, za energetska subjekt HEP Proizvodnja d.o.o.;
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije za centralne toplinske sustave Zagreb, Osijek i Sisak za energetska subjekt HEP-Toplinarstvo d.o.o.;
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za proizvodnju toplinske energije za centralne toplinske sustave Dubrava, Velika Gorica i Samobor za energetska subjekt HEP-Toplinarstvo d.o.o.;
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za distribuciju toplinske energije za centralne toplinske sustave Dubrava, Velika Gorica i Samobor za energetska subjekt HEP-Toplinarstvo d.o.o., (sve odluke NN 105/14),

U protekloj godini donesen je podzakonski akt - Metodologija za utvrđivanje naknade za priključenje na toplinsku distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage (NN 42/16), kojom se određuje struktura troškova za utvrđivanje naknade za priključenje na distribucijsku mrežu i za povećanje priključne snage, koja se sastoji od troškova građenja priključka, pripremno-završnih radova i izvanrednog stvaranja tehničkih uvjeta u distribucijskoj mreži.

PLIN

Temeljni zakon je Zakon o energiji (NN 120/12, 14/14, 95/15, 102/15) i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti (NN 120/12), dok su uspostava i reguliranje odnosa na tržištu plina uređeni Zakonom o tržištu plina (NN 28/13, 14/14), Pravilima o organizaciji tržišta plina (HROTE, 12/14), Mrežnim pravilima transportnog sustava (PLINACRO d.o.o., 1/15, 11/16), Pravilima korištenja sustava skladišta plina (Podzemno skladište plina d.o.o, 12/14, 12/16) i Općim uvjetima opskrbe plinom (NN 158/13). Time su u RH stvorene pretpostavke za potpuno otvaranje tržišta plina.

Uz navedene, odnosi na tržištu plina RH uređeni su sljedećim općim aktima i odlukama:

- Mrežna pravila plinskog transportnog sustava (Plinacro 11/2015, 11/2016),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i zajamčenu opskrbu (NN 38/14, 28/15, 25/16),
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za 2016. godinu (NN 155/14 i 28/15, 137/15, 28/16),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za transport plina (NN 85/13, 158/13 i 118/15),
- Metodologija utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 22/14),
- Odluka o iznosu tarifnih stavki za skladištenje plina (NN 28/14, 122/16),
- Metodologija utvrđivanja naknade za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta (NN broj 76/14),
- Odluka o naknadi za priključenje na plinski distribucijski ili transportni sustav i za povećanje priključnog kapaciteta za regulacijsko razdoblje 2014. - 2016. godina (NN 86/14),
- Metodologija utvrđivanja cijene nestandardnih usluga za transport plina, distribuciju plina, skladištenje plina i javnu uslugu opskrbe plinom (NN 158/13, 91/16, 116/16),
- Metodologija utvrđivanja cijene energije uravnoteženja plinskog sustava (NN 155/14, 49/16),
- Odluka o određivanju obveze proizvođaču prirodnog plina prodaje prirodnog plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (NN 29/14),
- Odluka o cijeni plina po kojoj je proizvođač prirodnog plina, prirodni plin proizveden na području RH dužan prodavati opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (NN 27/16),
- Odluka o određivanju opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina (NN 29/14),
- Odluka o cijeni plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo (NN 27/16),
- Odluka o određivanju prioriteta prilikom provođenja postupka za raspodjelu kapaciteta sustava skladišta plina opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina (NN 29/14),
- Odluka o naknadi za organiziranje tržišta plina (NN 38/12, 23/16),
- Odluka o donošenju Plana intervencije o mjerama zaštite sigurnosti opskrbe plinom RH (NN 78/14).

Od 1. travnja 2016., sukladno odlukama Vlade RH, počela je primjena nove cijene plina po kojoj je opskrbljivač u obvezi javne usluge dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi. Cijena od 0,1734 kn/kWh manja je 24 posto u odnosu na prethodno razdoblje. I cijena plina po kojoj je proizvođač plina INA d.d. dužan prodavati plin opskrbljivaču na veleprodajnom tržištu plina od 0,1369 kn/kWh smanjena je 20 posto. U prodajnu cijenu plina uključen je trošak naknade za korištenje transportnog sustava i trošak naknade za prekoračenje ugovorenog kapaciteta sukladno odredbama Mrežnih pravila transportnog sustava, trošak naknade za korištenje sustava skladišta plina i korištenje ostalih usluga sukladno odredbama Pravila korištenja sustava skladišta plina, trošak naknade za organiziranje tržišta plina i svi troškovi temeljem obračuna propisanih odredbama Pravila o organizaciji tržišta plina.

U ožujku 2016. HERA je donijela Odluku o naknadi za organiziranje tržišta plina kojom je naknada povećana 52 posto te je utvrđen iznos od 0,0877 kn/MWh plina koji je izmjeren na izlazima iz transportnog sustava RH za svaku bilančnu skupinu. Troškovi transporta u 2016. godini porasli su u odnosu na 2015.

zbog značajnog poskupljenja tarifnih stavki temeljem Izvanredne revizije iznosa tarifnih stavki od strane operatora transportnog sustava Plinacro d.o.o. Tarifna stavka za izlaz u Hrvatskoj porasla je 71 posto, tarifna stavka za ulaz iz skladišta plina porasla je 26 posto, dok je tarifna stavka za količinu plina porasla 29 posto.

Od 1. listopada 2016. počela je djelomična primjena Uredbe EK 312/2014 o uspostavljanju mrežnih pravila o uravnoteženju plina transportnih mreža, kojima se propisuju pravila za uravnoteženje, uključujući i pravila u vezi s postupcima nominacije, naknadama za odstupanje, postupcima namire povezanim s dnevnim naknadama za odstupanje i operativnom uravnoteženju. Implementacija Uredbe bi trebala osigurati unutardnevno veleprodajno tržište plina s ciljem uravnoteženja transportnog sustava iako zakonodavni okvir za implementaciju Uredbe u RH nije bio u potpunosti definiran do kraja 2016. Cilj Uredbe je uvođenje mehanizma dnevnog uravnoteženja, promjena nominacijskih ciklusa na interkonekcijama i podzemnom skladištu plina, obveze operatora distribucijskog sustava u vezi s očitanjem obračunskih mjernih mjesta i dostave podataka o očitavanju korisniku sustava te dužnosti operatora transportnog sustava u vezi s izvještavanjem korisnika transportnog sustava.

U 2016. godini, sukladno odredbama Uredbe EK (EU) 984/2013 o uspostavi mrežnog kodeksa za mehanizme raspodjele kapaciteta u transportnim sustavima za plin, po prvi puta u RH su, na platformama upravitelja platformi (PRISMA i RBP), omogućene aukcije na interkonekcijama. Cilj Uredbe je uvođenje mehanizama kako bi se unaprijedilo i organiziralo jedinstveno europsko tržište plina. Operator transportnog sustava mora na interkonekciji nuditi uslugu korištenja stalnog i prekidivog spojnog kapaciteta transportnog sustava u obliku standardnih proizvoda. Uredbom se definiraju tržišna pravila uravnoteženja koja financijski potiču korisnike transportnog sustava na uravnoteženje bilančnih skupina.

KRATKI POVIJESNI PREGLED

1895. Prvi izmjenični elektroprivredni sustav u Hrvatskoj HE Krka – Šibenik

- 1912. Izgrađena HE Kraljevac, tada među najvećima u Europi
- 1925. "Ante Šupuk i sin" iz Šibenika među osnivačima UNIPEDE-a
- 1937. Osnovano Banovinsko električno poduzeće (BEP)
- 1941. Osnovano Državno električno poduzeće (DEP)
- 1945. Osnovano Električno poduzeće Hrvatske (ELPOH)
- 1954. Osnovana Zajednica elektroprivrednih poduzeća Hrvatske (ZEPH)
Početak toplinarstva: vrelovod za potrebe tvornice Rade Končar iz EL-TO Zagreb
- 1961. Osnovano Poslovno udruženje poduzeća za distribuciju el. energije Hrvatske (ELDIH)
- 1965. Osnovana Udružena elektroprivreda Hrvatske
- 1974. Osnovana Zajednica elektroprivrednih organizacija Hrvatske (ZEOH)
U sklopu Elektroslavonije Osijek počela distribucija i opskrba plinom
- 1981. S radom počela Nuklearna elektrana Krško

1990. Osnovano javno poduzeće Hrvatska elektroprivreda (HEP)

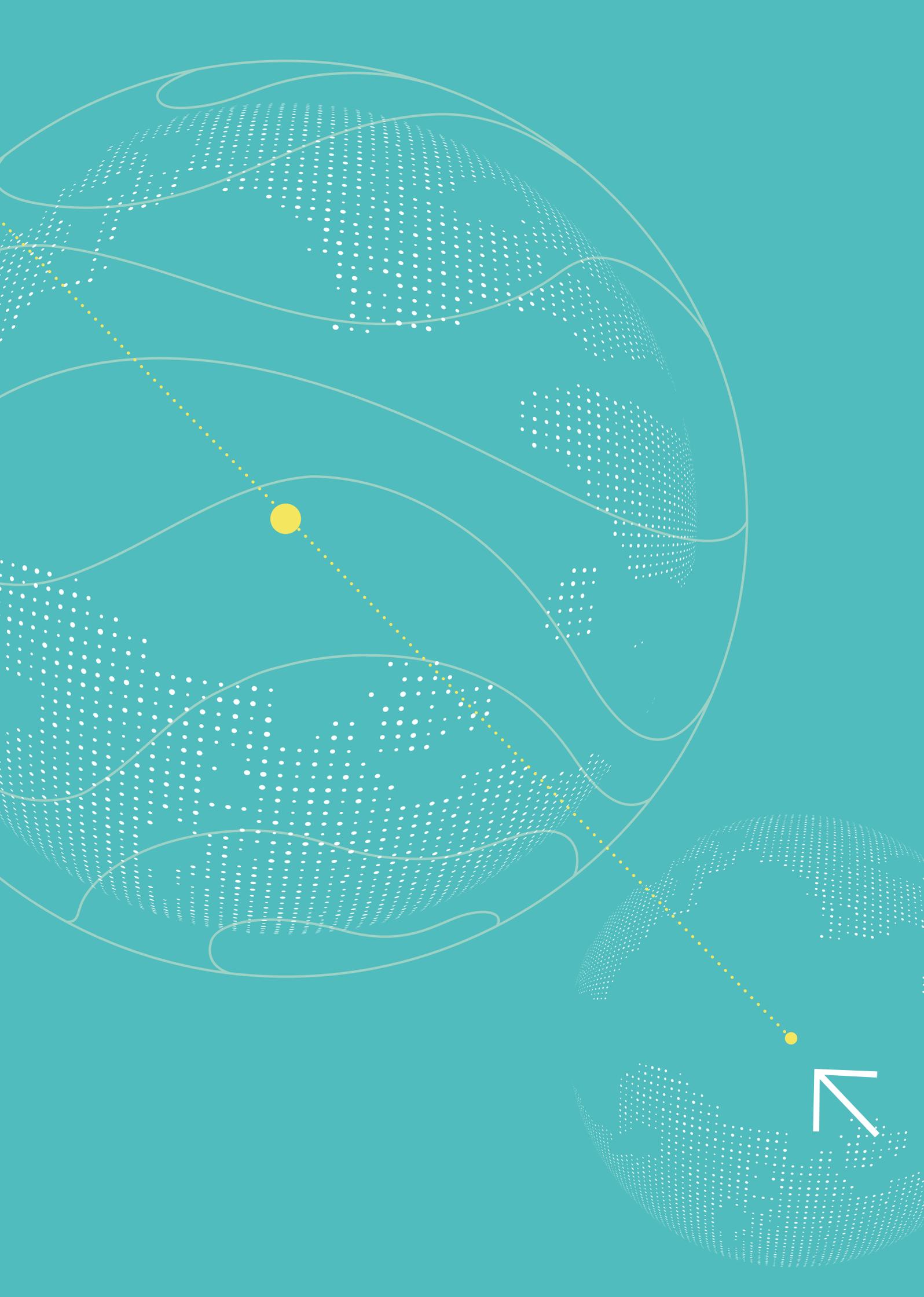
- 1991. Teška ratna razaranja elektroenergetskih objekata
- 1993. U Dalmaciji instalirano oko 120 MW interventnih dizelskih i plinskih elektrana
- 1995. Završena sanacija i dogradnja brane Peruća (minirana 1993.)
- 1997. Podunavlje reintegrirano u hrvatski elektroenergetski sustav
- 1998. U pogonu plinska elektrana (2x26 MW) na lokaciji EL-TO Zagreb
- 2000. S komercijalnim radom počela TE Plomin 2 (210 MW)

2002. Hrvatska elektroprivreda d.d. preoblikovana u HEP grupu

- 2003. U pogonu kombi-kogeneracijski blok K (200 MWe/150 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2009. U pogonu kombi-kogeneracijski blok L (100 MWe, 80 MWt) u TE-TO Zagreb
- 2010. U pogonu Hidroelektrana Lešće (42 MW)
- 2012. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 500 milijuna USD
- 2013. Hrvatski operator prijenosnog sustava razdvojen u odnosu na HEP grupu prema ITO modelu
- 2014. HEP d.d. postao opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina
- 2015. HEP d.d. izdao obveznice u iznosu 550 milijuna USD
U pokusni rad pušten kombi-kogeneracijski blok C u TE-TO Sisak (230 MWe, 50 MWt)
- 2016. Izgrađene kombi-kogeneracijske elektrane na šumsku biomasu u Osijeku i Sisku

2. studenoga 2016.
osnovana je
HEP Elektra d.o.o.,
statusnom promjenom
društva HEP-Operator
distribucijskog
sustava d.o.o.
(HEP ODS) s ciljem
izdvajanja opskrbe
električnom energijom.

2

Korporativno upravljanje

ORGANI DRUŠTVA
HEP D.D.
>30

UPRAVLJAČKA
STRUKTURA HEP-A D.D.
>32

GLAVNA SKUPŠTINA
>34

NEOVISNA REVIZIJA
>34

UNUTARNJI NADZOR
>35

Korporativno upravljanje

U skladu s korporativnim modelom upravljanja HEP grupom, HEP d.d. upravlja poslovima i obavlja dio poslova iz područja korporativnih funkcija te usmjerava, koordinira i prati djelatnosti u ovisnim društvima. Svaki član Uprave izvršno upravlja pojedinim korporativnim funkcijama. Osnovna unutrašnja organizacija HEP-a d.d. slijedi pristup korporativnog upravljanja i ovlasti Društva za pojedine djelatnosti.

Društvo primjenjuje Kodeks korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima Republika Hrvatska ima dionice i/ili udjele (NN 112/2010). Društvo se pridržava odredbi Kodeksa uz iznimku odredbi čija primjena u danom trenutku nije moguća odnosno primjenjiva i praktična.

ORGANI DRUŠTVA HEP D.D. (PREMA STATUTU HEP-A D.D.)

UPRAVA DRUŠTVA

Uprava Društva sastoji se do 6 članova, od kojih se jedan imenuje predsjednikom Uprave. Predsjednika i članove Uprave imenuje i opoziva Nadzorni odbor Društva. Mandat predsjednika i članova Uprave traje 4 godine.

Radi ostvarivanja rukovodnih zadaća i ovlasti Uprava obavlja ove poslove:

1. vodi poslove Društva;
2. utvrđuje i provodi poslovnu politiku i brine o izvršenju srednjoročnih i dugoročnih planova, srednjoročne i dugoročne planove;
3. izvršava odluke Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva, te poduzima mjere i izdaje Uputstva za njihovu provedbu;
4. donosi opće akte Društva i organizacijske propise;
5. zastupa i predstavlja Društvo, te potpisuje ugovore u okvirima zakona i ovog Statuta;
6. predlaže odluke iz djelokruga Nadzornog odbora i Glavne skupštine Društva;
7. izvješćuje Nadzorni odbor o poslovnoj politici i o drugim načelnim pitanjima budućeg vođenja poslova, te odstupanjima od ranijih predviđanja s navođenjem razloga za to; rentabilnosti poslovanja društva a napose rentabilnosti upotrebe vlastitoga kapitala; tijeku poslova, napose prihoda i stanja društva; poslovima koji bi mogli biti od velikog značaja za rentabilnost poslovanja i za likvidnost društva;
8. nadzornom odboru Društva podnosi godišnja financijska izvješća;
9. jednom godišnje u pisanom obliku podnosi Glavnoj skupštini izvješće o stanju Društva;
10. glavnoj skupštini podnosi pisano konsolidirano godišnje izvješće društva;
11. imenuje članove Skupštine, odnosno Nadzornih odbora društava koje HEP d.d. nadzire ili ima nad njima značajan utjecaj;
12. imenuje i razrješava radnike Društva s posebnim ovlastima i odgovornostima;
13. donosi plan kadrova i planove zapošljavanja;
14. predlaže i poduzima posebne mjere i izdaje neposredno naloge kojima se osigurava poslovanje Društva, a posebno sigurnost i funkcioniranje elektroenergetskog sustava;
15. obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i aktima Društva.

Uprava Društva može samo uz suglasnost Nadzornog odbora odlučivati o:

1. osnivanju Društva u zemlji i inozemstvu;
2. prodaji i kupnji dionica i poslovnih udjela u drugim društvima, te prodaji nekretnina u tim društvima;
3. kupnji, prodaji i opterećenju nekretnina Društva vrijednosti iznad 20.000.000,00 kn;
4. uzimanju zajma i izdavanju vrijednosnih papira, iznad iznosa od 100.000.000,00 kn
5. davanje prokure i odricanju nekog prava bez naknade iznad iznosa od 5.000.000,00 kn.

NADZORNI ODBOR

Nadzorni odbor ima 7 (sedam) članova. Šest članova bira i opoziva Glavna skupština Društva, a jednog člana imenuje i opoziva radničko vijeće temeljem odredaba Zakona o radu. Odluka Glavne skupštine o izboru i opozivu članova Nadzornog odbora stupa na snagu danom donošenja. Mandat članova Nadzornog odbora traje četiri godine i nakon isteka mandata članovi Nadzornog odbora mogu biti ponovo birani. Članovi Nadzornog odbora biraju iz svojih redova predsjednika i zamjenika predsjednika.

Nadzorni odbor nadzire vođenje poslova Društva. U sklopu nadležnosti, Nadzorni odbor:

1. imenuje i opoziva Upravu Društva;
2. ispituje i pregledava poslovne knjige, dokumentaciju, blagajnu, vrijednosne papire, te druge dokumente koji se odnose na poslovanje Društva;
3. daje suglasnost na godišnja financijska izvješća koja sastavlja Uprava Društva;
4. daje prethodnu suglasnost na odluke Uprave Društva kada je to ovim Statutom određeno;
5. podnosi Glavnoj skupštini Društva pisana izvješća o obavljenom nadzoru, posebno financijskom poslovanju i njegovom usklađenju s poslovnim knjigama;
6. obavlja druge poslove utvrđene zakonom i aktima Društva.

GLAVNA SKUPŠTINA (SKUPŠTINA)

Glavnu Skupštinu čine dioničari, odnosno njihovi punomoćnici. Skupština odlučuje o pitanjima koja su utvrđena zakonom i Statutom, a osobito:

1. donosi Statut Društva i njegove izmjene i dopune;
2. bira i opoziva članove Nadzornog odbora;
3. donosi odluku o upotrebi dobiti;
4. daje razrješnicu članovima Uprave i Nadzornog odbora Društva;
5. imenuje revizora Društva;
6. odlučuje o povećanju ili smanjenju temeljnog kapitala Društva;
7. odlučuje o statusnim promjenama i o prestanku Društva;
8. obavlja i druge poslove suglasno zakonu i ovom Statutu.

Upravljačka struktura Hrvatske elektroprivrede d.d. (HEP-a d.d.)

SKUPŠTINA > **Zdravko Marić,**
član (od 27. siječnja 2017.)*
(ministar financija RH)

*u izvještajnom razdoblju članovi
Skupštine bili su Ivan Vrdoljak
(do 4. ožujka 2016.) i Tomislav
Panenić (od 4. ožujka 2016.)

**NADZORNI
ODBOR**

> Nikola Bruketa, predsjednik	> mr.sc. Juraj Bukša, član	> Igor Džajić, član	> Dubravka Kolundžić, članica, predstavnica radnika
> dr.sc. Žarko Primorac, član	> dr.sc. Ivo Uglešić, član	> Mirko Žužić, član	

**REVIZORSKI
ODBOR
NADZORNOG
ODBORA**

> dr. sc. Žarko Primorac, predsjednik	> Mirko Žužić, član	> dr.sc. Boris Tušek (redoviti profesor na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu), vanjski član
---	-----------------------------------	--

UPRAVA

> **mr.sc. Perica Jukić,**
predsjednik Uprave

Rođen 1969. Na Fakultetu strojarstva i brodogradnje u Zagrebu diplomirao je 1996., a stekao znanstveni magistarski naslov 2005., specijaliziravši se za područje kogeneracijskih postrojenja i toplifikacije. Od 1996. godine radi u HEP-Proizvodnji, kao samostalni inženjer u Pogonu TE-TO Zagreb, pa rukovoditelj proizvodnje te od 2008. kao direktor Pogona. U tom razdoblju bio je inženjer proizvodnje na upuštanju novog kombi-kogeneracijskog bloka (blok K, 2004.) i procesni inženjer na projektu bloka L (2006.-2009.). Potom je bio direktor Sektora za termoelektrane u HEP-Proizvodnji d.o.o. sve do svibnja 2013. godine, kada je imenovan članom Uprave HEP-a d.d. Bio je voditelj zajedničkog Povjerenstva HEP-a i RWE-a za vođenje i održavanje TE Plomina d.o.o.

> **Saša Dujmić,**
član Uprave

Rođen 1970. Na Fakultetu elektrotehnike strojarstva i brodogradnje (FESB) u Splitu, 1995. stekao naslov inženjera elektrotehnike, a 2007. diplomiranog inženjera elektrotehnike. Polaznik je poslijediplomskog specijalističkog studija Ekonomija energetskog sektora na Ekonomskom fakultetu u Rijeci. U HEP-u, Elektrodalzaciji Split, radi od 1996. godine kao inženjer u Odjelu za održavanje pogona, a potom u Odjelu pripreme i realizacije. Od 2012. do 2014. bio je direktor Elektrodalzacije Split u HEP ODS-u. Od 2007. godine vanjski je suradnik na FESB-u za predmet Održavanje i ispitivanje električne opreme. Položio je stručni ispit za obavljanje određenih poslova u izgradnji objekta (2000.) pri Ministarstvu zaštite okoliša i prostornog uređenja.

> **Zvonko Ercegovac,**
član Uprave

Rođen 1965. Sveučilišni je specijalist ekonomije (2008.) i diplomirani inženjer elektrotehnike, smjer elektroenergetika (2005.). Godine 1992. završio je studij elektrotehnike, smjer elektrostrojarstvo. Pri Ministarstvu graditeljstva i zaštite okoliša, 1993. položio je stručni ispit iz područja elektrotehnike. Članom Uprave imenovan je s mjesta direktora Sektora za opskrbu HEP-Plina, u kojem je radio od 1989. godine. Prethodno je u HEP-Plinu obavljao poslove inženjera za zaštitu i mjerenja te rukovoditelja Odjela za prodaju i odnose s potrošačima. Od 2006. do 2010. bio je član Savjeta HERA-e.

> **Tomislav Rosandić,**
član Uprave

Rođen 1975. Godine 1997. na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, diplomirao je ekonomiju, smjer: upravljanje financijama poduzeća. Prvo zaposlenje ima u Cibalae banci, gdje od 1997. godine radi kao analitičar vrijednosnih papira, a zatim kao direktor Sektora za poslovanje sa stanovništvom. Od 2000. do 2002. voditelj je poslovnice Zagrebačke banke, a zatim jednu godinu član Uprave tvrtke Dilj d.d.. Od 2003. do 2005. predsjednik je Uprave Dilja d.o.o. u sastavu Nexe grupe, u kojoj zatim (od 2005.) postaje glavni financijski direktor Grupe, a potom i član Uprave i glavni financijski direktor Nexe grupe d.d. Prije imenovanja članom Uprave HEP-a d.d., od 2012. do 2014. bio je član Uprave i glavni financijski direktor Eurocable group d.d. Od 2010. zamjenik je predsjednika Nadzornog odbora Slatinske banke. Od 2003. ovlašten je investicijski savjetnik, a od 2007. certificirani član nadzornih odbora. Na konferenciji CFO 2017. dobio je priznanje za najboljeg financijskog direktora 2016. u Hrvatskoj.

GLAVNA SKUPŠTINA

GLAVNA SKUPŠTINA 2016.

Godišnja sjednica Glavne skupštine održana je 27. lipnja 2016. Glavna skupština je razmotrila nekonolidirane i konsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2015. godinu s izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i Izvješće o poslovanju Društva i HEP grupe u 2015. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2015. godini. Donesena je odluka o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2015. godini te je dana je razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora HEP-a d.d. za 2015. godinu.

GLAVNA SKUPŠTINA 2017.

Godišnja Sjednica Glavne skupštine održana je 8. lipnja 2017. Glavna skupština je razmotrila nekonolidirane i konsolidirane godišnje financijske izvještaje Društva i HEP grupe za 2016. godinu s izvješćem neovisnog revizora, Godišnje izvješće o stanju i Izvješće o poslovanju Društva i HEP grupe u 2016. godini te Izvješće Nadzornog odbora o obavljenom nadzoru u 2016. godini. Donesena je odluka o upotrebi ostvarene dobiti u poslovanju u 2016. godini te je dana razrješnica članovima Uprave i članovima Nadzornog odbora HEP-a d.d. za 2016. godinu.

NEOVISNI REVIZOR

Na sjednici održanoj 27. lipnja 2016. Skupština je za revizora za reviziju financijskih izvještaja za 2016. godinu za Hrvatsku elektroprivredu d.d. i njena ovisna društva, imenovala BDO Croatia d.o.o. za pružanje revizorskih, konzalting i računovodstvenih usluga iz Zagreba.

UNUTARNJI NADZOR

Sektor za internu reviziju i upravljanje rizicima zadužen je za korporativnu funkciju interne revizije i dio je internog nadzora HEP grupe.

Rad interne revizije definiran je Zakonom o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN 78/15) i Pravilnikom o internoj reviziji, koji je usklađen s Međunarodnim okvirom profesionalnog djelovanja (IPPF). Pravilnik počiva na temeljnim načelima interne revizije (integritet, objektivnost, povjerljivost, stručnost) te jamči kvalitetan normativni okvir nužan za profesionalno djelovanje funkcije interne revizije. Međunarodni okvir profesionalnog djelovanja pregled je profesionalnih pravila i smjernica za rad interne revizije strukturiranih i objedinjenih u dokumentu koje objavljuje i izdaje međunarodna profesionalna udruga Institut internih revizora (IIA Global).

Sektor za internu reviziju provodi interne revizije u skladu sa Strateškim planom i Godišnjim planom Sektora koje usvaja Uprava HEP-a d.d. uz suglasnost Revizorskog odbora. Svrha provođenja internih revizija pružanje je razumnog jamstva Nadzornom odboru i Revizorskom odboru te Upravi HEP-a d.d. u vezi s učinkovitošću, djelotvornošću i sigurnošću poslovnog sustava i procesa, pouzdanosti i točnosti informacija, usklađenosti poslovanja sa zakonima, propisima i aktima HEP-a d.d. te planovima i poslovnim politikama HEP grupe.

Također, svojim preporukama za unaprjeđenje poslovnih procesa, pomaže Upravi HEP-a d.d. i odgovornom menadžmentu HEP grupe u poboljšanju sustava internih kontrola i smanjenju rizika u poslovanju. Sukladno Zakonu o reviziji i Zakonu o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru, Sektoru za internu reviziju funkcionalno je nadležan Revizorski odbor.

3

Poslovanje u 2016. godini

OBILJEŽJA POSLOVANJA
>38

OSTVARENI FINANCIJSKI
REZULTATI
>39

FINANCIJSKI POLOŽAJ
>47

INVESTICIJE
>48

Poslovanje u 2016. godini

OBILJEŽJA POSLOVANJA

Hrvatsko gospodarstvo je u 2016. godini ostvarilo rast te je prema prvim procjenama Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod realno veći za 2,9 posto u odnosu na 2015. godinu. Ovo je nakon 2008. godine druga godina za redom da je ostvarena pozitivna stopa rasta BDP-a.

Povoljnijim kretanjima pridonijeli su iznimno uspješna turistička sezona, rast inozemne potražnje, porezna reforma, oporavak osobne potrošnje, povećanje neto plaća i nastavak razdoblja nižih kamatnih stopa. Prema podacima Državnog zavoda za statistiku, prosječna registrirana stopa nezaposlenosti smanjena je sa 17,6 posto u 2015. godini na 14,8 posto u 2016. godini.

Cijene električne energije na referentnim burzama u okruženju, u prvom su se tromjesečju 2016. godine kretale ispod 34 EUR/MWh, a u drugom su kvartalu rastle. Krajem 2016. godine došlo je do porasta cijena električne energije u Europi čemu je glavni razlog bila neraspoloživost nuklearnih elektrana u Francuskoj te hladna zima i loša hidrologija. Na kraju 2016. godine cijena *futuresa* jednu godinu unaprijed iznosila je 39,8 EUR/MWh.

HEP grupa je u 2016. godini u potpunosti ispunila svoju misiju sigurne i kvalitetne opskrbe kupaca energijom, uz visoki stupanj društvene odgovornosti. Ostvareni su veoma dobri poslovni rezultati koji su poboljšali financijski položaj Grupe.

Unatoč većoj prodaji, prihodi od električne energije u Republici Hrvatskoj manji su u odnosu na ostvarene u 2015. godini. Na smanjenje prihoda utjecalo je uvođenje solidarne naknade koju plaćaju kupci kategorije kućanstvo prema Uredbi Ministarstva gospodarstva o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava i Odluci Skupštine HEP-a d.d. kojom je HEP zadržao jednaku visinu ukupne cijene električne energije za kupce kategorije kućanstva. Na smanjenje prihoda utjecalo je i smanjenje tarifnih stavki za kupce u okviru univerzalne usluge od 1. srpnja 2015., smanjenje tarifnih stavki za kupce u okviru zajamčene opskrbe od 1. siječnja i 1. srpnja 2016. kao i smanjenje prosječne cijene za kupce HEP Opskrbe zbog prilagodbe uvjetima konkurencije. Prihodi od prodaje električne energije izvan Hrvatske značajno su povećani u odnosu na 2015. godinu uslijed većeg izvoza viškova električne energije proizvedene u HEP-ovim elektranama te većeg volumena opskrbe kupaca u regiji. Domaćim kupcima HEP je prodao 13,2 TWh, a 3,7 TWh prodano je na susjednim tržištima.

Provedbom niza aktivnosti usmjerenih na poboljšanje odnosa s kupcima, stalnim prilagođavanjem ponude zahtjevima tržišta i marketinškim kampanjama jačanja HEP-ovog brenda stabiliziran je tržišni udjel u opskrbi domaćih kupaca električnom energijom na oko 85 posto. Iskorakom na regionalna tržišta (Slovenija, Bosna i Hercegovina i Srbija), HEP grupa je dodatno učvrstila položaj tržišnog lidera u opskrbi električnom energijom.

Godinu 2016. obilježile su povoljne hidrološke okolnosti. Veća proizvodnja termoelektrana i povećana prodaja u inozemstvu utjecali su na značajno povećanje nabave električne energije na tržištu te posljedično na rast troškova poslovanja.

U 2016. godini, HEP je za opskrbu kupaca, prodaju na inozemnim tržištima, gubitke u prijenosnoj i distribucijskoj mreži te za vlastitu potrošnju elektrana osigurao 19,2 TWh električne energije od čega je 12,5 TWh proizvedeno u elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu HEP grupe, a ostatak je nabavljen na tržištu.

Uslijed nižih prosječnih temperatura u zadnjem tromjesečju 2016. godine, povećana je prodaja toplinske energije i plina. No, značajno smanjenje prodajne cijena plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo temeljem odluke Vlade RH, kao i smanjenje tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom i

za zajamčenu opskrbu, dovelo je do smanjenja prihoda od prodaje plina na maloprodajnom i veleprodajnom tržištu.

Grupa je ostvarila neto dobit u iznosu od 2,05 milijardi kuna, što je 104,9 milijuna kuna više nego u 2015. godini kada je neto dobit iznosila 1,94 milijardi kuna. Najveći dio dobiti ostvaren je u djelatnosti električne energije.

Tijekom cijele 2016. godine sve su dospjele obveze podmirivane u roku dospijeca, a investicije su financirane vlastitim sredstvima bez potrebe novog dugoročnog zaduženja, zahvaljujući dobroj likvidnosti kao rezultatu još jedne dobre poslovne godine.

HEP grupa je i u 2016. godini bila jedan od najvećih investitora u Hrvatskoj, s ulaganjima u iznosu od 2,59 milijarde kuna. Kontinuirano su obavljane zamjene opreme, rekonstrukcije i revitalizacije postojećih proizvodnih objekata te prijenosne i distribucijske mreže, na kojima su u velikoj mjeri angažirani domaći proizvođači i izvođači radova.

FINANCIJSKI REZULTATI

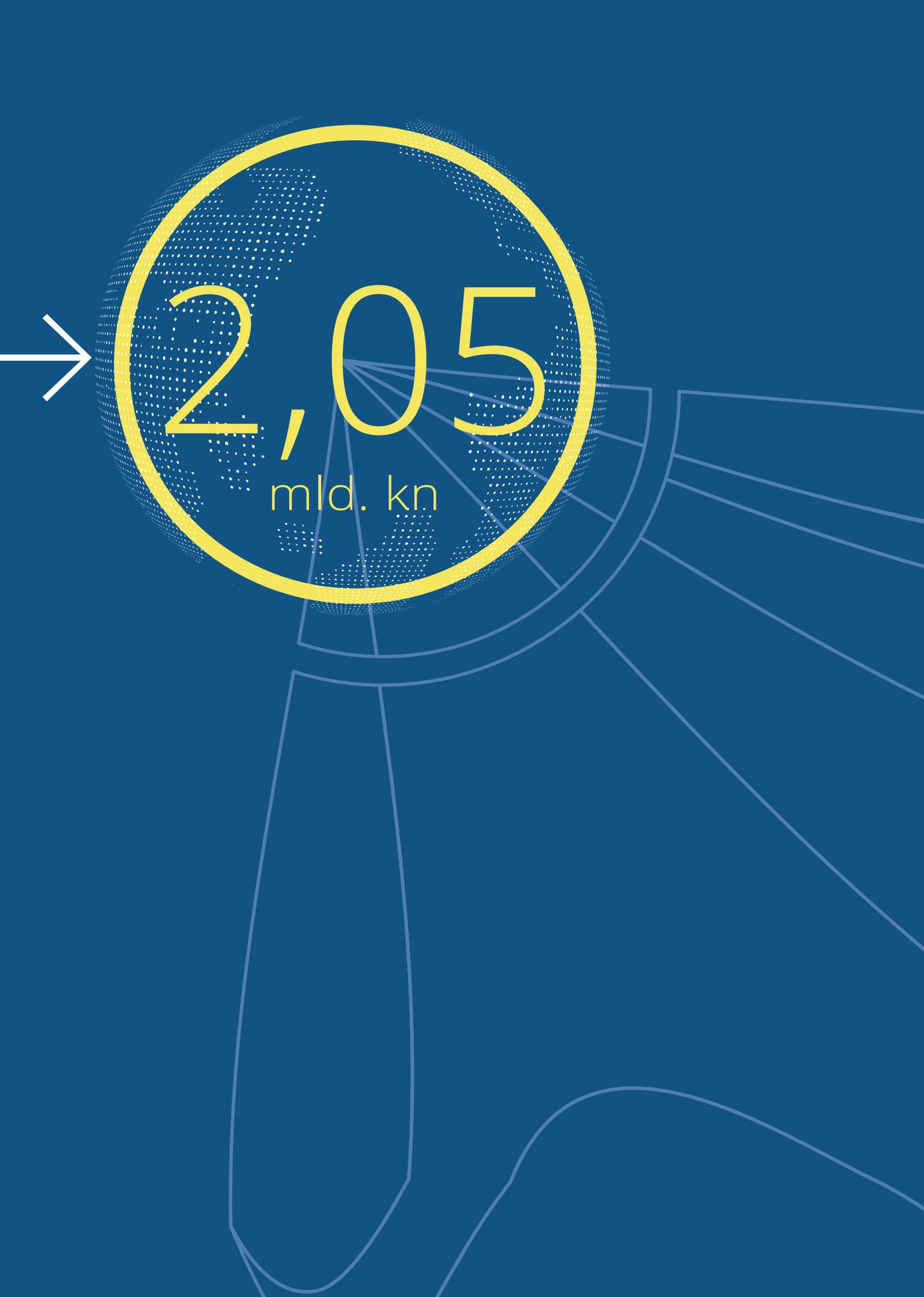
HEP grupa je prema financijskim pokazateljima jedna od najvećih poslovnih grupacija u Republici Hrvatskoj.

U 2016. godini Grupa je ostvarila dobit iz poslovanja u iznosu od 2.723,2 milijuna kuna što je, uslijed manjih poslovnih prihoda te uz povećanje poslovnih rashoda, za 272,6 milijuna kuna (9,1%) manje u odnosu na 2015. godinu. Ostvaren je gubitak iz financijskih aktivnosti u iznosu od 132,8 milijuna kuna, dok je u 2015. godini iznosio 600 milijuna kuna pa je to smanjenje utjecalo na povećanje neto dobiti HEP grupe, koja iznosi 2.045 milijuna kuna i za 104,9 milijuna kuna je veća u odnosu na neto dobit iz 2015. godine. Poslovni prihodi iznose 14.400,4 milijuna kuna i smanjeni su za 169,1 milijun kuna u odnosu na 2015. godinu. Iako su prihodi od prodaje povećani za 71 milijun kuna (0,6%) uslijed većih prihoda od prodaje električne energije (2,8%) te većih prihoda od prodaje toplinske energije (2,5%), smanjenje ostalih poslovnih prihoda za 240,1 milijun kuna (14,4%) dovelo je do smanjenja poslovnih prihoda Grupe.

Poslovni rashodi iznose 11.677,2 milijuna kuna i povećani su za 103,5 milijuna kuna u odnosu na 2015. godinu. Na povećanje su utjecali troškovi rezerviranja za otpremnine zaposlenicima prema predstojećoj reorganizaciji društva HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. i povećani troškovi nabave električne energije (10,6%) zbog veće nabave električne energije za opskrbu kupaca u regiji te povećane prodaje na veleprodajnom tržištu. Smanjeni su troškovi energetskog goriva (13,9%) zbog manjih cijena plina i ugljena te prestanka korištenja loživog ulja, kao i troškovi nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu (7,8%) zbog smanjenja nabavnih cijena plina.

Konsolidirani račun dobiti i gubitka (skraćena verzija) mil. kn	2015.	2016.	Δ 2015	%2015
Poslovni prihodi	14.569,5	14.400,4	-169,1	-1,2%
Poslovni rashodi	11.573,7	11.677,2	+103,5	+0,9%
Dobit iz poslovanja	2.995,8	2.723,2	-272,6	-9,1%
Neto dobit Grupe	1.940,1	2.045,0	+104,9	+5,4%
Neto dobit pripisana imateljima kapitala matice	1.939,1	2.045,0	+105,9	+5,5%

Grupa je ostvarila neto dobit u iznosu od 2,05 milijardi kuna, što je 104,9 milijuna kuna više nego u 2015. godini kada je neto dobit iznosila 1,94 milijardi kuna.

2,05

mld. kn

POSLOVNI PRIHODI

Grupa je u 2016. godini ostvarila poslovne prihode u iznosu od 14.400,4 milijuna kuna. To je smanjenje od 169,1 milijun kuna (1,2%) u odnosu na 2015. godinu prvenstveno uslijed smanjenja prihoda od prodaje plina na veleprodajnom tržištu te smanjenja ostalih prihoda iz poslovanja.

Prodajom električne energije Grupa je ostvarila 75 posto poslovnih prihoda. Povećanje od 2,8 posto (294,0 milijuna kuna) u odnosu na prethodnu godinu posljedica je značajno veće prodaje električne energije na inozemnom tržištu te veće prodaje proizvođača HEP-a u sustavu poticaja.

Prihod od prodaje električne energije kupcima u RH smanjen je za 0,7 posto unatoč većoj prodaji HEP grupe za 0,9 posto (114 GWh). Na smanjenje prihoda utjecalo je umanjenje prihoda od kućanstava za 164,1 milijuna kuna za iznos solidarne naknade (0,03 kn/kWh) koja se uplaćuje u Državni proračun, smanjenje tarifnih stavki za kupce u okviru univerzalne usluge od 1. srpnja 2015. te smanjenje tarifnih stavki za kupce u okviru zajamčene opskrbe od 1. siječnja 2016. i 1. srpnja 2016. Prosječna cijena električne energije za kupce kućanstva u okviru univerzalne usluge, bez naknade za korištenje prijenosne i distribucijske mreže niža je za 6 posto, dok je prosječna cijena za kupce poduzetništva u okviru zajamčene opskrbe niža za 3,2 posto nego u 2015. godini. Također je smanjena i prosječna cijena za kupce HEP Opskrbe, bez naknade za korištenje prijenosne i distribucijske mreže, i to 5,3 posto za kupce poduzetništva i 7,4 posto za kupce kućanstva.

Hrvatska elektroprivreda d.d. je Odlukom Vlade RH određena za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina za razdoblje od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2017. te po reguliranim uvjetima prodaje plin op-

skrbljivačima u obvezi javne usluge opskrbe kupaca kućanstva plinom i osigurava pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom. U ovoj djelatnosti Grupa je ostvarila prihod od 1.102,7 milijuna kuna što čini 8 posto poslovnih prihoda. Taj prihod je za 195,6 milijuna kuna manji u odnosu na 2015. godinu uslijed smanjenja prodajne cijene temeljem odluke Vlade RH. Izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina iz veljače 2017. Hrvatska elektroprivreda d.d. nastavlja obavljati djelatnost veleprodaje plina do provedbe natječaja za određivanje opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina.

Prihodi od prodaje toplinske energije iznose 699,6 milijuna kuna i čine 5 posto poslovnih prihoda. Povećani su za 17,2 milijuna kuna zbog veće potrošnje za 0,6 posto te više prosječne prodajne cijene za 2 posto.

Prihodi od prodaje plina na maloprodajnom tržištu iznose 341,8 milijuna kuna i čine 2 posto poslovnih prihoda te su u odnosu na 2015. godinu smanjeni za 44,6 milijuna kuna (11,5%) unatoč povećanju prodaje plina za 9,5 posto zbog niže prosječne prodajne cijene za 20 posto, sukladno Odluci HERA-e o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za HEP Plin d.o.o.

Ostali poslovni prihodi koji iznose 1.424,8 milijuna kuna ukupno su u odnosu na prethodnu godinu smanjeni za 240,1 milijun kuna (14,4%) jer su u 2015. godini ostvareni prihodi po naplaćenju šteti od Republike Slovenije za neisporučenu električnu energiju iz Nuklearne elektrane Krško za razdoblje od 1. srpnja 2002. do 19. travnja 2003. u iznosu od 328,9 milijuna kuna. Povećani su prihodi od usluga za priključenje na mrežu te prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja.

POSLOVNI RASHODI

Poslovni rashodi Grupe veći su u 2016. godini za 103,5 milijuna kuna i iznose 11.677,2 milijuna kuna. Energetsko gorivo za proizvodnju električne i toplinske energije te nabava električne energije čine 32 posto ukupnih troškova i iznose 3.696,3 milijuna kuna.

Troškovi nabave električne energije veći su za 205,2 milijuna kuna (10,6%). Zbog povećanja volumena opskrbe kupaca u Hrvatskoj i regiji te povećane prodaje na veleprodajnom tržištu povećan je uvoz električne energije za 630 GWh, dok je nabavna cijena smanjena 12,6 posto. Nabava električne energije od proizvođača izvan HEP grupe i trgovaca unutar RH veća je za 63 GWh uz 17 posto nižu cijenu. Od povlaštenih proizvođača u sustavu poticaja preuzeto je 538 GWh više električne energije uz 20,8 posto nižu cijenu otkupa.

Troškovi energetskog goriva manji su za 251 milijun kuna (13,9%) u odnosu na 2015. godinu iako je zbog povećanja proizvodnje električne i toplinske energije u termoelektranama i termoelektranama-toplanama utrošeno 21,4 posto više prirodnog plina te 12,3 posto više ugljena. Na smanjenje troškova energetskog goriva utjecale su niže cijene plina za 25,5 posto i ugljena za 8,1 posto te prestanak korištenja loživog ulja u proizvodnji čiji su troškovi u 2015. godini iznosili 159,5 milijuna kuna.

Nabavna vrijednost prodanog plina na veleprodajnom tržištu iznosi 1.246,4 milijuna kuna, a manja je u odnosu na 2015. godinu za 105,6 milijuna kuna (7,8%) uslijed niže prosječne nabavne cijene.

Troškovi osoblja iznose 1.904,4 milijuna kuna i smanjeni su za 19,4 milijuna kuna (1%) zbog manjeg broja zaposlenika.

Na povećanje ostalih poslovnih rashoda za 11,7 posto u odnosu na 2015. godinu prvenstveno su utjecala rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu u iznosu od 343 milijuna kuna za planirano restrukturiranje društva HEP - Operator distribucijskog sustava d.o.o. u 2017. godini. Povećani su i troškovi vrijednosnog usklađenja dugotrajne imovine termoelektrana i troškovi održavanja, dok su smanjeni troškovi vrijednosnog usklađenja potraživanja od kupaca, dugoročna rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade prema Kolektivnom ugovoru. Troškovi nabave plina za opskrbu kupaca manji su 18,1 posto uslijed nižih nabavnih cijena.

REZULTATI PO DJELATNOSTIMA

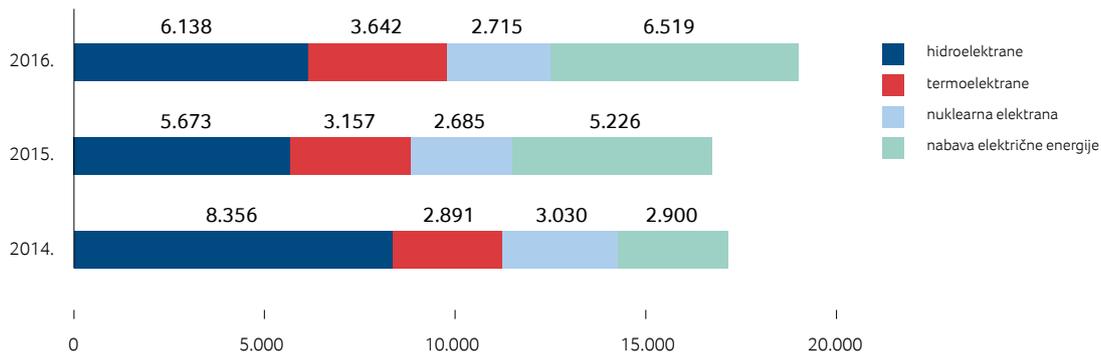
Najveći dio poslovnog prihoda (75,2%) i dobiti iz poslovanja Grupe, ostvaren je u djelatnosti električne energije. U odnosu na 2015. godinu dobit iz poslovanja je smanjena zbog povećanja troškova nabave električne energije te rezerviranja sredstava za otpremnine temeljem planirane reorganizacije HEP - Operatora distribucijskog sustava u 2017. godini. Djelatnost toplinarstva u poslovnim prihodima sudjeluje s 4,9 posto, te ostvaruje gubitak iz poslovanja od 162,6 milijuna kuna. Gubitak je u odnosu na prethodnu godinu smanjen zahvaljujući smanjenju troškova proizvodnje toplinske energije uslijed nižih cijena energetskog goriva. Udjel djelatnosti veleprodaje i maloprodaje plina u poslovnim prihodima iznosi 10 posto uz dobit iz poslovanja u iznosu od 18 milijuna kuna. Dobit je u odnosu na prethodnu godinu smanjena uslijed većeg smanjenja prodajne od nabavne cijene plina za prodaju opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo.

	električna energija			toplinska energija			plin		
	2015.	2016.	%2015	2015.	2016.	%2015	2015.	2016.	%2015
Poslovni prihodi	12.125,8	12.181,5	+0,5%	737,8	751,5	+1,9%	1.705,9	1.467,4	-14,0%
Poslovni rashodi	8.976,8	9.313,8	+3,8%	1.028,5	914,1	-11,1%	1.568,5	1.449,3	-7,6%
Dobit (gubitak) iz poslovanja	3.149,0	2.867,7	-8,9%	-290,7	-162,6	-44,1%	137,4	18,0	-86,9%

ELEKTRIČNA ENERGIJA

Djelatnost proizvodnje, prijenosa, distribucije i opskrbe električnom energijom HEP grupa obavlja na čitavom području Hrvatske. HEP grupa najveći je opskrbljivač električnom energijom u Republici Hrvatskoj s 13,2 TWh prodane električne energije, dok je kroz opskrbu kupaca u Sloveniji, Srbiji te Bosni i Hercegovini ukupno prodano 852 GWh. U 2016. godini ostvarena je dobit iz poslovanja od 2.867,7 milijuna kuna. Prihod od prodaje električne energije iznosi 10.831,5 milijuna kuna od čega je 91,7 posto (9.937 mil. kn) ostvareno prodajom u Hrvatskoj, a 8,3 posto (894,4 milijuna kuna) prodajom u inozemstvu.

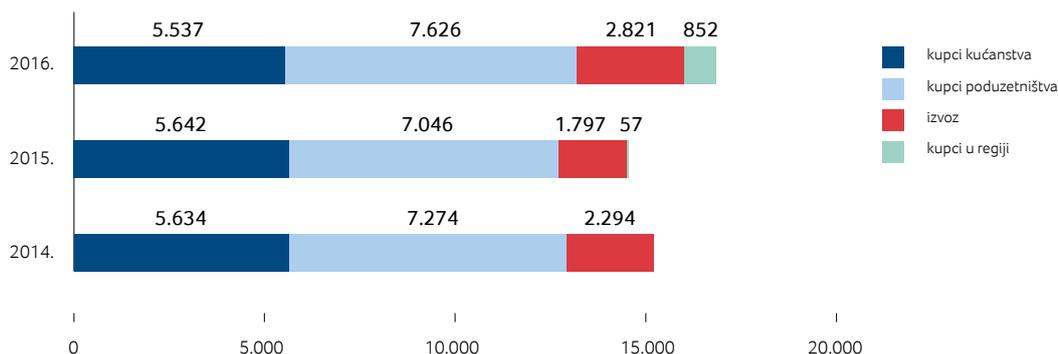
Proizvodnja i nabava električne energije (GWh)

U elektranama u vlasništvu ili djelomičnom vlasništvu Grupe proizvedeno je 12,5 TWh električne energije, 981 GWh više nego u 2015. godini, što čini 65 posto ukupnog prometa električne energije koji je Grupa ostvarila u 2016. godini. U povoljnim hidrološkim okolnostima koje su obilježile 2016. godinu, u hidroelektranama je proizvedeno 6.138 GWh električne energije što je 465 GWh više u odnosu na proizvodnju u 2015. godini i čini 32 posto ukupno potrebne električne energije. Također, za 485 GWh povećana je proizvodnja električne energije u termoelektranama i termoelektranama-toplanama, na 3.642 GWh, što predstavlja 19 posto ukupno potrebne energije u 2016. godini. Proizvodnja je povećana u termoelektrani Plomin 2 te u bloku L u TE-TO Zagreb koji kao visokoučinkovita kogeneracija, od srpnja 2016. ima status povlaštenog proizvođača i ugovor s Hrvatskim operatorom tržišta električne energije (HROTE) za prodaju električne energije po poticajnoj cijeni. Nuklearna elektrana Krško proizvela je 2.715 GWh, odnosno 0,9 posto više nego u 2015. godini.

Na tržištu i otkupom od HROTE-a nabavljeno je 6.519 GWh električne energije (34,0% potrebne električne energije), što je za 1.293 GWh (24,8%) više u odnosu na 2015. godinu. Od ukupnog iznosa, 4.918 GWh se odnosi na uvoz električne energije za potrebe opskrbe kupaca i preprodaju. Nadalje, 1.464 GWh odnosi se na obavezni otkup električne energije od HROTE-a koju proizvode povlašteni proizvođači u sustavu poticaja (obnovljivi izvori energije i visokoučinkovite kogeneracije) te 137 GWh na nabavu od proizvođača izvan HEP grupe i trgovaca u Hrvatskoj.

Prodaja električne energije (GWh)

Domaćim kupcima prodano je 13,2 TWh električne energije, od čega kupcima kućanstva 5,5 TWh (42%), a kupcima poduzetništva 7,6 TWh (58%). Time je HEP ostvario udjel od 84,9 posto ukupne prodaje električne energije krajnjim kupcima u Hrvatskoj u 2016. godini. Prodaja na inozemnom tržištu iznosila je 3,7 TWh što je dvostruko više u odnosu na 2015. godinu uslijed 1 TWh većeg izvoza viškova električne energije proizvedene u HEP-ovim elektranama te 795 GWh većeg volumena opskrbe kupaca u regiji. Prihodi od prodaje električne energije iznose 10,83 milijardi kuna i veći su za 294 milijuna kuna (2,8%) u odnosu na 2015. godinu, što je posljedica značajno veće prodaje električne energije na inozemnom tržištu (za 363,9 milijuna kuna) te povećane prodaje proizvođača HEP-a u sustavu poticaja proizvodnje iz obnovljivih izvora energije i visokoučinkovite kogeneracije (za 125,1 milijuna kuna).

Prihod od prodaje električne energije krajnjim kupcima u Republici Hrvatskoj manji je za 231 milijun kuna (2,3%) unatoč većoj prodaji HEP grupe (za 114 GWh). Zbog primjene Uredbe Ministarstva gospodarstva o kriterijima za stjecanje statusa ugroženih kupaca energije iz umreženih sustava (NN 95/2015) i Odluke Skupštine HEP-a d.d. kojom je kupcima kategorije kućanstva zadržana ista visina ukupne cijene električne energije, iznos solidarne naknade umanjio je prihod od prodaje električne energije kupcima za 164,2 milijuna kuna. Na smanjenje prihoda utjecalo je i smanjenje tarifnih stavki za kupce u okviru univerzalne usluge od 1. srpnja 2015., smanjenje tarifnih stavki za kupce u okviru zajamčene opskrbe od 1. siječnja i 1. srpnja 2016. kao i smanjenje prosječne cijene za kupce HEP Opskrbe zbog prilagođavanja uvjetima konkurencije.

TOPLINARSTVO

Djelatnosti proizvodnje, distribucije i opskrbe toplinskom energijom obavljaju se na području Zagreba, Osijeka, Velike Gorice, Zaprešića, Samobora i Siska.

U 2016. godini ukupno je proizvedeno 2.306 GWh toplinske energije, što je u odnosu na 2015. godinu 14 GWh ili 0,6 posto manje.

Prodaja toplinske energije u 2016. godini ukupno je za 0,6 posto ili 11 GWh veća u odnosu na 2015. godinu te iznosi 1.939 GWh od čega se na kupce kućanstva odnosi 57,9 posto, a na kupce poduzetništva 42,1 posto. Uslijed iznadprosječno tople zime u prvom tromjesečju 2016. godine došlo je do pada potrošnje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine, dok su zadnje tromjesečje 2016. godine obilježile niže temperature te je u tom razdoblju uslijedio porast potrošnje. Ukupno je prodaja kućanstvima u 2016. godini manja za 1 posto, a prodaja gospodarstvu veća za 2,9 posto.

Djelatnost toplinarstva ostvarila je u 2016. godini gubitak iz poslovanja od 162,6 milijuna kuna.

Gubitak je u usporedbi s 2015. godinom manji za 128,1 milijun kuna prvenstveno zbog smanjenja troškova energetske goriva uslijed nižih cijena plina te manje proizvodnje toplinske energije.

PLIN

HEP grupa obavlja djelatnost distribucije i opskrbe kupaca na maloprodajnom tržištu, a od 1. travnja 2014. i djelatnost opskrbljivača plinom na veleprodajnom tržištu. U ovim je djelatnostima ostvarena dobit iz poslovanja od 18 milijuna kuna, dok je u 2015. godini ostvarena dobit iz poslovanja od 137,4 milijuna kuna. Djelatnosti distribucije i opskrbe plinom kupaca na maloprodajnom tržištu obavljaju se na području Osječko-baranjske, Virovitičko-podravske i Požeško-slavonske županije, ali otvaranjem tržišta plina HEP Plin d.o.o. je započeo s opskrbom kupaca i na drugim distribucijskim područjima (Zagreb, Varaždin, Bjelovar, Zadar, Križevci, Kutina, Ivanić Grad, Sisak, Slavonski Brod, Samobor, Koprivnica, Pitomača, Virovitica, Rijeka, Vinkovci, Đurđevac, Čakovec, Zabok, Karlovac, Jastrebarsko, Vrbovec, Dugo Selo, Pakrac, Orahovica, Umag, Pitomača, Nova Gradiška, Vukovar, Daruvar, Krapina i dr.).

Prodaja plina u djelatnosti distribucije i opskrbe plinom kupaca na maloprodajnom tržištu povećana je u 2016. godini za 9,5 posto. Prodaja plina kupcima kućanstva veća je 4,3 posto, a kupcima poduzetništva 15,2 posto. Prodaja kupcima na distribucijskom području HEP Plina d.o.o. povećana je 5,7 posto, a prodaja novim kupcima na drugim distribucijskim područjima u Hrvatskoj za 79,4 posto.

Prihodi od distribucije i opskrbe plinom iznose 337,7 milijuna kuna te su, unatoč većoj prodaji manji za 12,6 posto nego u 2015. godini zbog značajno manje prodajne cijene jer je temeljem Odluke HERA-e o iznosu tarifnih stavki za javnu uslugu opskrbe plinom za razdoblje od 1. travnja do 31. prosinca 2016. prosječna cijena opskrbe plinom kupaca, bez fiksne mjesečne naknade, smanjena prosječno za 20 posto u odnosu na tarifne stavke primjenjivane od 1. siječnja do 31. ožujka 2016.

U djelatnosti veleprodaje plina, koja se u HEP grupi obavlja od 1. travnja 2014. sukladno odluci Vlade RH, ostvaren je prihod od 1.102,7 milijuna kuna što je 15,1 posto manje nego u 2015. godini uslijed odluke Vlade RH o smanjenju cijene plina po kojoj je opskrbljivač na veleprodajnom tržištu plina dužan prodavati plin opskrbljivačima u javnoj usluzi opskrbe plinom za kupce iz kategorije kućanstvo za razdoblje od 1. travnja 2016. do 31. ožujka 2017. za 24,2 posto u odnosu na cijenu koja je vrijedila do 31. ožujka 2016. Istovremeno je, ali u manjoj mjeri, za 20,2 posto, smanjena cijena po kojoj HEP nabavlja plin od INA-e, što je utjecalo na smanjenje dobiti iz poslovanja djelatnosti veleprodaje plina.

FINANCIJSKI POLOŽAJ

Konsolidirana bilanca (skraćena verzija)					
	31. prosinca 2015.		31. prosinca 2016.		promjena %2015
	mil. kn	udjel	mil. kn	udjel	
Dugotrajna imovina	31.546,1	83%	32.124,2	82%	+1,8%
Kratkotrajna imovina	6.665,3	17%	7.108,7	18%	+6,7%
Ukupna imovina	38.211,4	100%	39.232,9	100%	+2,7%
Kapital i rezerve	24.025,2	63%	25.483,7	65%	+6,1%
Dugoročna rezerviranja	969,5	3%	930,7	2%	-4,0%
Dugoročne obveze	9.645,7	25%	8.503,2	22%	-11,8%
Kratkoročne obveze	3.571,0	9%	4.315,3	11%	+20,8%
Ukupno obveze i kapital	38.211,4	100%	39.232,9	100%	+2,7%

IMOVINA

Vrijednost ukupne imovine HEP grupe krajem 2016. godine iznosi 39,2 milijardi kuna te je povećana za 1.021,5 milijuna kuna. Dugotrajna imovina čini 82 posto vrijednosti imovine Grupe i povećana je za 578,1 milijuna kuna što se odnosi na povećanje vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme, dok su investicije u tijeku smanjene na što je utjecalo aktiviranje novog kombi-kogeneracijskog bloka C u TE-TO Sisak. Vrijednost kratkotrajne imovine iznosi 7,1 milijardi kuna i povećana je za 443,5 milijuna kuna zbog povećanja novca i novčanih ekvivalenata za 525,7 milijuna kuna i potraživanja od kupaca za 106,5 milijuna kuna dok su ostala kratkoročna potraživanja smanjena za 104,2 milijuna kuna. Zalihe iznose 1,4 milijardi kuna te su smanjene za 83,9 milijuna kuna pri čemu su smanjene zalihe emisijskih jedinica CO₂ i zalihe plina za veleprodaju, dok su povećane zalihe nuklearnog goriva i ostalog u NE Krško d.o.o.

KAPITAL I OBVEZE

Kapital i rezerve na kraju 2016. godine iznose 25,5 milijardi kuna s povećanjem od 1.458,5 milijuna kuna u odnosu na 2015. godinu zbog ostvarene dobiti u 2016. godini. U 2016. godini isplaćena je dividenda u korist Državnog proračuna u iznosu od 607 milijuna kuna, i to 151,4 milijuna kuna iz zadržane dobiti za 2014. godinu i 455,6 milijuna kuna iz zadržane dobiti za 2015. godinu. Udjel kapitala i rezervi u ukupnoj imovini Grupe povećao se sa 63 posto na 65 posto.

Dugoročna rezerviranja smanjena su za 38,8 milijuna kuna najvećim dijelom radi smanjenja rezerviranja za otpremnine i za sudske sporove dok su rezerviranja za razgradnju termoelektrane povećana.

Dugoročne obveze iznose 8.503,2 milijuna kuna i čine 22 posto u ukupnim obvezama i kapitalu Grupe. Smanjene su za 1.142,5 milijuna kuna ponajprije zbog smanjenja obveza po izdanim obveznicama jer obveznice izdane 2012. godine dospijevaju na naplatu u 2017. godini te su prikazane u kratkoročnim obvezama i zbog smanjenja obveza po dugoročnim kreditima.

Kratkoročne obveze iznose 4.315,3 milijuna kuna i povećane su za 744,3 milijuna kuna u odnosu na početak godine. Povećane su obveze prema dobavljačima, tekuće dospjeće izdanih obveznica i tekuće dospjeće kredita te ostale kratkoročne obveze zbog rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora

o radu u iznosu od 343 milijuna kuna za planirano restrukturiranje društva HEP - Operator distribucijskog sustava u 2017. godini. Smanjene su obveze prema zaposlenima, obveze za poreze i doprinose i obveze za kamate. Odnos financijskog duga prema kapitalu smanjen je na 20,8 posto, dok je krajem prethodne godine iznosio 23,7 posto.

OCJENA KREDITNOG REJTINGA

HEP ima ocjene kreditnog rejtinga od agencija Standard&Poor's i Moody's.

Krajem listopada 2016. agencija Standard & Poor's (S&P) povećala je samostalnu ocjenu kreditnog rejtinga Hrvatske elektroprivrede s b+ na bb, ali i ukupnu ocjenu HEP-ovog kreditnog rejtinga s BB- na BB. U izvješću je navedeno da je temeljni razlog povećanja rejtinga osnažena likvidnost kao i vrlo snažni kreditni parametri HEP-a, uslijed čega je ocjena likvidnosti, prema pojmovima koje koristi S&P, poboljšana s "less than adequate" na "adequate". U prosincu 2016. S&P je potvrdio dugoročni kreditni rejting Hrvatske elektroprivrede (BB) te povećao izgled kretanja ocjene rejtinga s negativnih na stabilne nakon rasta prognoze rejtinga za Republiku Hrvatsku.

Agencija Moody's je u ožujku 2016. izmijenila prognozu za važeći rejting Hrvatske elektroprivrede iz stabilne u negativnu, kao posljedicu tadašnje izmjene prognoze rejtinga Republike Hrvatske. Sredinom ožujka 2017. Moody's je potvrdio dugoročni kreditni rejting HEP-a (Ba2) te je zbog rasta prognoze rejtinga za Republiku Hrvatsku povećao izgled kretanja ocjene rejtinga HEP-a s negativnih na stabilne.

Kreditna agencija	Ukupna ocjena rejtinga	Samostalna ocjena rejtinga
Standard & Poor's	BB (stable)	bb
Moody's	Ba2 (stable)	ba3

INVESTICIJE

U 2016. godini Grupa je ostvarila investicije u vrijednosti 2.589,1 milijuna kuna. Glavnina investicijskih ulaganja odnosila se na obnovu i modernizaciju proizvodnih objekata i postrojenja energetskeg sustava, izgradnju novih proizvodnih elektroenergetskih objekata te obnovu postojećih i izgradnju novih objekata prijenosne i distribucijske mrežne infrastrukture.

Osim toga, ulagalo se u energetske sustave toplinarstva i distribucije plina te u nadgradnju informatičke i telekomunikacijske infrastrukture, kao i razvoj i širenje mreže javne infrastrukture za punjenje električnih automobila u gradovima te na autocestama u Hrvatskoj.

Investicije u mil. kn	2014.	2015.	2016.	
Investicije u nekretnine, postrojenja i opremu	2.063,7	2.528,1	2.589,1	+2,4%

Kontinuiranim ulaganjima u održavanje i modernizaciju postojećih objekata i gradnju novih proizvodnih kapaciteta i mrežnih sustava, HEP ispunjava sljedeće ciljeve: sigurnost opskrbe energijom, konkurentnost HEP-ovog energetskeg sustava, razvoj poslovnog sustava HEP grupe, doprinos održivosti i unaprjeđenju kontinuiteta razvoja energetskeg sektora Republike Hrvatske uvažavajući sve veću prisutnost ostalih sudionika na otvorenom tržištu, osobito u opskrbi električnom energijom i proizvodnji električne energije iz obnovljivih izvora energije.

Investicijskim ulaganjima HEP grupa ostvaruje preduvjete da Republika Hrvatska u doglednoj budućnosti dostigne primjerenu razinu energetske neovisnosti u sektoru električne energije, uzevši u obzir sadašnju potrošnju i projekciju rasta potrošnje električne energije, kao i nužnog prestanka rada termoenergetskih postrojenja koja zbog tehnološke zastarjelosti ne mogu udovoljiti zahtjevima propisanih uvjeta zaštite okoliša.

ZNAČAJNE INVESTICIJE

- Završena je izgradnja bloka C u TE-TO Sisak te je postrojenje pušteno u probni rad. Nakon ishođenja uporabne dozvole, koje je u tijeku, postrojenje će biti pušteno u komercijalni pogon.
- Realizirana je izgradnja BE-TO Osijek i BE-TO Sisak, a puštanje u probni pogon predviđeno je za prvo tromjesečje 2017.
- U tijeku je četvrta etapa ugradnje zamjenskih agregata povećane snage u sklopu revitalizacije HE Zakučac, dok su u HE Dubrovnik agregati A i B obnovljeni i stavljeni u pogon.
- Nastavak realizacije projekta TE Plomin C zavisi o postupku notifikacije poslovnog modela projekta prema Europskoj komisiji te donošenju investicijske odluke.
- Izrada studija o utjecaju zahvata na okoliš za HES Kosinj i HE Senj 2 u završnoj je fazi i bit će predana nadležnom ministarstvu početkom 2017.; obavljena su biospeleološka istraživanja područja Lipovog polja i planirane akumulacije Kosinj, te su izrađeni idejni projekti HE Kosinj i HE Senj 2.
- Za KKE EL-TO Zagreb – zamjena bloka A proveden je pretkvalifikacijski tender za izgradnju i dugoročno održavanje koji je pripremljen prema pravilima nabave EBRD-a.
- U distribucijskoj djelatnosti dovršena je izgradnja, rekonstrukcija, pojačanje transformacije ili dogradnja SN postrojenja u više elektroenergetskih objekata 110/10(20)kV, 35/10(20)kV i SN mreži, nastavljena je sanacija naponskih okolnosti i povećanje sigurnosti napajanja u distribucijskoj električnoj mreži te ulaganja u zamjenu i uređenje mjernih mjesta i priključaka.
- U toplinskoj djelatnosti nastavljene su aktivnosti na realizaciji projekta revitalizacije vrelovodne i toplovodne mreže u Zagrebu, spajanju naselja Dubrave na centralni toplinski sustav, revitalizaciji toplovodne mreže u Velikoj Gorici, revitalizaciji vrelovodne i parovodne mreže u Osijeku, uvođenju sustava daljinskog vođenja u Osijeku te revitalizaciji razvoda i toplovodne mreže u naselju Caprag.
- U djelatnosti distribucije plina nastavljena je izgradnja plinovodne mreže u Osječko-baranjskoj županiji (naselja Potnjani, Gorjani, Branjina, Topolje i Duboševica).
- Kontinuirano se ulaže u razvoj telekomunikacijske infrastrukture te u izgradnju telekomunikacijskih veza kojima se osigurava uključivanje važnih postrojenja i poslovne infrastrukture u HEP-ov telekomunikacijski sustav kao i stvaranje preduvjeta za implementaciju koncepta napredne mreže (Smart grid).
- Najznačajniji projekt u razvoju informatičke infrastrukture je nadogradnja EDM/ECM sustava temeljenog na SAP IS-u aplikativnom rješenju čiji je završetak predviđen do kraja 2017. godine.
- Nastavljene su aktivnosti na projektu eMobilnost kojim se razvija i širi mreža javne infrastrukture za punjenje električnih vozila, te time stvara buduća platforma stjecanja novih kupaca na tržištu i omogućavanje koncepta pametnih mreža kao potpore elektroenergetskom sustavu.

Investicijskim ulaganjima HEP grupa ostvaruje preduvjete da Republika Hrvatska u doglednoj budućnosti dostigne primjerenu razinu energetske neovisnosti u sektoru električne energije.

4

Financijski izvještaji

HEP GRUPA
– GODIŠNJI KONSOLIDIRANI
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
I IZVJEŠĆE NEOVISNOG
REVIZORA ZA 2016. GODINU
>54

HEP D.D.
– FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
I IZVJEŠĆE NEOVISNOG
REVIZORA ZA 2016. GODINU
>139

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA D.D. ZAGREB

Godišnji konsolidirani financijski izvještaji

i Izvješće neovisnog revizora
za 2016. godinu

	Stranica
Odgovornost za godišnje konsolidirane financijske izvještaje	1
Izvješće neovisnog revizora	2-7
Konsolidirani Račun dobiti i gubitka	8
Konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	9
Konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju / Konsolidirana Bilanca	10-11
Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	12
Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	13-14
Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	15-91

ODGOVORNOST ZA GODIŠNJE KONSOLIDIRANE FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

Uprava društva Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37, (dalje u tekstu Društvo) je dužna osigurati da godišnji konsolidirani financijski izvještaji Društva za 2016. godinu budu sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja, tako da pružaju istinit i objektivan prikaz konsolidiranog financijskog stanja, konsolidiranih rezultata poslovanja, konsolidiranih promjena kapitala i konsolidiranih novčanih tokova Društva za to razdoblje.

Na temelju provedenih istraživanja, Uprava Društva opravdano očekuje da Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Sukladno tomu, Uprava Društva je izradila konsolidirane godišnje financijske izvještaje pod pretpostavkom neograničenosti vremena poslovanja Društva.

Pri izradi godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Uprava Društva je odgovorna za:

- odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika u skladu sa važećim standardima financijskog izvještavanja;
- davanje razumnih i razboritih prosudbi i procjena;
- izradu godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja uz pretpostavku o neograničenosti vremena poslovanja, osim ako je pretpostavka neprimjerena.

Uprava Društva je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija, koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati konsolidirani financijski položaj, konsolidirane rezultate poslovanja, konsolidirane promjene kapitala i konsolidirane novčane tokove Društva, kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja. Uprava Društva je također odgovorna za čuvanje imovine Društva, pa stoga i za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i ostale nezakonitosti.

Potpisano u ime Uprave:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovac
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d.
Ulica grada Vukovara 37
10000 Zagreb
Republika Hrvatska
28. travnja 2017. godine

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 („Društvo“ ili „Grupa“) za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju konsolidirani Izvještaj o financijskom položaju (konsolidiranu Bilancu) na 31. prosinca 2016., konsolidirani Račun dobiti i gubitka, konsolidirani Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani Izvještaj o promjenama kapitala i konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima Društva za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji konsolidirani financijski izvještaji istinito i fer prikazuju konsolidirani financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i konsolidiranu financijsku uspješnost i konsolidirane novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“).

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima („MReVS-i“). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe („IESBA Kodeks“) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Kao što je opisano u Bilješci 29. uz konsolidirane financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2016. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 863.450 tisuća kuna (31. prosinca 2015. u iznosu od 842.162 tisuće kuna) koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja ovog Izvješća nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili nekom drugom pravnom odnosu. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Kao što je opisano u Bilješci 28. uz konsolidirane financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu. Tijekom 2015. godine Ministarstvo poljoprivrede je pokrenulo proceduru dopune i izmjene Zakona o vodama, a Ministarstvo gospodarstva je također mišljenjem uputilo suglasnost na inicijativu Društva za izmjenu i dopunu Zakona o vodama. Tijekom 2016. i 2017. godine Društvo je sa nadležnim ministarstvima i institucijama nastavilo sa aktivnostima po navedenom pitanju. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora:

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)

Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun ispučenih količina energije kupcima kategorije kućanstva obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama energije na mreži distribucije. Pri tome se ukupno proizvedena i nabavljena količina energije korigira za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava Društva je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.

Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2016. dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,87%, dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2015., navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,39%. Rezultat je povećanje prihoda u 2016. godini u iznosu od 11.462 tisuće kuna u odnosu na prošlu godinu, te iskazana obveza za obračunati prihod u iznosu od 22.077 tisuća kuna.

Mi smo se fokusirali na ovo područje iz razloga što uključuje značajne procjene vezane za priznavanje prihoda od prodaje električne energije na izvještajni datum.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima

Vidjeti Bilješke 2, 3. i 33. u pripadajućim konsolidiranim godišnjim financijskim izvještajima.

Revizijski postupci

Mi smo:

- Stekli razumijevanje ključnih kontrola menadžmenta vezanih za procjenu prihoda od prodaje električne energije
- Ocijenili razumnost ključnih pretpostavki korištenih u modelu procjene uključujući količine prodane električne energije i cijene
- Testirali matematičku točnost modela procjene prihoda od prodaje električne energije
- uključili IT eksperta da ocijeni pouzdanost sustava te smo interno napravili neovisnu procjenu neobračunatih prihoda koristeći podatke o količinama i cijenama dobivenih od strane Grupe, te tako dobivene rezultate smo usporedili sa procjenom prihoda koje je obavila Grupa.

Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva).

Rezultati naših testiranja su bili zadovoljavajući.

Nepredviđene obveze i sudske tužbe

S obzirom da je Grupa izložena značajnim pravnim tužbama našu smo pozornost usmjerili na ovo područje. Nastavno na navedeno Uprava Društva procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima

Vidjeti Bilješke 2., 3. i 28. u pripadajućim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima.

Revizijski postupci

Mi smo:

- Stekli razumijevanje statusa svake značajne tužbe i povijesnih ishoda prethodnih sličnih slučajeva
- Dobili očitovanja svih vanjskih pravnih predstavnika za sve materijalne postupke
- Analizirali procjenu prirode sporova i tužbi raspravljajući o najznačajnijim slučajevima s Upravom Društva i internim pravnim odjelom

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Nepredviđene obveze i sudske tužbe (nastavak)

Na temelju prikupljenih dokaza, uzimajući u obzir inherentnu neizvjesnost u pravnim pitanjima, slažemo se s procjenom Uprave Društva vezano uz vjerojatnost nastanka budućih značajnih odljeva vezanih uz ta pitanja. Utvrdili smo da su pitanja za koja je vjerojatno da će doći do budućih odljeva iskazana kao rezerviranja.

Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz Nepredviđene obveze i sudske tužbe. Rezultati naših testiranja su bili zadovoljavajući.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje konsolidirane financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje konsolidirane financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevaramo može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- prikupljamo dovoljno odgovarajućih revizijskih dokaza vezanih uz financijske informacije subjekata ili poslovnih aktivnosti unutar Grupe, kako bi izrazili mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za organizaciju, nadzor i provedbu revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za izražavanje našeg mišljenja.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 8. do 91. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točke 2., 5. i 6. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva („Standardni godišnji konsolidirani financijski izvještaji“). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim konsolidiranim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 8. do 91. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji godišnjih konsolidiranih financijskih izvještaja Društva za 2016. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Irena Jadrešić, ovlaštenu revizor.

U Zagrebu, 28. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član Uprave

Irena Jadrešić,
ovlaštenu revizor

Konsolidirani račun dobiti i gubitka

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	Bilješke	2016. godina	2015. godina
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihod od prodaje električne energije	4	10.831.456	10.537.427
Prihod od prodaje toplinske energije	4	699.596	682.388
Prihod od prodaje plina na veleprodajnom tržištu	4	1.102.728	1.298.352
Prihod od prodaje plina kupcima opskrbe plina	4	341.812	386.388
Prihodi od prodaje		12.975.592	12.904.555
Ostali prihodi iz poslovanja	5	1.424.766	1.664.910
Ukupno poslovni prihodi		14.400.358	14.569.465
Trošak nabave električne energije	6	(2.148.249)	(1.943.077)
Trošak goriva	6	(1.548.033)	(1.798.986)
Nabavna vrijednost prodanog plina	6	(1.246.442)	(1.352.038)
Troškovi osoblja	7	(1.904.443)	(1.923.831)
Trošak amortizacije	11, 12	(1.780.269)	(1.825.097)
Ostali rashodi iz poslovanja	8	(3.049.765)	(2.730.671)
Ukupno poslovni rashodi		(11.677.201)	(11.573.700)
Dobit iz poslovanja		2.723.157	2.995.765
Financijski prihodi	9	232.873	70.479
Financijski rashodi	9	(365.669)	(670.520)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti		(132.796)	(600.041)
Dobit prije oporezivanja		2.590.361	2.395.724
Trošak poreza na dobit	10	(545.359)	(455.667)
Dobit tekuće godine		2.045.002	1.940.057
Pripisivo:			
Vlasniku kapitala matice		2.045.002	1.939.095
Imateljima nekontrolirajućeg udjela		-	962
		2.045.002	1.940.057

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovic
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	2.045.002	1.940.057
Ostala sveobuhvatna dobit		
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(18.984)	(4.453)
Neto dobit/(gubitak) od financijske imovine raspoložive za prodaju	39.457	45.889
Ukupno stavke koje će se prenijeti u dobit ili gubitak	20.473	41.436
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	20.473	41.436
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine neto	2.065.475	1.981.493
Ukupna sveobuhvatna dobit pripisiva:		
Vlasniku kapitala matice	2.065.475	1.980.788
Imateljima nekontrolirajućeg udjela	-	705
	2.065.475	1.981.493

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.
Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovac
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju / Konsolidirana bilanca

NA DAN 31.PROSINCA 2016.

IMOVINA	Bilješka	31.prosinca 2016.	31.prosinca 2015.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dugotrajna imovina			
Nekretnine, postrojenja i oprema	11	28.093.856	25.722.455
Investicije u tijeku	11	2.677.233	4.386.574
Nematerijalna imovina	12	157.586	121.437
Ulaganja u nekretnine	13	231.491	236.778
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	14	36.707	37.880
Dani dugoročni krediti i depoziti	17	28.973	28.605
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	18	295.938	245.910
Ostala dugotrajna imovina	19	46.941	115.795
Odgođena porezna imovina	10	555.461	650.681
Ukupna dugotrajna imovina		32.124.186	31.546.115
Kratkotrajna imovina			
Zalihe	20	1.405.368	1.489.289
Potraživanja od kupaca	21	1.953.592	1.847.063
Ostala kratkotrajna potraživanja	22	730.917	835.753
Novac i novčani ekvivalenti	23	3.018.846	2.493.166
Ukupna kratkotrajna imovina		7.108.723	6.665.271
UKUPNA IMOVINA		39.232.909	38.211.386

Konsolidirani izvještaj o financijskom
položaju / Konsolidirana bilanca (nastavak)
Na dan 31.prosinca 2016.

KAPITAL I OBVEZE	Bilješka	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	24	19.792.159	19.792.159
Revalorizacijske rezerve	24	140.293	100.836
Zadržana dobit	24	5.551.226	4.132.208
Kapital pripisan imateljima kapitala matice		25.483.678	24.025.203
Nekontrolirajući interes		-	-
Ukupni kapital		25.483.678	24.025.203
Obveze po izdanim obveznicama	25	3.606.173	4.223.883
Obveze po dugoročnim kreditima	26	664.764	936.243
Dugoročne obveze prema državi	27	15.901	18.774
Dugoročna rezerviranja	28	930.700	969.501
Ostale dugoročne obveze	29	4.190.347	4.444.970
Odgođene porezna obveza		26.007	21.816
Ukupne dugoročne obveze		9.433.892	10.615.187
Obveze prema dobavljačima	30	1.787.338	1.740.910
Tekuća dospijuća izdanih obveznica	25	586.601	93.380
Tekuća dospijuća dugoročnih kredita	26	411.832	386.509
Obveze za poreze i doprinose	31	157.750	199.288
Obveze za kamate		42.569	45.693
Obveze prema zaposlenima	32	155.269	226.510
Ostale kratkoročne obveze	33	1.173.980	878.706
Ukupne kratkoročne obveze		4.315.339	3.570.996
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		39.232.909	38.211.386

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.
Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovac
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	Osnivački kapital	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit / (preneseni gubitak)	Imateljima kapitala matice	Nekontrolirajući udio	Ukupno glavica
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja 2015.	19.792.159	54.947	2.201.265	22.048.371	29.202	22.077.573
Dobit tekuće godine	-	-	1.939.095	1.939.095	962	1.940.057
Ostala sveobuhvatna dobit	-	45.889	(4.196)	41.693	(257)	41.436
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	45.889	1.934.899	1.980.788	705	1.981.493
Viškovi zemljišta	-	-	1.401	1.401	-	1.401
Ostale promjene	-	-	(5.357)	(5.357)	-	(5.357)
Isplata dividende RWE	-	-	-	-	(29.907)	(29.907)
Stanje 31. prosinca 2015.	19.792.159	100.836	4.132.208	24.025.203	-	24.025.203
Dobit tekuće godine	-	-	2.045.002	2.045.002	-	2.045.002
Ostala sveobuhvatna dobit	-	39.457	(18.984)	20.473	-	20.473
<i>Ukupno sveobuhvatna dobit</i>	-	39.457	2.026.018	2.065.475	-	2.065.475
Isplata dividende vlasniku	-	-	(607.000)	(607.000)	-	(607.000)
Stanje 31. prosinca 2016.	19.792.159	140.293	5.551.226	25.483.678	-	25.483.678

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovic
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Konsolidirani Izvještaj o novčanim tokovima

ZA GODINU ZAVRŠENU 31.PROSINCA 2016.

	2016.godina	2015.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
POSLOVNE AKTIVNOSTI		
Dobit tekuće godine	2.045.002	1.940.057
Trošak poreza na dobit priznat u dobiti	545.359	455.667
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	132.796	600.041
Fer vrednovanje ulaganja u nekretnine	5.287	(625)
Vrijednosno usklađenje dugotrajne imovine	108.256	47.507
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine	1.780.269	1.825.097
Vrijednosno usklađenje potraživanja	(149.202)	71.419
Vrijednosno usklađenje zaliha	13.353	14.257
Povećanje/(smanjenje) rezerviranja	(38.801)	66.722
<i>Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti prije promjena u obrtnom kapitalu</i>	<i>4.442.319</i>	<i>5.020.142</i>
(Povećanje) potraživanja od kupaca	42.673	(53.802)
Smanjenje/(povećanje) zaliha	70.568	109.751
(Povećanje) ostale kratkotrajne imovine	163.636	(317.544)
Povećanje/(smanjenje) obveza prema dobavljačima	46.428	150.165
Povećanje ostalih kratkoročnih obveza	286.318	63.034
(Smanjenje) ostalih dugoročnih obveza	(224.969)	(247.223)
Novac ostvaren poslovanjem	4.826.973	4.724.523
Plaćeni porez na dobit	(553.691)	(843.656)
Plaćene kamate	(244.612)	(389.097)
NETO NOVAC IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	4.028.670	3.491.770
INVESTICIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od kamata	49.335	49.420
Izdaci za nabavu nekretnina, postrojenja i opreme	(2.589.126)	(2.528.144)
Otuđenje nekretnina, postrojenja i opreme	2.392	25.674
Izdaci za nabavu ostale dugotrajne imovine	(30.796)	(23.966)
NETO NOVAC IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	(2.568.195)	(2.477.016)

Konsolidirani Izvještaj
o novčanim tokovima (nastavak)
Za godinu završenu 31.prosinca 2016.

	2016.godina	2015.godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
FINANCIJSKE AKTIVNOSTI		
Primici od izdavanja obveznica	-	3.703.533
Priljeni dugoročni krediti	147.623	66.722
Otplata dugoročnih kredita	(382.038)	(417.915)
Otplata izdanih obveznica	(93.380)	(2.900.335)
Otplata kratkoročnih kredita	-	(8.981)
Isplata dividende	(607.000)	-
Isplata dividende manjinskom interesu – RWE	-	(44.512)
NETO NOVAC IZ FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	(934.795)	398.512
NETO POVEĆANJE NOVCA I NOVČANIH EKIVALENATA	525.680	1.413.266
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA POČETKU GODINE	2.493.166	1.079.900
NOVAC I NOVČANI EKIVALENTI NA KRAJU GODINE	3.018.846	2.493.166

Priložene bilješke sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.
Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovic
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

1. OPĆENITO

Grupa Hrvatska elektroprivreda Zagreb (u daljnjem tekstu „Grupa“) sastoji se od matice Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb (u daljnjem tekstu “HEP d.d.” ili “Društvo”) i ovisnih društava navedenih u bilješci 36. HEP d.d. je registriran u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 37. Temeljna djelatnost Grupe je proizvodnja, prijenos i distribucija električne energije te kontrola sustava električne energije. Pored navedenih temeljnih djelatnosti HEP se bavi i proizvodnjom i distribucijom toplinske energije putem središnjeg toplinskog sustava u Zagrebu i Osijeku, prodajom plina na veleprodajnom tržištu, te distribucijom plina u Osijeku i Đakovu.

Sve svoje aktivnosti Grupa temelji na važećim zakonima, propisima i odlukama Vlade Republike Hrvatske. Grupa je na dan 31. prosinca 2016. godine imala 11.832 zaposlenika (2015.:11.935) bez Nuklearne elektrane Krško d.o.o. Broj zaposlenih u Nuklearnoj elektrani Krško d.o.o. je 617 zaposlenika (2015.: 648).

Ovi konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u hrvatskim kunama, budući da je to funkcionalna valuta Društva.

ZAKONI O REGULIRANJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI

Hrvatski sabor je 19. listopada 2012. godine donio Zakon o energiji i Zakon o regulaciji energetske djelatnosti, a 8. veljače 2013. godine Zakon o tržištu električne energije. Zakon o tržištu plina donesen je 22. veljače 2013. godine, a Zakon o tržištu toplinske energije 21. lipnja 2013. godine. 18. rujna 2015. godine Hrvatski sabor je donio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije. Novim zakonima i pratećim podzakonskim aktima, usklađenim sa smjernicama i direktivama Europske Unije, određeno je daljnje restrukturiranje i usklađivanje poslovanja HEP Grupe. Prema odredbama Zakona o tržištu električne energije i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije HEP d.d. i ovisna društva nastavljaju obavljati elektroenergetske djelatnosti koje se obavljaju kao javne usluge za električnu energiju u Republici Hrvatskoj: prijenos električne energije, distribuciju električne energije i opskrbu električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga i kao zajamčena usluga.

Proizvodnja električne energije, opskrba električnom energijom i trgovina električnom energijom obavljaju se kao tržišne djelatnosti kako je definirano zakonima koji reguliraju energetske djelatnosti i trgovanje na tržištu energijom.

Opskrba električnom energijom odvija se prema pravilima kojima se uređuju tržišni odnosi te energetske subjekti slobodno ugovaraju količinu i cijenu isporučene električne energije. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao zajamčena usluga obavlja se kao javna usluga prema reguliranim uvjetima kupcima koji nisu kućanstvo koji pod određenim uvjetima ostanu bez opskrbljivača. Opskrba električnom energijom koja se obavlja kao univerzalna usluga obavlja se kao javna usluga prema reguliranim uvjetima do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije, a nakon toga kao javna usluga kupcima kućanstva koji imaju pravo na takav način opskrbe i slobodno ga izaberu ili ga koriste automatizmom. Dio kupaca kategorije kućanstvo je iskoristio pravo na izbor opskrbljivača. HEP d.d. i ovisna društva usklađuju organizaciju Grupe sukladno izmijenjenim zakonima i rokovima propisanim tim zakonima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

1. OPĆENITO (nastavak)

ZAKONI O REGULIRANJU ENERGETSKIH DJELATNOSTI (NASTAVAK)

U travnju 2012. godine Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki, tarifnim sustavom za prijenos električne energije, bez visine tarifnih stavki, tarifnom sustavu za distribuciju električne energije, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki. Grupa primjenjuje navedene tarifne stavke od 1. svibnja 2012. godine. Usljed izmjena koje je donio novi Zakon o tržištu električne energije Odluka o visini tarifnih stavki u tarifnom sustavu za proizvodnju električne energije, s iznimkom za povlaštene kupce, bez visine tarifnih stavki i tarifnom sustavu za opskrbu električnom energijom, s iznimkom povlaštenih kupaca, bez visine tarifnih stavki primjenjivala se do 30. rujna 2013. godine.

U veljači 2013. godine donesen je Zakon o tržištu električne energije kojim je određeno da svaki kupac ima pravo na slobodan izbor opskrbljivača, a kupci kategorije kućanstvo imaju pravo na opskrbu električnom energijom kao univerzalnu uslugu. Kupci koji nisu iskoristili pravo na izbor opskrbljivača ili su ostali bez opskrbljivača koriste uslugu zajamčene opskrbe koja se obavlja kao javna usluga.

Sukladno odredbama Zakona o tržištu električne energije Hrvatska energetska regulatorna agencija ("HERA") je 13. rujna 2013. godine donijela Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge, a 17. prosinca 2013. godine, Metodologiju za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

Od 1. listopada 2013. godine za opskrbu električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge primjenjuju se tarifne stavke za električnu energiju i opskrbnu naknadu sukladno Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge i odluci HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o. o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge od 1. listopada 2013. godine, te od 1. siječnja 2015. godine odlukama HERE o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge. Od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije, odluku o iznosu tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom u okviru univerzalne usluge donosi HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o. odnosno HEP Elektra d.o.o. od 2. studenog 2016. godine.

Kupci koji se električnom energijom opskrbljuju u zajamčenoj opskrbi plaćaju opskrbu po iznosima tarifnih stavki sukladno Metodologiji za određivanje cijena za obračun električne energije uravnoteženja subjektima odgovornim za odstupanje. Od 1. srpnja 2014. godine za opskrbu električnom energijom kupaca u okviru zajamčene opskrbe primjenjuju se tarifne stavke za električnu energiju sukladno Metodologiji za određivanje iznosa tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom i odlukama HERE o iznosu tarifnih stavki za zajamčenu opskrbu električnom energijom.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

1. OPĆENITO (nastavak)

GLAVNA SKUPŠTINA

Glavna Skupština se sastoji od članova koji zastupaju interese jedinog dioničara – Republike Hrvatske:

Ivan Vrdoljak	Član	Član od 21. studenog 2012. godine do 3. ožujka 2016. godine
Tomislav Panenić	Član	Član od 4. ožujka 2016. godine do 25. siječnja 2017. godine
Zdravko Marić	Član	Član od 26. siječnja 2017. godine

NADZORNI ODBOR

Članovi Nadzornog odbora u 2016. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine

Članovi Nadzornog odbora u 2015. godini

Nikola Bruketa	Predsjednik	Predsjednik od 23. veljače 2012. godine
Žarko Primorac	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Ivo Uglešić	Član	Član od 23. veljače 2012. godine
Igor Džajić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Mirko Žužić	Član	Član od 19. rujna 2012. godine
Juraj Bukša	Član	Član od 5. lipnja 2014. godine
Jadranko Berlengi	Član	Član od 3. lipnja 2008. godine do 31. svibnja 2015. godine
Dubravka Kolundžić	Član	Član od 1. lipnja 2015. godine

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

1. OPĆENITO (nastavak)

UPRAVA

Uprava u 2016. godini

Perica Jukić	Predsjednik	Predsjednik od 12. rujna 2014. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Tomislav Rosandić	Član Uprave	Član od 2. siječnja 2015. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine

Uprava u 2015. godini

Perica Jukić	Predsjednik	Član od 10. svibnja 2013, Predsjednik od 12. rujna 2014. godine
Zvonko Ercegovac	Član Uprave	Član od 23. veljače 2012. godine
Željko Štromar	Član Uprave	Član od 16. prosinca 2013. godine do 31. ožujka 2015. godine
Tomislav Rosandić	Član Uprave	Član od 2. siječnja 2015. godine
Saša Dujmić	Član Uprave	Član od 4. prosinca 2014. godine

**Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.**

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi pregled najvažnijih računovodstvenih politika Grupe, koje su dosljedno primjenjivane u tekućoj godini i prethodnim godinama.

PREZENTACIJA KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirani financijski izvještaji Društva za 2016. godinu sastavljeni su u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 78/15, 120/16) i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), te u skladu sa Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16).

Konsolidirani financijski izvještaji su pripremljeni po načelu povijesnog troška, izuzev određene dugotrajne imovine i određenih financijskih instrumenata koji su iskazani u revaloriziranim iznosima. Konsolidirani financijski izvještaji prezentirani su u tisućama hrvatskih kuna (‘000 HRK), kao funkcionalnoj valuti Društva.

OSNOVE RAČUNOVODSTVA

Grupa vodi računovodstvene evidencije na hrvatskom jeziku, u kunama i u skladu s hrvatskim zakonskim propisima i računovodstvenim načelima te praksom koje se pridržavaju društva u Hrvatskoj.

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA

Standard i tumačenja na snazi u tekućem razdoblju

- Izmjene i dopune MRS 19 Planovi definiranih primanja: Doprinosi zaposlenih – MRS 19 zahtijeva da se doprinosi zaposlenika ili trećih uzmu u obzir prilikom obračuna.
- Godišnja poboljšanja MSFI ciklus 2012. – 2014. koja uključuju izmjene:
  - MSFI 5 – Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja
  - MSFI 7- Financijski instrumenti: objavljivanje (s posljedičnim izmjenama MSFI 1)
  - MRS 19 – Prianja zaposlenih
  - MRS 34 – Financijski izvještaji za razdoblja tijekom godine
 Ove izmjene stupile su na snagu 1. siječnja 2016. godine. Ranija primjena je dopuštena.
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2010. – 2012., te izmjene i dopune su na snazi u EU za obračunska razdoblja koja su započela na dan ili nakon 1. veljače 2015., uz dopuštenu raniju primjenu. Ona uključuju izmjene:
  - MSFI 2 Plaćanje temeljeno na dionicama,
  - MSFI 3 Poslovna spajanja,
  - MSFI 8 Poslovni segmenti,
  - MSFI 13 Mjerenje fer vrijednosti
  - MRS 16 Nekretnine, postrojenja i oprema i MRS 38 Nematerijalna imovina,
  - MRS 24 Objavljivanje povezanih osoba
- Izmjene MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 – Investicijski subjekti: primjena izuzeća od obveze konsolidacije (izdano u prosincu 2014.)
- Izmjene MSFI 11 – Računovodstvo za stjecanje udjela u zajedničkim operacijama (izdano u svibnju 2014.)
- Izmjene MRS 1 – Objavljivanja (izdano u prosincu 2014.)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MEĐUNARODNIH STANDARDA FINANCIJSKOG IZVJEŠTAVANJA (NASTAVAK)

- Izmjene u MRS 16 i MRS 38 – Pojašnjenje prihvatljivih metoda amortizacije (izdano u svibnju 2014.)
  - Izmjene MRS 16 i MRS 41 – Poljoprivreda: višegodišnji nasadi (izdano u lipnju 2014.)
  - Izmjene MRS 27 – Metoda udjela u odvojenom financijskim izvještajima (izdano u kolovozu 2014.)
- Primjena gore navedenih standarda nije imala utjecaja na konsolidirane financijske izvještaje Društva za 2016. godinu.

NOVI I IZMIJENJENI MSFI USVOJENI ZA PRIMJENU U EU, ALI NISU JOŠ NA SNAZI

- MSFI 9 Financijski instrumenti – u srpnju 2014. godine, IASB je izdao konačnu verziju MSFI 9 Financijski instrumenti koji sadrži cjelovit projekt financijskih instrumenata i zamjene MRS 39 Financijski instrumenti: priznavanje i mjerenje, te sve prethodne verzije MSFI 9. MSFI 9 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Ranija primjena je dopuštena. Primjena standarda imat će zanemariv učinak na klasifikaciju i mjerenje financijskih instrumenata.
- MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima – MSFI 15 je izdan u svibnju 2014. i predstavlja novi model u pet koraka koji se odnosi na prihode koji proizlaze iz ugovora s kupcima. Standard zamjenjuje MRS 11 i MRS 18. Standard je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. Ranija primjena je dopuštena. Standard dozvoljava modificirani model prijelaza koji ne zahtijeva retroaktivno prepravljanje. Uprava provodi detaljne analize oko mogućih učinaka navedenog standarda na konsolidirane financijske izvještaje Društva.

NOVI I IZMIJENJENI MSFI USVOJENI OD STRANE IASB, ALI NISU JOŠ USVOJENI U EU

Sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda nisu još usvojeni u EU:

- MSFI 14 Razgraničenja – standard se odnosi na subjekte koji posluju na reguliranim tržištima koja po prvi puta primjenjuju MSFI. MSFI 14 je na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2016. godine. Europska komisija odlučila je da neće implementirati ovaj standard zbog činjenice da bi malo društava bilo u djelokrugu standarda.
- MSFI 16 Najmovi – standard donosi novi sveobuhvatni model identifikacije aranžmana koji sadrže najam kao i njihov računovodstveni tretman na strani najmodavca i najmoprimca. Navedeni standard zamijenit će postojeći MRS 17 i tumačenja IFRIC 4, SIC 15 i SIC 27. MSFI 16 je na snazi za razdoblja koja započinju 1. siječnja 2019. i nakon toga. Dopuštena je ranija primjena, ali je isto uvjetovano istovremenim usvajanjem MSFI 15 ukoliko isti već nije usvojen. Ovaj standard donosi značajne promjene u računovodstvenom modelu kod najmoprimca. Posljedično, doći će do priznavanja imovine i obveza u financijskim izvještajima najmoprimca kod većine ugovora koji se danas priznaju kao operativni najmovi. Rezultat ovoga će biti povećanje imovine i obveza društva. Uprava planira u slijedećim razdobljima provesti detaljne analize učinaka na konsolidirane financijske izvještaje Društva.
- Izmjene MSFI 2 – Klasifikacija i mjerenje isplata na bazi dionica (izdano u lipnju 2016.)
- Izmjene MSFI 4 – Primjena MSFI 9 Financijski instrumenti s MSFI 4 Ugovori o osiguranju (izdano u rujnu 2016.)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NOVI I IZMIJENJENI MSFI USVOJENI OD STRANE IASB, ALI NISU JOŠ USVOJENI U EU (NASTAVAK)

- Izmjene MSFI 10 i MRS 28 – Prodaja ili unos imovine između investitora i pridruženog društva ili zajedničkog pothvata (izdano u rujnu 2014.)
- Izmjene MSFI 15 – Pojašnjenja MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima (izdano u travnju 2016.)
- Izmjene MRS 7 – Inicijativa vezana za objave (izdano u siječnju 2016.)
- Izmjene MRS 12 – Priznavanja odgođene porezne imovine za nerealizirane gubitke (izdano u siječnju 2016.)
- Izmjene MRS 40 – Prijenosi ulaganja u nekretnine (izdano u prosincu 2016.)
- Godišnja poboljšanja iz ciklusa 2014. – 2016. (izdano u prosincu 2016.). Ona uključuju izmjene:
  - MSFI 1 Prva primjena MSFI
  - MSFI 12 Objavljanja udjela u drugim subjektima
  - MRS 28 Udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim pothvatima
 Izmjene koje se odnose na MSFI 12 stupaju na snagu za razdoblja koja započinju 1. siječnja 2017. dok izmjene MSFI 1 i MRS 28 stupaju na snagu od 1. siječnja 2018. i nakon toga.
- IFRIC Tumačenje 22 Transakcije u stranoj valuti i predujmovi (izdano u prosincu 2016.)

Uprava Društva predviđa da primjena navedenih standarda, izmjena i tumačenja, s izuzetkom MSFI 16 kako je prethodno navedeno, neće imati materijalno značajan utjecaj na konsolidirane financijske izvještaje Društva u razdoblju njihove prve primjene.

OSNOVA SASTAVLJANJA KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA DRUŠTVA

Konsolidirani financijski izvještaji Društva predstavljaju zbir imovine, obveza, kapitala i rezervi te rezultate poslovanja Grupe za završeno godišnje razdoblje.

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE

Konsolidirani financijski izvještaji sastoje se od financijskih izvještaja HEP-a d.d. i subjekata koje on kontrolira – njegovih ovisnih društava. Ovisna društva u sastavu Grupe navedena su u bilješci 36. HEP d.d. ima kontrolu nad subjektom ako je temeljem svog sudjelovanja u njemu izložen varijabilnom prinosu, odnosno ima prava na njih te sposobnost utjecati na prinos svojom prevlasti u tom subjektu. S obzirom da HEP d.d. u svim ovisnim društvima ima 100% udjela u kapitalu i predstavlja jedinog člana društva, temeljem čega ima mogućnost imenovanja uprave i odlučivanja, sva ova društva uključena su u konsolidirane financijske izvještaje kao ovisna društva.

Uključivanje ovisnih društava u konsolidaciju započinje od datuma na koji HEP d.d. kao Matica stječe kontrolu nad tim društvom i prestaje kad HEP d.d. kao Matica izgubi kontrolu nad njim.

Po potrebi su obavljena usklađenja u financijskim izvještajima ovisnih društava kako bi se njihove računovodstvene politike uskladile s onima koje koristi Grupa.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

PRINCIPI I METODE KONSOLIDACIJE (NASTAVAK)

Sve značajne transakcije i stanja između društava članova Grupe eliminirani su prilikom konsolidacije. Nekontrolirajući udjeli u neto imovini konsolidiranih ovisnih društava u ovim su konsolidiranim financijskim izvještajima prikazani odvojeno od udjela Društva u njima. Nekontrolirajući udjeli obuhvaćaju iznos udjela na dan poslovnog spajanja i udio u promjenama kapitala od datuma poslovnog spajanja koji pripada nekontrolirajućem udjelu.

Dobit ili gubitak i svaki dio ostale sveobuhvatne dobiti pripisani su dioničarima Matice i nekontrolirajućih interesa, čak i ako to rezultira negativnim iznosom nekontrolirajućeg interesa.

Promjena u vlasničkom udjelu ovisnog društva, bez gubitka kontrole, obračunava se kao glavnička transakcija.

Ako Društvo izgubi kontrolu nad ovisnim društvom, ono prestaje priznavati povezanu imovinu (uključujući goodwill) i obveze, nekontrolirajući interes i druge komponente glavnice, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u dobiti ili gubitku. Svako preostalo ulaganje priznaje se po fer vrijednosti.

VALUTA IZVJEŠTAVANJA

Konsolidirani financijski izvještaji Društva prezentirani su u kunama ('000 HRK).

ULAGANJA U ZAJEDNIČKE OPERACIJE

Zajednički poslovi razvrstavaju se u skladu sa MSFI 11, u:

- zajedničko upravljanje – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na imovinu i obveze temeljem financijskih obveza iz predmetnog posla
- zajednički pothvat – zajednički posao u kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad poslom imaju prava na neto imovinu iz predmetnog posla.

U klasifikaciji ulaganja u zajedničke poslove, Grupa razmatra:

- Strukturu zajedničkog posla
- Pravni oblik zajedničkog posla strukturiran kroz zasebne pravne osobe
- Ugovorne uvjete zajedničkog posla
- Sve ostale činjenice i okolnosti (uključujući bilo koje druge ugovorne aranžmane).

Udjeli u zajedničkim pothvatima iskazuju se primjenjujući metodu udjela.

Grupa obračunava svoje ulaganje u zajedničkom upravljanju na način da priznaje svoj dio imovine, obveza, prihoda i rashoda u skladu sa svojim ugovornim pravima i obvezama.

Grupa je kao zajedničko upravljanje identificirala ulaganje u Nuklearnu elektranu Krško (bilješka 15).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

TROŠKOVI MIROVINSKIH NAKNADA I OSTALA PRIMANJA ZAPOSLENIH

Grupa ne upravlja planovima definiranih naknada nakon umirovljenja za svoje zaposlenike i rukovoditelje. Sukladno tome, nema rezerviranja za te troškove.

Grupa ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje za svoje zaposlene u Hrvatskoj sukladno zakonskim propisima. Ova obveza odnosi se na sve osobe koje su u radnom odnosu temeljem ugovora o radu. Navedeni doprinosi se uplaćuju u određenom postotnom iznosu utvrđenom na temelju bruto plaće.

	2016. i 2015. godina
Doprinos za mirovinsko osiguranje	20%
Doprinos za zdravstveno osiguranje	15%
Doprinos za fond za zapošljavanje	1,7%
Doprinos za ozljede na radu	0,5%

Doprinos za zdravstveno osiguranje

Članice Grupe su dužne obustavljati doprinose iz bruto plaća zaposlenika.

Doprinosi u ime posloprimca i u ime poslodavca obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali (vidi bilješku 7).

Grupa zaposlenima isplaćuje jubilarne nagrade i jednokratne otpremnine prilikom umirovljenja. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice. Metodom projekcije kreditne jedinice se svako razdoblje odrađenog radnog staža promatra kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze. Obveza se utvrđuje po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih odljeva primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice u Republici Hrvatskoj kod kojih su valute i rokovi dospjeća u skladu s valutama i procijenjenim trajanjem obveze za isplatom primanja. Obveze i troškove ovih naknada izračunao je ovlašteni aktuar.

Jubilarne nagrade

Grupa isplaćuje svojim zaposlenicima neke pogodnosti za dugotrajan rad (jubilarne nagrade) i otpremnine prilikom odlaska u mirovinu. Nagrada za dugogodišnji rad iznosi od 1.500 do 5.500 kuna neto za rad u Grupi od 10 do 45 godina neprekidnog radnog odnosa kod poslodavca.

Otpremnine

Od 1. srpnja 2016. godine na snazi je Kolektivni ugovor (koji se odnosi na sve članice HEP grupe), temeljem kojeg, svaki radnik prilikom odlaska u mirovinu ima pravo na otpremninu u visini 1/8 bruto prosječne mjesečne plaće isplaćene zaposleniku za prethodna tri mjeseca prije prestanka ugovora o radu, a za svaku navršenu godinu neprekidnog trajanja radnog odnosa kod poslodavca. Ovaj Kolektivni ugovor vrijedi do 31. prosinca 2017. godine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za ispravak vrijednosti i bilo koji gubitak nastao umanjnjem vrijednosti imovine, osim zemljišta, koja se iskazuju po nabavnoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek uporabe, ostatak vrijednosti i metode amortizacije se pregledavaju na kraju svake godine, a svaka promjena procjene obračunava se na osnovi novih očekivanja i ima učinak u tekućem i budućim razdobljima.

Nekretnine, postrojenja i oprema u uporabi amortiziraju se primjenom linearne metode na sljedećoj osnovi:

Zgrade	2016. i 2015. godina
Hidroelektrane (brane i nasipi, zgrade i ostale građevine te popratni objekti)	20 – 50 godina
Termoelektrane (zgrade i ostali građevinski objekti)	33 – 50 godina
Objekti i postrojenja za prijenos i distribuciju električne energije (trafostanice, nadzemni i kabelski vodovi, dispečerski centri i dr.)	20 – 40 godina
Vrelovodi, parovodi i druge građevine za proizvodnju i prijenos toplinske energije	33 godine
Plinovodi do 2014. godine	20 – 25 godina
Plinovodi od 2014. godine	40 godina
Upravne zgrade	50 godina
Postrojenja i oprema	
Postrojenja u hidroelektranama	10 – 33 godina
Postrojenja u termoelektranama	6 – 25 godina
Postrojenja za prijenos električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova)	15 – 40 godina
Postrojenja za distribuciju električne energije (električni dio trafostanica i transformatori, električni dio vodova, mjerni instrumenti, brojlara i druga oprema)	8 – 40 godina
Toplinske stanice, vrelovodi i ostala oprema	15 – 30 godina
Plinomjeri i ostala oprema plinske mreže	5 – 20 godina
Ostala oprema i transportna sredstva	
Informatička tehnologija	5 – 20 godina
Licence za računalni softver	5 godina
Oprema telekomunikacija	5 – 20 godina
Motorna vozila	5 – 8 godina
Uredski namještaj	10 godina

Troškovi nekretnina, postrojenja i opreme sadrže nabavnu cijenu imovine, uključujući carinu i nepovratne poreze i sve izravne troškove dovođenja imovine u uporabno stanje i na mjesto uporabe. Troškovi nastali nakon stavljanja nekretnina, postrojenja i opreme u uporabu terete troškove u konsolidiranom računom dobiti i gubitka razdoblja u kojem su nastali.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (NASTAVAK)

U situacijama u kojima je nedvojbeno da su troškovi rezultirali povećanjem budućih ekonomskih koristi za koje se očekuje da će se ostvariti uporabom stavke nekretnina, postrojenja i opreme iznad njenih izvorno procijenjenih mogućnosti, oni se kapitaliziraju kao dodatni trošak nekretnina, postrojenja i opreme. Troškovi prihvatljivi za kapitalizaciju obuhvaćaju troškove periodičnih, unaprijed planiranih značajnijih pregleda i remonta nužnih za daljnje poslovanje.

Dobit ili gubitak koji proizlazi iz otuđenja ili povlačenja nekog predmeta imovine, postrojenja i opreme određuje se kao razlika između prihoda od prodaje i knjigovodstvene vrijednosti imovine, te se priznaje kao trošak ili prihod u konsolidiranom računu dobiti i gubitka.

Umanjenje vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine

Na svaki izvještajni datum Grupa provjerava knjigovodstvene iznose svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdila postoje li naznake da je došlo do gubitaka uslijed umanjenja vrijednosti navedene imovine. Ako postoje takve naznake, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak nastao umanjenjem. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Grupa procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja proizvodi novac a kojoj to sredstvo pripada. Umanjenje nematerijalne imovine s neodređenim vijekom upotrebe i imovine koja nije u upotrebi procjenjuje se godišnje i kad god postoji indikacija da vrijednost imovine može biti umanjena.

Povrativi iznos je veći iznos uspoređujući neto prodajnu cijenu ili vrijednost imovine u uporabi. Za potrebe procjene vrijednosti u uporabi, procijenjeni budući novčani priljevi se svode na sadašnju vrijednost primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca i rizike specifične za to sredstvo.

Ako je nadoknadivi iznos nekog sredstva (ili jedinice koja stvara novac) procijenjen na iznos niži od knjigovodstvenog, knjigovodstveni iznos toga sredstva (jedinice koja stvara novac) umanjuje se do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo nije zemljište ili zgrada koje se ne koristi kao investicijska nekretnina, tj. ulaganje u nekretninu iskazano u revaloriziranom iznosu, u kojem slučaju se gubitak od umanjenja iskazuje kao smanjenje vrijednosti nastalo revalorizacijom sredstva.

Kod naknadnog poništenja gubitka od umanjenja vrijednosti, knjigovodstveni iznos sredstva (jedinice koja generira novac) povećava se do revidiranog procijenjenog nadoknadivog iznosa toga sredstva, pri čemu veća knjigovodstvena vrijednost ne premašuje knjigovodstvenu vrijednost koja bi bila utvrđena da u prethodnim godinama nije bilo priznatih gubitaka na tom sredstvu (jedinici koja generira novac) uslijed umanjenja vrijednosti. Poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti odmah se priznaje kao prihod, osim ako se predmetno sredstvo ne iskazuje po procijenjenoj vrijednosti, u kojem slučaju se poništenje gubitka od umanjenja vrijednosti iskazuje kao povećanje uslijed revalorizacije.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

NEMATERIJALNA IMOVINA

Dugotrajna nematerijalna imovina uključuje patente i licence, a iskazana je po trošku nabave smanjenom za amortizaciju. Amortizira se pravocrtnom metodom u razdoblju od 5 godina.

INVESTICIJSKE NEKRETNINE

Investicijske nekretnine, a to su nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja tržišne vrijednosti imovine, uključujući imovinu u izgradnji za te namjene, početno se mjere po trošku, koji uključuje troškove transakcije. Nakon početnog priznavanja, investicijske nekretnine se vrednuju po fer vrijednosti. Dobici i gubici uslijed promjena fer vrijednosti investicijskih nekretnina se uključuju u dobit i gubitak razdoblja u kojem su nastali.

Investicijska nekretnina se prestaje priznavati, tj. isknjižava se prodajom ili trajnim povlačenjem iz uporabe, kao i kad se od njenog otuđenja ne očekuju buduće ekonomske koristi. Svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao isknjiženjem nekretnine, a utvrđuje se kao razlika između neto priljeva ostvarenih prodajom i neto knjigovodstvene vrijednosti predmetne nekretnine, uključuje se u dobit i gubitak razdoblja u kojem se nekretnina prestala priznavati.

FINANCIJSKI I POSLOVNI NAJAM

Grupa kao najmoprimac

Grupa nema značajnih financijskih najмова. Tijekom 2016. i 2015. godine nisu bili zaključeni novi značajni ugovori o poslovnom (operativnom) najmu. Grupa priznaje plaćanje najma prema poslovnom najmu kao rashod na pravocrtnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

POTRAŽIVANJA OD KUPACA I PREDUJMOVI

Potraživanja od kupaca iskazuju se po trošku ispravljenom za iznose čija naplata je sumnjiva ili sporna. Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja. Zbog postojanja vjerojatnosti da neka potraživanja neće biti naplaćena kroz duži rok, Grupa temeljem razumne procjene i iskustva stečenog kroz duže razdoblje obavlja vrijednosno usklađenje nenaplaćenih potraživanja:

Starost potraživanja	Postotak umanjenja 2016. i 2015. godine
Od 31 – 60 dana	1,5%
61 – 90 dana	3%
91 -180 dana	9%
181-365 dana	30%
preko godinu dana	90%

Utružena potraživanja i potraživanja od subjekata u stečajnom postupku i predstečajnoj nagodbi (osnovni dug i kamata) ispravljaju se u punom iznosu na teret rashoda, bez obzira na razdoblje proteklo od dospijeca.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

ZALIHE

Zalihe sadrže uglavnom materijal i sitni inventar, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave i neto očekivane prodajne vrijednosti. Uprava provodi ispravak vrijednosti zaliha na temelju pregleda ukupne starosne strukture zaliha, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u zalihe.

Od 2013. godine zalihe sadrže i emisijske jedinice CO₂. Uključivanjem Republike Hrvatske u Europski sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova (EU ETS), Hrvatska elektroprivreda d.d. koja obavlja djelatnost proizvodnje električne i toplinske energije, ima obvezu kupovanja emisijskih jedinica stakleničkih plinova u količini koja odgovara verificiranim emisijama CO₂ koje nastaju izgaranjem fosilnih goriva iz termoelektričnih postrojenja uslijed kojih se emitira CO₂.

Društva su obvezna pribaviti dostatna prava za emisiju CO₂ do 30. travnja (godišnji ciklus). Zbog povlačenja IFRIC-a 3 i nedostatnih odredbi u MSFI-jevima, Grupa je analizirala različite računovodstvene modele za emisijska prava za CO₂, te između ostalog EFRAG-ove papire za rasprave. Povremeno, Grupa trguje sa CO₂ emisijskim pravima. Zbog toga Grupa priznaje emisijska prava kao zalihe.

Od travnja 2014. zalihe sadrže i plin za trgovanje na veleprodajnom tržištu, a iskazane su po nižoj vrijednosti od troška nabave utvrđenog na temelju prosječne ponderirane cijene i neto očekivane prodajne vrijednosti (bilješka 20).

Za količine plina koje se direktno isporučuju kupcima za obračun troškova zaliha koristi se metoda specifične identifikacije njihovih individualnih troškova.

Trošak nabave uključuje fakturirani iznos i druge troškove koji su nastali izravno u svezi s dovođenjem zaliha na određenu lokaciju i uporabno stanje.

NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Novac i novčani ekvivalenti obuhvaćaju novac u blagajni i depozite po viđenju te druga kratkoročna likvidna ulaganja koja se mogu trenutno konvertirati u poznate iznose novca i kod kojih je rizik promjene vrijednosti beznačajan.

TROŠKOVI POSUDBE

Troškovi posudbe koji se mogu izravno pripisati stjecanju, izgradnji ili izradi kvalificiranog sredstva, a to je sredstvo koje nužno iziskuje određeno vrijeme da bi bilo spremno za svoju namjeravanu uporabu ili prodaju, dodaju se trošku navedenog sredstva sve dok sredstvo većim dijelom nije spremno za namjeravanu uporabu ili prodaju. Prihodi od ulaganja zarađeni privremenim ulaganjem namjenskih kreditnih sredstava tijekom njihovog trošenja za kvalificirano sredstvo oduzimaju se od troškova posudbe koji se mogu kapitalizirati.

Svi drugi troškovi posudbe priznaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali. Trošak kamata priznaje se u razdoblju na koje se kamata odnosi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

STRANE VALUTE

Pojedinačni financijski izvještaji svakog subjekta Grupe prezentirani su u valuti primarnog gospodarskog okružja u kojem subjekt posluje, tzv. funkcionalnoj valuti. Rezultati i financijski položaj svakog subjekta unutar Grupe iskazani su u konsolidiranim financijskim izvještajima u hrvatskim kunama (HRK), koja je funkcijska valuta Grupe i prezentacijska valuta konsolidiranih financijskih izvještaja.

U financijskim izvještajima pojedinih društava Grupe, poslovne promjene izražene u stranim sredstvima plaćanja preračunate su u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na dan transakcije. Na svaki izvještajni datum monetarna aktiva i pasiva izražene u stranoj valuti preračunavaju se u funkcijsku valutu subjekta po tečaju važećem na kraju godine. Nemonetarne stavke iskazane po fer vrijednosti u stranoj valuti preračunavaju se primjenom tečajeva važećih na dan procjene fer vrijednosti. Nemonetarne stavke iskazane u stranoj valuti u visini povijesnog troška se ne preračunavaju.

Tečajne razlike nastale podmirenjem novčanih stavki i njihovim ponovnim preračunavanjem iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja. Tečajne razlike nastale preračunavanjem nemonetarne imovine iskazane po fer vrijednosti iskazuju se u konsolidiranom računu dobiti i gubitka razdoblja kao financijski trošak, osim tečajnih razlika koje su nastale ponovnim preračunavanjem nemonetarne imovine raspoložive za prodaju kod koje se gubici i dobiti priznaju izravno u glavnici. Kod ove kategorije nenovčanih stavki se svaka dobit, odnosno svaki gubitak nastao preračunavanjem također priznaje izravno u glavnici.

Kod prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, imovina i obveza inozemnih dijelova Grupe preračunavaju se u kune po tečaju važećem na datum konsolidirane bilance. Ovi dijelovi poslovanja vezani su uz EUR. Kako je osnovni cilj monetarne politike HNB-a stabilnost tečaja, ista se provodi održavanjem čvrstog odnosa kune prema EUR. Stavke prihoda i rashoda (zajedno s usporednim podacima) preračunavaju se po prosječnom tečaju razdoblja. Međutim ukoliko osciliranje tečaja premaši 10% Grupa primjenjuje tečaj na datum transakcije. Tečajne razlike proizašle iz preračunavanja na kraju godine iskazuju se u okviru Grupe u rezervama i priznaju se kao dobit odnosno gubitak razdoblja u razdoblju prodaje inozemnog poslovanja.

OPOREZIVANJE

Trošak poreza na dobit jest zbirni iznos tekuće porezne obveze i odgođenih poreza.

Tekući porez

Tekuća porezna obveza temelji se na oporezivoj dobiti za godinu. Oporeziva dobit razlikuje se od neto dobiti razdoblja iskazane u konsolidiranom računu dobiti i gubitka jer ne uključuje stavke prihoda i rashoda koje su oporezive ili neoporezive u drugim godinama, kao ni stavke koje nikada nisu oporezive ni odbitne. Tekuća porezna obveza Grupe izračunava se primjenom poreznih stopa koje su na snazi, odnosno u postupku donošenja na izvještajni datum.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

OPOREZIVANJE (NASTAVAK)

Odgođeni porez

Odgođeni porez jest iznos za koji se očekuje da će po njemu nastati obveza ili povrat temeljem razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza u konsolidiranim financijskim izvještajima i pripadajuće porezne osnovice koja se koristi za izračunavanje oporezive dobiti a obračunava se metodom bilančne obveze. Odgođene porezne obveze općenito se priznaju za sve oporezive privremene razlike, a odgođena porezna imovina se priznaje u onoj mjeri u kojoj je vjerojatno da će biti raspoloživa oporeziva dobit na temelju koje je moguće iskoristiti privremene razlike koje se odbijaju. Odgođene porezne obveze i porezna imovina ne priznaju se po privremenim razlikama koje proizlaze iz goodwilla ili početnim priznavanjem druge imovine i obveza, osim kod poslovnog spajanja, u transakcijama koje ne utječu ni na poreznu niti računovodstvenu dobit.

Knjigovodstveni iznos odgođene porezne imovine preispituje se na svaki izvještajni datum i umanjuje u mjeri u kojoj više nije vjerojatno da će biti raspoloživ dostatan iznos oporezive dobiti za povrat cijelog ili dijela porezne imovine.

Odgođeni porez obračunava se po poreznim stopama za koje se očekuje da će biti u primjeni u razdoblju u kojem će doći do podmirenja obveze ili realizacije sredstva, temeljem poreznih zakona koji su na snazi ili u postupku donošenja do izvještajnog datuma. Izračun odgođenih poreznih obaveza i imovine održava iznos za koji se očekuje da će na izvještajni datum nastati obveza ili povrat u visini knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza Grupe.

Tekući i odgođeni porez razdoblja

Odgođeni porez knjiži se kao trošak ili prihod u konsolidiranom u računu dobiti i gubitka, osim ako se ne odnosi na stavke koje se knjiže izravno u korist ili na teret glavnice, u tom slučaju se odgođeni porez također iskazuje u okviru glavnice ili kada porez proizlazi iz početnog priznavanja kod poslovnog spajanja. U slučaju poslovnog spajanja, porezi se uzimaju u obzir kod izračuna goodwilla ili utvrđivanju viška udjela kupca u neto fer vrijednosti prepoznatljive imovine, obaveza i mogućih obavezama kupca u odnosu na trošak.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA

Ulaganja se priznaju i prestaju priznavati na datum transakcije. Financijska imovina se početno utvrđuje prema fer vrijednosti, uvećano za troškove transakcije, osim za onu financijsku imovinu koja je razvrstana za iskazivanje po fer vrijednosti kroz dobit i gubitak.

Financijska imovina klasificira se u kategorije imovine “raspoložive za prodaju” po fer vrijednosti kroz dobit ili gubitak” i “zajmovi i potraživanja”. Klasifikacija ovisi o vrsti i namjeni financijske imovine a utvrđuje se u vrijeme prvog knjiženja.

Metoda efektivne kamatne stope

Metoda efektivne kamate je način izračunavanja troška amortizacije financijske imovine i raspodjele prihoda od kamata kroz odgovarajuće razdoblje. Stopa efektivne kamate je stopa kojom se diskontiraju budući gotovinski primici kroz očekivano razdoblje trajanja financijske imovine ili kraće razdoblje, ako je tako primjerenije.

Prihod od dužničkih instrumenata se priznaju po osnovi efektivne kamate.

Financijska imovina raspoloživa za prodaju

Dionice u posjedu Grupe kojima se trguje na aktivnom tržištu klasificiraju se kao financijska imovina raspoloživa za prodaju i knjiže se po fer vrijednosti. Pozitivne i negativne razlike koje nastaju promjenom fer vrijednosti priznaju se izravno u rezerve iz revalorizacije ulaganja, uz izuzetak vrijednosnih usklađenja zbog gubitaka uslijed smanjenje vrijednosti, kamata utvrđenih metodom efektivne kamatne stope te pozitivnih i negativnih tečajnih razlika od monetarne imovine, koji se izravno knjiže u dobit i gubitak razdoblja. Ako dođe do prodaje ili smanjenja vrijednosti ulaganja, kumulativna dobit ili gubitak ranije uknjižen u pričuve iz revalorizacije ulaganja se prenosi u dobit razdoblja.

Dividende, tj. udjeli u dobiti po vlasničkim instrumentima se knjiže u dobit i gubitak kada se utvrdi da Grupa ima pravo na primitak dividende.

Fer vrijednost financijske imovine raspoložive za prodaju izražene u stranoj valuti utvrđuje se u toj valuti i konvertira se prema tečaju važećem na kraju izvještajnog razdoblja.

Zajmovi i potraživanja

Potraživanja od kupaca, zajmovi i druga potraživanja u fiksnim i odredivim iznosima koja ne kotiraju na aktivnom tržištu novca klasificiraju se kao ‘zajmovi i potraživanja’. Zajmovi i potraživanja se mjere po amortiziranom trošku korištenjem metode efektivne kamate, ispravljeni za eventualno smanjenje vrijednosti. Prihod od kamata priznaje se primjenjujući efektivnu kamatnu stopu, osim kod kratkoročnih potraživanja kad priznavanje kamata nije materijalno značajno.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKA IMOVINA (NASTAVAK)

Smanjenje vrijednosti financijske imovine

Pokazatelji smanjenja vrijednosti za financijsku imovinu procjenjuju se na svaki izvještajni datum. Smanjenje vrijednosti financijske imovine provodi se kad god postoje objektivni dokazi da će jedan ili više događaja nakon početnog knjiženja financijske imovine dovesti do promjene očekivanog budućeg novčanog priljeva po ulaganju. Kod financijske imovine koja se vodi po amortiziranom trošku, iznos smanjenja vrijednosti predstavlja razliku između knjigovodstvene vrijednosti imovine i sadašnje vrijednosti procijenjenih budućih novčanih priljeva, utvrđene diskontiranjem uz primjenu izvorne efektivne kamatne stope na predmetno financijsko sredstvo.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine umanjuje se za gubitak uslijed smanjenja vrijednosti izravno za svu financijsku imovinu osim za potraživanja od kupaca, kod kojih se knjigovodstvena vrijednost umanjuje preko konta za ispravak vrijednosti. Kada potraživanje od kupca nije moguće naplatiti, ono se otpisuje preko konta za ispravak vrijednost potraživanja. Ukoliko dođe do naplate prethodno otpisanih potraživanja, ona se knjiže u korist konta za ispravak vrijednosti. Promjene knjigovodstvene vrijednosti konta za ispravak vrijednosti priznaju se u dobit ili gubitak.

Izuzev kod glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, ako se u idućim razdobljima iznos gubitka zbog umanjenja smanji i smanjenje se objektivno može povezati s događajem nakon što je proknjiženo umanjenje, ranije iskazani gubici zbog umanjenja se storniraju kroz konsolidirani račun dobiti i gubitka do knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum storniranja umanjenja koji ne prelazi iznos amortiziranog troška koji bi bio iskazan da smanjenje vrijednosti nije bilo knjiženo.

Glede glavničkih instrumenata raspoloživih za prodaju, bilo koje povećanje fer vrijednosti koje uslijedi nakon gubitka zbog smanjenja vrijednosti knjiži se izravno u revalorizacijske rezerve.

Ulaganja

Ulaganja u nekonsolidirana društva koja nisu materijalno značajna se u pravilu iskazuju po trošku ulaganja ispravljenom za umanjenje vrijednosti.

FINANCIJSKE OBVEZE

Financijske obveze, uključujući obveze po zajmovima i kreditima, naknadno se mjere po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamate.

Metoda efektivne kamate je metoda kojom se izračunava amortizirani trošak financijske obveze i kamatni rashod raspoređuje se kroz relevantno razdoblje. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se procijenjeni budućni novčani odljevi, uključujući sve naknade po plaćenim ili primljenim bodovima koje su sastavni dio efektivne kamatne stope, zatim troškove transakcije i druge premije i diskonte, svode na prvobitno priznatu neto knjigovodstvenu vrijednost kroz očekivani vijek financijske obveze ili neko drugo razdoblje ako je kraće.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

FINANCIJSKE OBVEZE (NASTAVAK)

Prestanak priznavanja financijskih obveza

Grupa prestaje priznavati financijske obveze samo i isključivo onda kada su obveze plaćene, poništene ili istekle. Razlika između knjigovodstvene vrijednosti isknjižene financijske obveze i plaćene naknade te obveze za naknadu se uključuje u dobit i gubitak.

IZVEDENI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Društvo je potpisalo Ugovor o međupalutnom swap-u kako bi upravljalo svojom izloženosti tečajnom riziku. Podrobnije informacije o derivativnim financijskim instrumentima su objavljene u bilješki 25. Izvedenice se prvi puta priznaju po fer vrijednosti na datum zaključenja ugovora i nakon toga se na kraju svakog izvještajnog razdoblja ponovno svode na fer vrijednost. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

Društvo je donijelo odluku da se mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“ (MTM) sukladno izračunu poslovnih banaka. Dobit ili gubitak proizašao iz svođenja na fer vrijednost se priznaje u dobit i gubitak.

REZERVIRANJA

Rezerviranje se priznaje samo ako Grupa ima sadašnju obvezu (zakonsku ili izvedenu) kao rezultat prošlog događaja i ako je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa s ekonomskim koristima i ako se pouzdanom procjenom može utvrditi iznos obveze. Rezerviranja se preispituju na svaki izvještajni datum i usklađuju prema najnovijim najboljim procjenama. Ako je učinak vremenske vrijednosti novca značajan, iznos rezerviranja jest sadašnja vrijednost troškova za koje se očekuje da će biti potrebni radi podmirenja obveze. U slučaju diskontiranja, povećanje u rezerviranjima koje odražava protek vremena priznaje se kao trošak kamata.

KORIŠTENJE PROCJENA PRI SASTAVLJANJU KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Sastavljanje konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja zahtijeva od Uprave da daje procjene i pretpostavke koje utječu na iskazane iznose sredstava, obveza, prihoda i rashoda te objavu potencijalnih obveza. Procjene korištene pri izradi ovih konsolidiranih financijskih izvještaja odnose se na primanja zaposlenih, iznose vrijednosnih usklađenja imovine, utvrđivanje fer vrijednosti imovine i obveza i procijenjenih troškova uklanjanja imovine. Mogući su događaji u budućnosti koji će uzrokovati promjene u pretpostavkama na temelju kojih su dane procjene, a time i promjene u samim procjenama. Učinak bilo koje promjene u procjeni iskazat će se u konsolidiranim financijskim izvještajima kad ga bude moguće utvrditi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

2. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

PRIZNAVANJE PRIHODA

Poslovni prihod se ostvaruje prvenstveno prodajom električne energije kućanstvima te industrijskim i ostalim kupcima u Republici Hrvatskoj. Ove djelatnosti sačinjavaju glavni prihod od redovitog poslovanja Grupe.

Prihodi od prodaje električne energije priznaju se na temelju najbolje procjene isporučene količine energije. Kako se stvarni obračun isporučenih količina energije kupcima kategorije kućanstvo obavlja dva puta godišnje, Grupa prihode od prodaje električne energije temelji na ukupno proizvedenim i nabavljenim količinama električne energije na mreži distribucije korigirane za gubitke na distributivnoj mreži na temelju logaritamske regresije. Cijena električne energije je regulirana od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA) do stupanja na snagu Zakona o izmjenama Zakona o tržištu električne energije (NN 102/2015) kada prestaje regulacija cijena za javnu uslugu opskrbe električnom energijom kućanstava u okviru univerzalne usluge i iznose tarifnih stavki za opskrbu električnom energijom donosi opskrbljivač koji ima obvezu pružanja javne usluge. Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife. Sukladno tome, Grupa priznaje prihode na temelju cijena određenih tarifom odobrenom od strane regulatorne agencije, odnosno odlukom društva koje ima obvezu pružanja javne usluge. Alternativno, Grupa pruža mogućnost svojim kupcima da izaberu tržišni model, i u tom slučaju prihodi se priznaju u skladu sa cijenama na slobodnom tržištu (HEPI tarifni model).

Prihod od prodaje toplinske energije kućanstvima te industrijskim i ostalim korisnicima u Republici Hrvatskoj priznaje se kada je toplinska energija isporučena kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi vezano za transakciju pritijecati u Grupi.

Prihodi od plina priznaju se kada je plin isporučen kupcima i kada je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi vezano za transakciju pritijecati u Grupi. Cijena plina regulirana je od strane Hrvatske energetske regulatorne agencije (HERA). Grupa nema poseban računovodstveni model za priznavanje bilo kakvih razgraničenja koja bi nastala uslijed regulirane tarife.

PRIHODI OD NAKNADA ZA PRIKLJUČENJE

Grupa je s 1. srpnja 2009. godine usvojila tumačenje IFRIC-a br. 18 „Prijenos imovine s kupaca“. Tumačenje IFRIC-a br. 18 razjašnjava zahtjeve utvrđene MSFI-jevima u pogledu načina obračunavanja ugovora po kojima subjekt od kupca dobiva neku stavku nekretnine, postrojenja i opreme ili novac za njihovu izgradnju, koju za uzvrat koristi za priključenje kupca na mrežu ili da bi kupcu omogućio stalan pristup isporuci dobara, odnosno usluga. Kad neki predmet nekretnine, postrojenja i opreme prenesen s kupca udovoljava definiciji imovine, Grupa ga je dužna iskazati u svojim konsolidiranim financijskim izvještajima. Naknade primljene od kupaca za priključenje od 1. srpnja 2009. godine knjiže se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

SEGMENTALNA ANALIZA

Grupa je u potpunosti usvojila MSFI 8 „Poslovni segmenti“ i objavila podatke o poslovanju po segmentima, budući da Grupa dužničkim instrumentima trguje na javnim uređenim tržištima.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE

KRITIČNE PROSUDBE KOD PRIMJENE RAČUNOVODSTVENIH PROCJENA

Kod primjene računovodstvenih politika opisanih u bilješci 2, Uprava je davala određene prosudbe koje su imale značajan utjecaj na iznose u konsolidiranim financijskim izvještajima.

Prosudbe su detaljno prikazane u pripadajućim bilješkama i najznačajnije među njima se odnose na sljedeće:

Vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme

Kao što je objašnjeno u bilješci 2, Grupa preispituje procijenjeni vijek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svakog godišnjeg izvještajnog razdoblja.

Fer vrijednost financijske imovine

Kao što je objašnjeno u bilješci 21, Uprava koristi svoju prosudbu prilikom procjene umanjena vrijednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Rezerviranja za zaštitu okoliša

Aktivnosti i tehnologije namijenjeni zaštiti okoliša još uvijek nisu točno zakonom propisani. Uprava procjenjuje rezerviranja za zaštitu okoliša i razgradnju na temelju prethodnih iskustava i vlastitog tumačenja važećih zakona i propisa. Na temelju članka 4. stavka 1. Zakona o potvrđivanju Ugovora između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju Nuklearne elektrane Krško NN broj 9/2002, Vlada Republike Hrvatske je 28. travnja 2006. godine donijela uredbu o načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško. Na temelju članka 10. stavka 3. Zakona o fondu za financiranje razgradnje i zbrinjavanja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško (NN broj 107/2007), Vlada Republike Hrvatske je 24. prosinca 2008. godine donijela uredbu o iznosu, roku, i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva Nuklearne elektrane Krško (NN 155/08) (bilješka 15.).

Trošak razgradnje termoelektrana predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Priznavanje prihoda od prodaje električne energije kupcima univerzalne usluge (kupci kućanstva)

Budući da se naplata odvija akontacijskim sustavom sa stvarnim obračunom 2 puta godišnje, Grupa procjenjuje prihode od prodaje električne energije. Procjena se temelji na ukupno proizvedenoj količini električne energije na način da se proizvedena, odnosno nabavljena, količina umanjuje za procijenjene gubitke na distributivnoj mreži. Nakon analize više različitih metoda aproksimacije (petogodišnji prosjek, linearna aproksimacija i slično) Uprava je kao najprikladniju odabrala logaritamsku regresiju.

Razlika između prethodno procijenjenih prihoda i stvarnih uplata priznaje se u konsolidiranoj bilanci kao ostale kratkotrajne obveze ili ostala kratkotrajna potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

3. ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE PROSUDBE I PROCJENE (nastavak)

Umanjenje dugotrajne imovine

Kalkulacija umanjenja zahtjeva procjenu vrijednosti u uporabi jedinica koje stvaraju novac. Ta vrijednost je mjerena temeljem projekcije diskontiranog novčanog toka. Najznačajnije varijable za utvrđivanje novčanog toka su diskontirane stope, terminske vrijednosti, vrijeme za koje se rade projekcije novčanog toka, kao i pretpostavke i prosudbe korištene za utvrđivanje novčanih primitaka i izdataka.

Raspoloživost oporezive dobiti za koju imovina odgođenog poreza može biti priznata

Imovina odgođenog poreza se priznaje za sve neiskorištene porezne gubitke do mjere u kojoj je moguće da će biti ostvarena dobit koja će omogućiti korištenje s njom povezane porezne pogodnosti. Utvrđivanje odgođene porezne imovine koja se može priznati nalaže primjenu značajnih prosudbi, koje se temelje na utvrđivanju vjerojatnog vremena nastanka i iznosa buduće oporezive dobiti, zajedno s budućom planiranom strategijom poreza. Knjigovodstvena vrijednost odgođene porezne imovine na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 555.461 tisuća kuna, na dan 31. prosinca 2015. godine 650.681 tisuće kuna (bilješka 10).

Aktuarske procjene korištene za izračun naknada za odlazak u mirovinu

Trošak definiranih primanja je utvrđen koristeći aktuarske procjene. Aktuarske procjene uključuju utvrđivanje pretpostavki o diskontiranim stopama, budućim povećanjima dohotka i smrtnosti ili stopi fluktuacije. Zbog dugoročne prirode tih planova, te procjene su predmet nesigurnosti. Rezerviranja za naknade za mirovine i jubilarne nagrade iznose 374.679 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2016. godine i 420.425 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2015. godine (bilješka 28).

Posljedice određenih sudskih sporova

Grupa je strana u brojnim sudskim sporovima proizašlim iz redovnog poslovanja. Rezerviranja se evidentiraju ukoliko postoji sadašnja obveza kao rezultat prošlog događaja (uzimajući u obzir sve raspoložive dokaze uključujući mišljenje pravnih stručnjaka) gdje je vjerojatno da će podmirenje obveze zahtijevati odljev resursa i ukoliko se iznos obveze može pouzdano procijeniti (bilješka 28).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA

Poslovni prihodi Grupe ostvaruju se najvećim dijelom u Republici Hrvatskoj.

Izveštajni segmenti Grupe podijeljeni su na sljedeće: električna energija (proizvodnja, prijenos, distribucija i prodaja električne energije), toplinarstvo (proizvodnja, distribucija i prodaja toplinske energije) i plin (distribucija i prodaja plina).

Dobit, odnosno gubitak svakog segmenta rezultat je svih prihoda i rashoda koji se direktno odnose na određeni segment. Informacije o financijskim приходima, odnosno rashodima i porezu na dobit nisu iskazane na razini segmenta, jer je osnova za prikazivanje segmenta dobit iz poslovanja.

	Električna energija		Toplinarstvo		Plin		Grupa	
	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.	2016.	2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi iz osnovne djelatnosti	10.831.456	10.537.427	699.596	682.388	1.444.540	1.684.740	12.975.592	12.904.555
Ostali prihodi segmenata	1.350.081	1.588.378	51.868	55.407	22.817	21.125	1.424.766	1.664.910
Dobit / gubitak iz poslovanja	2.867.744	3.149.041	(162.625)	(290.676)	18.038	137.400	2.723.157	2.995.765
Neto financijski rashod							(132.796)	(600.041)
Porez na dobit							(545.359)	(455.667)
Neto dobit							2.045.002	1.940.057

Imovina segmenta sastoji se prvenstveno od nekretnina, postrojenja i opreme, potraživanja, novca i zaliha. Obveze segmenta sastoje se od obveza prema dobavljačima i ostalih obveza. Imovina i obveze koje ne pripadaju segmentima predstavljaju imovinu i obveze koje se ne mogu opravdano rasporediti na poslovne segmente. Ukupna neraspoređena imovina uključuje ulaganje u NE Krško, dio nekretnina, postrojenja i opreme i neraspoređenu financijsku imovinu. Ukupne neraspoređene obveze uključuju dugoročne kredite, kratkoročne kredite te ostale razne obveze.

	Ukupna imovina segmenta		Ukupne obveze segmenta	
	2016.	2015.	2016.	2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Električna energija	30.179.137	29.030.695	6.227.856	6.125.754
Toplinarstvo	1.226.459	1.204.678	170.255	187.850
Plin	370.917	383.816	99.960	101.933
Neraspoređeno	7.456.396	7.592.197	7.251.160	7.770.646
Ukupno Grupa	39.232.909	38.211.386	13.749.231	14.186.183

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

4. INFORMACIJE O SEGMENTIMA (nastavak)

INFORMACIJE O NAJVEĆIM KUPCIMA

Prihod od djelatnosti prodaje električne energije u 2016. godini iznosi 10.831.456 tisuća kuna (u 2015. godini 10.537.427 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje toplinske energije u 2016. godini iznosi 699.596 tisuća kuna (u 2015. godini 682.388 tisuća kuna).

Prihod od djelatnosti prodaje plina u 2016. godini odnosi se na prodaju plina na veleprodajnom tržištu u iznosu 1.102.728 tisuća kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina u iznosu 341.812 tisuća kuna (u 2015. godini prodaja plina na veleprodajnom tržištu iznosi 1.298.352 tisuće kuna i na prodaju plina kupcima opskrbe plina 386.388 tisuća kuna).

TERITORIJALNA ANALIZA POSLOVANJA

Grupa posluje na području Europe, sa zemljama koje su članice Europske Unije i ostalim zemljama koje nisu članice Europske Unije.

Slijedi teritorijalna analiza prihoda koje je Grupa ostvarila iz aktivnih dijelova poslovanja od vanjskih kupaca električne energije:

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Hrvatska	9.937.036	10.006.893
Zemlje Europske Unije	789.423	365.132
Ostale zemlje koje nisu članice Europske Unije	104.997	165.402
	10.831.456	10.537.427

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Usluge za priključenje na mrežu	449.450	367.263
Prihodi po sudskoj presudi za neisporučenu el.en. od NEK d.o.o.	-	328.925
Prihod od imovine financirane iz naknade za priključenje	231.909	230.636
Naplaćena vrijednosno usklađena potraživanja (bilješka 21)	84.807	73.123
Prihodi od usluga	97.441	135.658
Kapitalizirana imovina	99.916	95.437
Zatezne kamate	40.592	74.243
Prihodi od prodaje materijala	28.735	37.592
Prihod od prodaje prekogranične prijenosne moći	60.616	58.508
Prihodi od međukompenzacijskog mehanizma HOPS-a – inozemstvo	22.570	18.341
Prihod od ukidanja troškova za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	-	21.915
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore	-	5.843
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade	72.847	21.695
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezerviranja za sudske sporove	55.117	20.593
Prihodi od ukidanja ostalih rezerviranja	5.039	6.170
Naplaćena potraživanja po predstečaju	5.433	17.363
Prihodi od opomena kupcima	3.538	5.082
Prihodi temeljem sudskih troškova po tužbama	9.382	8.177
Dobici od prodaje materijalne imovine	30.778	51.281
Naplaćena otpisana potraživanja	2.190	2.352
Prihodi od subvencija, dotacija, regresa i kompenzacija	11.930	-
Više obračunata naknada u prošloj godini na emisije CO ₂ za proizvodnju električne energije	9.486	255
Ostali poslovni prihodi NEK d.o.o.	5.813	4.977
Ostalo	97.177	79.481
	1.424.766	1.664.910

U 2016. godini ostvaren je prihod od usluga za priključenje na mrežu u iznosu od 449.450 tisuća kuna (u 2015. godini 367.263 tisuća kuna) temeljem IFRIC 18 (Prijenos imovine s kupca).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

6. TROŠKOVI NABAVE

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Trošak nabave električne energije	2.148.249	1.943.077
Trošak goriva	1.548.033	1.798.986
Trošak nabave plina za prodaju na veleprodajnom tržištu	1.246.442	1.352.038
	4.942.724	5.094.101

Nabava električne energije i plina odnosi se na nabavke izvan sustava za prodaju na veleprodajnom tržištu i krajnjim kupcima.

Nabava goriva (ugljena, tekućeg goriva i plina) odnosi se na nabavke izvan sustava za proizvodnju električne energije u termoelektranama.

7. TROŠKOVI OSOBLJA

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Neto plaće	1.069.123	1.078.947
Neto plaće NEK d.o.o.	92.807	95.097
Troškovi poreza i doprinosa	704.001	711.389
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća NEK d.o.o.	38.512	38.398
	1.904.443	1.923.831

UKUPNI TROŠKOVI ZAPOSLENIKA:

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Bruto plaće	1.773.123	1.790.336
Bruto plaće NEK d.o.o.	131.319	133.495
Naknade troškova zaposlenima (bilješka 8)	119.205	117.937
Materijalna prava zaposlenih (bilješka 8)	65.498	59.359
Neiskorišteni godišnji odmori (bilješka 8)	9.800	-
	2.098.945	2.101.127

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

7. TROŠKOVI OSOBLJA (nastavak)

NAKNADE ČLANOVIMA UPRAVE I IZVRŠNIM DIREKTORIMA DRUŠTAVA GRUPE:

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Bruto plaće	28.523	27.198
Doprinosi za mirovinsko osiguranje	6.370	6.107
Ostala primanja	3.329	3.360
	38.222	36.665

NAKNADE ČLANOVIMA NADZORNOG ODBORA:

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Naknade	192	192
Porezi i doprinosi	194	203
Ostali troškovi	18	17
	404	412

Naknade troškova zaposlenima uključuju troškove prijevoza na posao u 2016. godini u iznosu od 72.711 tisuće kuna (2015. godine: 74.398 tisuća kuna), dnevnice i putne troškove u 2016. godini u iznosu od 21.150 tisuća kuna (2015. godine: 19.581 tisuća kuna), dopunsko zdravstveno osiguranje u iznosu od 8.548 tisuća kuna (2015. godine: 7.507 tisuća kuna) te ostale slične troškove u 2016. godini u iznosu od 16.790 tisuća kuna (2015. godine 16.451 tisuća kuna).

Troškovi materijalnih prava zaposlenih uključuju naknade prema Kolektivnom ugovoru. Najvećim dijelom odnose se na isplate prema Kolektivnom ugovoru u iznosu od 46.890 tisuća kuna, a manjim dijelom na solidarne pomoći, naknade za odvojeni život, pomoć djeci i drugo.

Članovima Uprave nije bilo drugih isplata osim redovne plaće i primitaka u naravi u iznosu od 2.721 tisuća kuna u 2016. godini i 2.694 tisuće kuna u 2015. godini.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

8. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Troškovi održavanja	636.610	605.513
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 21)	107.276	170.915
Troškovi nabave plina	126.178	154.122
Troškovi usluga	296.732	295.829
Naplative usluge i materijal	142.643	154.948
Troškovi materijala	86.236	87.149
Naknada vezane za nabavu plina	12.745	5.073
Trošak emisijskih jedinica CO ₂ .	137.315	133.768
Vrijednosno usklađivanje zaliha	13.209	15.898
Vrijednosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	108.256	47.507
Naknade troškova zaposlenih (bilješka 7)	119.205	117.937
Ostala materijalna prava zaposlenih (bilješka 7)	65.498	59.359
NE Krško – troškovi razgradnje po odluci Vlade	107.197	108.681
Doprinosi, porezi i naknade državi	90.980	87.339
Rezerviranje po sudskim sporovima	25.244	25.313
Doprinosi i koncesije za vodu	64.785	71.517
Rezerviranja za neiskorištene godišnje odmore (bilješka 7)	9.800	-
Naknada za korištenje prostora elektrana	73.223	74.825
Naknada za pročišćavanje i odvodnju voda	10.528	11.898
Otpis dugotrajne imovine	18.369	25.674
Nabavna vrijednost prodanog materijala	15.049	30.012
Troškovi obračuna i naplate	29.111	30.004
Rezerviranje za otpremnine i jubilarne nagrade	27.101	78.226
Rezerviranja za otpremnine temeljem otkaza ugovora o radu	342.964	-
Premije osiguranja	12.612	16.186
Naknade za zaštitu okoliša	732	2.864
Naknade šteta	16.141	20.406
Otpisana neutužena potraživanja	20.528	7.943
Rezerviranje za dekomisiju termoelektrana	8.141	7.608
Ostali poslovni troškovi NEK d.o.o.	245.275	216.761
Ostali troškovi	80.082	67.396
	3.049.765	2.730.671

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

9. FINANCIJSKI PRIHODI I RASHODI

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijski prihodi		
Pozitivne tečajne razlike	138.034	56.081
Kamate	11.939	8.237
Fer vrijednost međuvalutnog swapa (bilješka 25)	74.921	-
Prihod od dividende	7.176	3.094
Ostali financijski prihodi	5	-
NEK d.o.o. – ostali financijski prihodi	798	3.067
Ukupno financijski prihodi	232.873	70.479
Financijski rashodi		
Kamate	(246.857)	(287.316)
Negativne tečajne razlike	(110.727)	(189.244)
Fer vrijednost međuvalutnog swapa	-	(12.449)
Troškovi reotkupa obveznica	-	(178.943)
Fer vrednovanje dionica	-	(969)
NEK ostali financijski rashodi	(1.781)	(1.461)
Ostali financijski rashodi	(6.304)	(138)
Ukupno financijski rashodi	(365.669)	(670.520)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(132.796)	(600.041)

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

10. POREZ NA DOBIT

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Tekući porez	450.226	452.441
Odgođeni troškovi/(prihodi) poreza koji se odnose na stvaranje i ukidanje privremenih razlika	95.133	3.226
Porez na dobit	545.359	455.667

Usklađenje odgođene porezne imovine je kako slijedi:

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	650.681	653.907
Ukidanje odgođene porezne imovine	(112.497)	(47.609)
Priznavanje odgođene porezne imovine	17.277	44.383
Stanje 31. prosinca	555.461	650.681

Odgođena porezna imovina je nastala od porezno nepriznatih rezerviranja za jubilarne nagrade i otpremnine za odlazak u redovnu mirovinu, ispravke vrijednosti koji nisu porezno priznati i ostala rezerviranja. Usklađenje između poreza na dobit i dobiti iskazane u računu dobiti i gubitka je prikazano kako slijedi:

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit prije oporezivanja	2.590.361	2.395.724
Porez po važećoj stopi (20%)	518.072	479.145
Porezno nepriznati prihodi	(73.090)	(40.506)
Porezni učinak privremenih razlika	95.133	3.226
Nepriznata odgođena porezna imovina Društava koja posluju s gubitkom	5.244	13.802
Porezni rashod tekuće godine	545.359	455.667
Efektivna porezna stopa	21%	19%

Smanjenje stope poreza na dobit u Hrvatskoj s 20% na 18% stupa na snagu s 1. siječnja 2017. godine. Kao rezultat promjene porezne stope, relevantne pozicije odgođenih poreza ponovno su računane.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

10. POREZ NA DOBIT (nastavak)

Grupa i svako njezino ovisno Društvo su obveznici plaćanja poreza na dobit sukladno poreznim zakonima i propisima Republike Hrvatske. Ovisna društva u okviru Grupe iskazala su porezne gubitke u iznosu od 1.035.951 tisuća kuna (2015.: 1.444.665 tisuća kuna), dok je Grupa obračunala porez na dobit u iznosu od 450.226 tisuća kuna (2015.: 452.441 tisuća kuna) i odgođenu poreznu imovinu u iznosu od 95.133 tisuća kuna (2015.: 3.226 tisuća kuna).

Ostvareni porezni gubici mogu se prenositi i priznavati kao odbitna stavka kod obračuna poreza u idućim poreznim razdobljima do njihovog zakonom utvrđenog roka isteka, koji je 5 godina od isteka godine u kojoj su porezni gubici nastali.

Porezni gubici Grupe i rokovi njihova isteka prikazani su u sljedećoj tablici:

Godina poreznog gubitka	Ukupni porezni gubitak Grupe	Godina prestanka mogućnosti prijenosa
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
2012.	565.360	2017.
2013.	207.334	2018.
2014.	168.027	2019.
2015.	69.009	2020.
2016.	26.221	2021.
	1.035.951	

Društva u Grupi koja kontinuirano posluju s gubitkom ne priznaju odgođenu poreznu imovinu. HEP d.d. realizira dobit i nema poreznih gubitaka za prijenos. U skladu s hrvatskim propisima nije moguće iskoristiti porezne gubitke na konsolidiranoj osnovi. Svako pojedinačno društvo utvrđuje svoju poreznu obvezu. Na dan 31. prosinca 2016. godine odgođena porezna imovina proizašla iz prenesenih poreznih gubitaka u iznosu od 1.035.951 tisuću kuna nije priznata.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

10. POREZ NA DOBIT (nastavak)

U nekoliko posljednjih godina Porezna uprava nije provela nadzor niti reviziju prijave poreza na dobit Društva i njezinih ovisnih društava, osim skraćenog nadzora u 2013. godini. U skladu s poreznim propisima, Porezna uprava može u svakom trenutku pregledati knjige i evidencije Društva i ovisnih društava u razdoblju od tri godine nakon isteka godine u kojoj je porezna obveza iskazana, te može nametnuti dodatne porezne obveze i kazne. Uprava Društva nije upoznata ni sa kakvim okolnostima koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza u tom pogledu.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene odgođene porezne imovine tijekom godine:

u tisućama kuna	Vrijed- nosno usklađenje zaliha	Rezervi- ranja za jubilarne nagrade i otpremni- ne	Amortiza- cija iznad propisanih stopa	Rezervira- nja za MTM obvezni- cima	Vrijed- nosno usklađenje dugotrajne materijalne imovine	Preneseni porezni gubici	Ostalo	Ukupno
Na dan 1. siječnja 2015.	42.243	82.414	6.908	-	477.881	-	44.461	653.907
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	2.832	10.791	2.105	16.375	(26.682)	3.242	(11.889)	(3.226)
Na dan 31. prosinca 2015.	45.075	93.205	9.013	16.375	451.199	3.242	32.572	650.681
Preknjiženja	-	(105)	-	-	-	-	18	(87)
Knjiženo u korist računa dobiti i gubitka tekuće godine	(2.399)	(17.788)	476	(10.570)	(56.621)	(1.902)	(6.329)	(95.133)
Na dan 31. prosinca 2016.	42.676	75.312	9.489	5.805	394.578	1.340	26.261	555.461

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

u tisućama kuna	Zemljišta i zgrade	Inventar i oprema	Investicije u tijeku	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST				
Na dan 1. siječnja 2015.	37.910.992	43.912.045	4.188.741	86.011.778
Preknjiženja	(156.753)	156.294	219	(240)
Povećanja	16.009	324.141	1.997.895	2.338.045
Povećanja NEK	-	100.899	519	101.418
Aktiviranje investicija u tijeku	415.538	1.327.783	(1.788.095)	(44.774)
Inventurni viškovi	13.523	16.334	-	29.857
Otuđenja	(117.081)	(373.617)	(12.705)	(503.403)
Na dan 31. prosinca 2015.	38.082.228	45.463.879	4.386.574	87.932.681
Preknjiženja	298.204	(303.614)	-	(5.410)
Povećanja	5.602	261.579	2.091.299	2.358.480
Povećanja NEK	-	-	208.761	208.761
Aktiviranje investicija u tijeku	749.456	2.966.971	(3.767.586)	(51.159)
Aktiviranje investicija u tijeku NEK	112.456	127.405	(239.861)	-
Inventurni viškovi	8.155	8.666	-	16.821
Otuđenja	(92.360)	(437.549)	(1.954)	(531.863)
Na dan 31. prosinca 2016.	39.163.741	48.087.337	2.677.233	89.928.311
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA				
Na dan 1. siječnja 2015.	25.855.401	30.632.822	-	56.488.223
Trošak amortizacije za godinu	671.785	959.834	-	1.631.619
Trošak amortizacije za godinu za NEK	-	213.765	-	213.765
Preknjiženja	(75.614)	75.580	-	(34)
Isknjiženo otuđenjem	(113.300)	(364.966)	-	(478.266)
Inventurni višak	6.349	(38.004)	-	(31.655)
Na dan 31. prosinca 2015.	26.344.621	31.479.031	-	57.823.652
Trošak amortizacije za godinu	672.049	1.043.998	-	1.716.047
Trošak amortizacije za godinu za NEK	25.179	104.703	-	129.882
Preknjiženja	49.912	(49.881)	-	31
Isknjiženo otuđenjem	(62.047)	(437.798)	-	(499.845)
Inventurni višak	4.743	(17.288)	-	(12.545)
Na dan 31. prosinca 2016.	27.034.457	32.122.765	-	59.157.222
KNJIGOVODSTVENI IZNOS				
Na dan 31. prosinca 2016.	12.129.284	15.964.572	2.677.233	30.771.089
Na dan 31. prosinca 2015.	11.737.607	13.984.848	4.386.574	30.109.029

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

11. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

Grupa je vlasnik velikog broja nekretnina, međutim vlasništvo nad pojedinim nekretninama nije u potpunosti riješeno. Grupa je u procesu registriranja vlasništva nad nekretninama Grupe. Zbog velikog broja nekretnina, postoji mogućnost da u poslovnim knjigama nisu evidentirane sve nekretnine u vlasništvu Grupe. Također postoji mogućnost da su u poslovnim knjigama evidentirane nekretnine gdje Grupa nema upisano vlasništvo.

Uprava Društva donijela je 27. lipnja 2013. godine Odluku o mjerama i aktivnostima u svezi rješavanja vlasničkog statusa nekretnina HEP-a d.d. i ovisnih društava.

U Odluci su zadani zadaci i rokovi u cilju podnošenja prijedloga nadležnim zemljišno-knjižnim sudovima radi upisa prava vlasništva. Aktivnosti na uređenju zemljišno-knjižnog stanja se nastavljaju i u 2017. godini.

Stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010. godine, upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Grupe koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. Grupa je navedenu imovinu stekla naplatnim putem od njihovih prijašnjih vlasnika, objedinjavanjem iznimno velikog broja čestica, koje su izgradnjom brane potopljene i time je nastala akumulacija. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

12. NEMATERIJALNA IMOVINA

	u tisućama kuna
NABAVNA VRIJEDNOST	Licence
Stanje 31. prosinca 2014.	656.402
Preknjiženja	240
Povećanje	26.308
Aktiviranje investicija	44.774
Otuđenja	(1.108)
Stanje 31. prosinca 2015.	726.616
Preknjiženja	5.410
Povećanje	21.885
Aktiviranje investicija	51.159
Otuđenja	(7.295)
Stanje 31. prosinca 2016.	797.775
AKUMULIRANA AMORTIZACIJA	
Stanje na dan 31. prosinca 2014.	579.356
Preknjiženja	34
Trošak amortizacije za godinu	26.897
Otuđenja	(1.108)
Stanje na dan 31. prosinca 2015.	605.179
Preknjiženja	(31)
Trošak amortizacije za godinu	42.337
Otuđenja	(7.296)
Stanje na dan 31. prosinca 2016.	640.189
KNJIGOVODSTVENI IZNOS	
Na dan 31. prosinca 2016.	157.586
Na dan 31. prosinca 2015.	121.437

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

13. ULAGANJA U NEKRETNINE

Na dan 31. prosinca 2016. i 2015. godine investicijska ulaganja u nekretnine obuhvaćaju nekretnine u posjedu radi ostvarivanja zarade od zakupnina i/ili povećanja vrijednosti kapitala, te su iskazana realnom fer vrijednosti, temeljem najbolje procjene Uprave. Fer vrijednost obuhvaća procijenjenu tržišnu cijenu na kraju izvještajnog razdoblja. Sve investicijske nekretnine su u vlasništvu HEP d.d.

Procjenu fer vrijednosti nekretnina obavile su interne službe Grupe. Procjena se temelji na dostupnim podacima o tržišnoj cijeni nekretnina na prikladnim pozicijama. Ove cijene prikupljene su iz različitih izvora, uključujući dostupne statistike Državnog zavoda za statistiku, Agencije za promet nekretnina, HGK i slično. Ove vrijednosti prosječno ostvarenih cijena prilagođene su za obilježja i specifičnosti pojedinih nekretnina.

Po fer vrijednosti	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Fer vrijednost	236.778	236.153
Neto promjena vrijednosti temeljem usklađenja fer vrijednosti	(5.914)	(795)
Stanje na kraju godine po fer vrijednosti	230.864	235.358
Ulaganje u nekretnine NEK d.o.o.	627	1.420
	231.491	236.778

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

14. PREDUJMOVI ZA NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMU

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Alstom Hrvatska d.o.o.	8.066	-
Arvos Ljungstroem GMBH	1.600	-
Končar KET	6.482	4.269
JSC Tehnopromexport –TE Sisak	58	58
Končar GIM	1.527	2.707
Litostroj Slovenija	85	160
VOITH Siemens Austrija	16	16
Končar inženjering Zagreb	350	2.605
Spegra Inženjering	1.046	2.224
Đuro Đaković Holding d.d.	2.754	19.810
Siemens	4.282	461
TPK Orometal d.d.	3.101	736
Ostalo	7.340	4.834
	36.707	37.880

Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu odnose se na izgradnju proizvodnih objekata.

15. ULAGANJE U NE KRŠKO

POVIJEST ULAGANJA

Pravni status Nuklearne elektrane Krško bio je reguliran međurepubličkim ugovorom iz 1970. godine te ugovorima između osnivača (investitora) iz 1974. i 1982. godine. Temeljem navedenih ugovora Društvo je imalo 50% udjela u Nuklearnoj elektrani Krško u Sloveniji, a ostalih 50% ELES d.o.o., Ljubljana, kao pravni slijednik slovenskih elektroprivrednih organizacija.

U 1998. godini Vlada Republike Slovenije donijela je Uredbu o preoblikovanju Nuklearne elektrane Krško u javno društvo Nuklearna elektrana Krško d.o.o. (NE Krško) i nacionalizaciji nuklearne elektrane. Zbog neslaganja o cijeni električne energije i visini godišnjeg budžeta elektrane, 30. srpnja 1998. godine Slovenija je prekinula isporuku električne energije HEP-u d.d.. Prekid je trajao sve do 19. travnja 2003. godine.

Krajem 2001. godine između Vlade Republike Hrvatske i Vlade Republike Slovenije potpisan je Ugovor o uređenju statusnih i drugih pravnih odnosa vezanih uz ulaganje, iskorištavanje i razgradnju NE Krško, te Društveni ugovor između HEP d.d. i ELES GEN d.o.o.. Ugovor je ratificirao Sabor Republike Hrvatske sredinom 2002. godine, a stupio je na snagu 11. ožujka 2003. godine nakon što ga je ratificirao Parlament Republike Slovenije 25. veljače 2003. godine.

Ovim Ugovorom priznata su ranije oduzeta vlasnička prava HEP d.d.-u u novooblikovanom društvu NE Krško u visini od 50% udjela u elektrani. Obje strane su se usuglasile da je životni vijek elektrane najmanje do 2023. godine. Proizvedena električna energija isporučuje se u omjeru 50:50 za obje ugovorne strane, a cijena isporučene energije određuje se prema stvarnim troškovima proizvodnje.

Ugovorom je također po prvi puta jasno definirana obveza Republike Hrvatske prema zbrinjavanju polovice radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva iz NE Krško. Svaka država ima obvezu osigurati polovicu potrebnih sredstava za financiranje troškova izrade programa razgradnje i troškova provedbe programa. Svaka strana će sredstva za navedene namjene izdvajati u svoj zasebni fond u iznosima predviđenim programima razgradnje. Sukladno važećem Programu razgradnje NE Krško i odlaganja radioaktivnog otpada i istrošenog nuklearnog goriva, HEP d.d. je obveznik uplate sredstava u Fond u iznosu od 14.250 tisuća EUR-a godišnje.

HEP d.d. je počeo preuzimati električnu energiju iz NE Krško 19. travnja 2003. godine sa očekivanim godišnjim primitkom od 2.700-2.950 GWh godišnje sve do 2023. godine što predstavlja oko 15% godišnje potrošnje električne energije u Hrvatskoj.

Do kraja 2003. godine provedene su odredbe iz ugovora prema kojima su se HEP d.d. i NE Krško odrekli svih međusobnih potraživanja za štete nastale do 30. lipnja 2002. godine, te su povukli tužbene zahtjeve po toj osnovi uključujući sporne obveze za nabavu električne energije, potraživanja po osnovi ranije obračunatog doprinosa za financiranje razgradnje elektrane kao i sredstava za pokriće gubitaka iz ranijih godina. Nakon provedenih promjena upisani kapital NE Krško iznosio je na dan 31. prosinca 2003. godine 84,7 milijardi SIT (približno 2,8 milijardi kuna).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

15. ULAGANJE U NE KRŠKO (nastavak)

TREKUTNO STANJE

Uplate u Fond za financiranje razgradnje NE Krško

Temeljem Uredbe o iznosu, roku i načinu uplate sredstava za financiranje razgradnje i zbrinjavanje radioaktivnog otpada i iskorištenog nuklearnog goriva NE Krško donesene od strane Vlade Republike Hrvatske 24. prosinca 2008. HEP d.d. je od 2006. pa do kraja 2016. godine uplatio u Fond za financiranje razgradnje NE Krško iznos od 1.375.530 tisuća kuna. Visina uplate određena je dokumentom Program razgradnje iz 2004. godine. Aktualna godišnja obveza u iznosu od 14.250 tisuća EUR u Fond se uplaćuje kvartalno.

Produljenje životnog vijeka

Nakon što je 2012. godine NE Krško od Uprave Republike Slovenije za nuklearnu sigurnost dobila pogonsku dozvolu bez vremenskog ograničenja, potkraj 2014. godine HEP d.d. i GEN energija d.o.o. donijeli su odluku o radu elektrane do 2043. godine. Odluci o produljenju pogonskog vijeka NE Krško za 20 godina prethodila je izrada ekonomske studije o isplativosti ulaganja u dugoročni pogon elektrane.

Rješenje međunarodnog arbitražnog spora

Društvo je ostvarilo pravo na naknadu štete koju je potraživalo od Republike Slovenije za neisporučenu električnu energiju iz NE Krško d.o.o. u razdoblju 1. srpnja 2002. do 18. travnja 2003. godine u iznosu od 328.926 tisuća kuna (bilješka 5).

Naknada je isplaćena u prosincu 2015. i siječnju 2016. godine.

Računovodstveno praćenje zajedničkog ulaganja u NE Krško

Zajedničko ulaganje u NE Krško priznaje se u financijskim izvještajima Društva primjenom metode udjela (u 2014. godini metoda zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama).

S ciljem otklanjanja mogućih nedoumica pojedinih državnih tijela (FINA, Ministarstvo financija, Državni zavod za statistiku i sl.) o informacijama u odvojenim financijskim izvještajima Društva., a sukladno odredbama MRS-a 1, točka 19. i točka 20. Uprava Društva donijela je odluku o promjeni navedene politike. U konsolidiranim financijskim izvještajima Društvo primjenjuje metodu zajedničkog upravljanja imovinom i obvezama i iskazuje udio Društva u svakoj imovini i svakoj obvezi, prihodima i rashodima sukladno MSFI 11.

IZVADAK IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

U tablici koja slijedi prikazan je izvadak iz financijskih izvještaja NE Krško d.o.o. u 100% iznosima na dan 31. prosinca 2016. i 31. prosinca 2015. godine:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.400.731	2.270.953
Kapital i rezerve	3.339.824	3.374.393
Bruto prihod od prodaje	1.229.413	1.372.011
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti	137.363	662.485
Dobit tekuće godine	3.396	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

16. ULAGANJE U TE PLOMIN

U studenome 1996. godine HEP d.d. je sklopio ugovor o zajedničkom ulaganju s RWE EnergieAktiengesellschaft („RWE“) iz Njemačke radi dovršenja i puštanja u pogon TE Plomin II. TE Plomin d.o.o. („Plomin“) osnovano je u prosincu 1996. godine. Partneri u ovom zajedničkom ulaganju imaju 50% udjela u kapitalu novog društva.

Ugovor o suradnji između Društva i RWE prestao je važiti u svibnju 2015. godine sukladno njegovim odredbama. Društvo se odlučilo iskoristiti svoje pravo, da 15 godina nakon puštanja elektrane u pogon preuzme od RWE poslovni udio kojeg RWE drži u TE Plomin d.o.o.

Ugovor iz 1996. godine o zajedničkom ulaganju s RWE istekao je u svibnju 2015. godine. Društvo je sklopilo s RWE Sporazum o raskidu Ugovora o suradnji za Plomin 2 i Ugovor o prijenosu poslovnih udjela u TE Plomin 2, te je postalo 100% vlasnik društva TE Plomin d.o.o.

Društvu RWE podmirene su sve ugovorne obveze.

IZVADAK IZ FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

U ovim konsolidiranim financijskim izvještajima Društvo je prezentiralo svoj udio u TE Plominu metodom potpune konsolidacije.

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	257.646	205.779
Kapital i rezerve	182.089	181.584
Bruto prihod od prodaje	626.734	645.363
Dobit iz redovnog poslovanja	9.902	15.910
Neto dobit	2.901	3.357
Novčani tijek iz poslovnih aktivnosti	76.278	115.347
	2016.	2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje	-	29.202
Isplata kapitala	-	(25.853)
Obveza za dividendu / Isplata dividende	-	(4.054)
Povećanje za dobit tekuće godine	-	962
Tečajne razlike	-	(257)
Završno stanje	-	-

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

17. DANI DUGOROČNI KREDITI I DEPOZITI

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za dane kredite	57.373	28.947
Vrijednosno usklađenje	-	(12)
Tekuće dospijeće danih dugoročnih kredita	(28.400)	(330)
Dugoročni dio	28.973	28.605

Zajmovi dani nepovezanim društvima su kako slijedi:

	Godina odobrenja kredita	Rok otplate	Odobreni iznos kredita	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
				u tisućama kuna	u tisućama kuna
Grad Dubrovnik	2013.	5 godina	5.707	2.512	2.707
Grad Pregrada	2006.	10 godina	1.358	136	271
Did d.o.o.	2007.	4 godine	1.010	129	129
LNG Hrvatska	2015.	5 godina	63.600	54.596	25.840
Ukupno				57.373	28.947
Vrijednosno usklađenje				-	(12)
Tekuće dospijeće				(28.400)	(330)
Dugoročni dio				28.973	28.605

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju	288.493	244.845
Ostala ulaganja	7.445	1.065
	295.938	245.910

Promjene na ulaganjima raspoloživim za prodaju prikazane su kako slijedi:

	2016.	2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje	244.845	191.611
Promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju	43.648	53.127
Ulaganje u dionice	-	107
Završno stanje	288.493	244.845

Promjene fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju prikazane u tablici gore prezentirane su u bruto iznosu. U konsolidiranom računu dobiti i gubitka unutar ostale sveobuhvatne dobiti iskazani su iznosi promjena fer vrijednosti imovine raspoložive za prodaju umanjene za porez na dobit na poziciji neto dobit/gubitak od financijske imovine raspoložive za prodaju.

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Ulaganja raspoloživa za prodaju:		
Jadranski Naftovod d.d.	286.099	242.915
Viktor Lenac d.d.	177	115
Đuro Đaković d.d.	5	5
Kraš d.d.	4	3
Pevec d.d.	555	312
Jadran d.d.	364	364
Industrogradnja grupa d.d.	490	490
Optima Telekom d.d.,	296	223
Institut IGH d.d.,	172	98
Međimurje beton d.d.	153	154
HTP Korčula d.d.	71	59
Lanište d.o.o.	72	72
Ostalo	35	35
	288.493	244.845

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

18. ULAGANJA RASPOLOŽIVA ZA PRODAJU I OSTALA ULAGANJA (nastavak)

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Ostala ulaganja		
Geopodravina d.o.o.	200	200
LNG Hrvatska d.o.o.	865	865
Novenerg d.o.o.	380	-
Cropex	6.000	-
	7.445	1.065
	295.938	245.910

Tijekom prosinca 2008. godine HEP d.d. je, Odlukom Vlade Republike Hrvatske o prijenosu dionica društva Jadranski naftovod d.d., stekao u vlasništvo 53.981 dionica po nominalnoj vrijednosti od 2.700 kuna, odnosno ukupne nominalne vrijednosti u iznosu od 145.748.700 kuna. Odlukom Uprave odlučeno je da se dionice Jadranskog naftovoda d.d. razvrstaju kao imovina raspoloživa za prodaju. Upis vlasništva nad dionicama u Središnjoj depozitarnoj agenciji obavljen je 19. ožujka 2009. godine.

U 2016. i 2015. godini fer vrednovanje je napravljeno temeljem obavijesti Središnjeg klirinško depozitarnog društva o stanju računa na dan 31. prosinca. Tržišna cijena dionice Jadranskog naftovoda d.d. na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 5.300 kuna, a na 31. prosinca 2015. godine 4.500 kuna. Fer vrednovanjem ulaganja u Jadranski naftovod d.d. na dan 31. prosinca 2016. godine povećana je vrijednost ulaganja za 43.184 tisuća kuna (2015.: povećana za 54.037 tisuće kuna). Fer vrednovanje u 2016. i 2015. godini je provedeno kroz rezerve. Za 18% (2015.: 20%) od povećanja vrijednosti ulaganja smanjene su rezerve i povećana odgođena porezna obveza.

HEP d.d. i Plinacro d.o.o. zaključili su 1. lipnja 2010. godine Društveni dogovor o osnivanju Društva LNG Hrvatska d.o.o. za poslovanje ukapljenim prirodnim plinom. U 2011. godini donijeta je odluka o povećanju temeljnog kapitala sa 20 tisuća kuna na 220 tisuća kuna, a 2012. na 1.730 tisuća kuna. HEP d.d. je vlasnik 50 % udjela, a Plinacro d.o.o. je vlasnik druge polovice udjela. Društvo LNG Hrvatska d.o.o. je dokapitalizirano od strane Plinacra d.o.o. u iznosu od 22.600 tisuća kuna što je registrirano na Trgovačkom sudu 4. veljače 2013. godine. Temeljni kapital društva LNG Hrvatska d.o.o. iznosi 24.330 tisuća kuna.

Temeljem predstečajne nagodbe s dužnicima za prodanu električnu energiju, toplinu i plin i zamjenu potraživanja za udjele u društvima s problemima u poslovanju, Grupa je preuzela udjele u svim društvima ukupne vrijednosti 2.145 tisuća kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

19. OSTALA DUGOTRAJNA IMOVINA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja po stambenim kreditima	17.590	21.818
Potraživanja od kupaca projekta energetske učinkovitosti – dugoročni dio	23.836	15.460
Derivativni financijski instrumenti	-	70.900
Ostala dugotrajna imovina	5.515	7.617
	46.941	115.795

Prije 1996. godine Grupa je prodala vlastite stanove svojim zaposlenicima u skladu sa zakonima Republike Hrvatske. Prodaja ove imovine uglavnom je bila na kredit i potraživanja od prodaje, koja imaju kamatnu stopu nižu od tržišne, otplaćuju se mjesečno u razdoblju od 20 do 35 godina. Potraživanja od prodaje stanova prenesena su na novoosnovana povezana društva 1. srpnja 2002. godine. Navedena potraživanja iskazana su u konsolidiranim financijskim izvještajima po diskontiranoj neto sadašnjoj vrijednosti, utvrđenoj koristeći kamatnu stopu od 7,0%. Obveza prema državi koja predstavlja 65% vrijednosti prodanih stanova iskazana je u dugoročnim obvezama prema državi (bilješka 27). Potraživanja su osigurana hipotekama na prodane stanove.

20. ZALIHE

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Zalihe goriva i kemikalija	150.627	129.118
Elektro materijal	330.917	320.381
Rezervni dijelovi	194.400	197.320
Građevinski materijal	24.974	32.699
Zalihe plina za veleprodaju	379.488	439.951
Emisijske jedinice CO ₂	222.957	297.128
Ostale zalihe	74.967	62.473
Zalihe nuklearnog goriva i ostalog materijala NEK d.o.o.	260.113	229.941
	1.638.443	1.709.011
Vrijednosno usklađenje zastarjelog materijala i rezervnih dijelova	(233.075)	(219.722)
	1.405.368	1.489.289

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

21. POTRAŽIVANJA OD KUPACA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Električna energija – gospodarstvo	1.422.648	1.473.439
Električna energija – kućanstva	489.270	478.274
Električna energija – inozemstvo	67.886	32.770
Toplinska energija, plin i usluge	791.301	805.186
Priključenje na mrežu prijenosa	-	27.292
Potraživanja od kupaca NEK d.o.o.	15.057	8.951
Ostalo	63.826	66.749
	2.849.988	2.892.661
Ispravak vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja	(896.396)	(1.045.598)
	1.953.592	1.847.063

Starosna struktura dospjeća neispravljenih potraživanja od kupaca:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	U tisućama kuna	u tisućama kuna
Nedospjelo	1.336.879	1.206.160
do 30 dana	333.439	349.305
od 31 – 60 dana	118.850	125.892
od 61 – 90 dana	55.159	51.797
od 91–180 dana	56.141	62.379
181 – 365 dana	43.773	41.659
365 i više dana	9.351	9.871
	1.953.592	1.847.063

Promjene na ispravcima za umanjeње vrijednosti bile su kako slijedi:

	2016.	2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Stanje 1. siječnja	1.045.598	974.179
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca (bilješka 8)	107.276	170.915
Isknjiženja prethodno umanjenih potraživanja	(171.671)	(26.373)
Naplaćena ispravljena potraživanja (bilješka 5)	(84.807)	(73.123)
Stanje 31. prosinca	896.396	1.045.598

Uprava provodi ispravak sumnjivih i spornih potraživanja na temelju pregleda ukupne starosne strukture svih potraživanja, te na temelju pregleda značajnih, pojedinačnih iznosa uključenih u potraživanja.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

22. OSTALA KRATKOTRAJNA POTRAŽIVANJA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Potraživanja za porez na dobit	60.522	210.936
Predujmovi za obrtna sredstva	5.863	5.359
Potraživanja od države za zaposlene	9.714	6.435
Potraživanja za više obračunatu vodoprivrednu naknadu	5.914	-
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca	111.191	99.166
Depoziti i oročena sredstva na rok duži od 3 mjeseca NEK	275.980	417.904
Potraživanja HEP-ESCO d.o.o. od korisnika projekta energetske učinkovitosti	9.813	13.063
Potraživanja za dane kredite društvima povezanim sudjelujućim interesom	25.752	-
Potraživanja za prodane stanove	6.464	6.499
Potraživanja za fakturiranu naknadu OIE – HROTE	34.774	30.548
Primljene mjenice	27.456	-
Derivativni financijski instrumenti (bilješka 25)	96.196	-
Ostala potraživanja NEK	2.369	2.031
Ostala kratkoročna potraživanja	58.909	43.812
	730.917	835.753

23. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kunski računi	938.761	497.566
Devizni računi	216.798	427.145
Izdvojena novčana sredstva	31.686	30.706
Blagajne kunske	260	271
Depoziti s dospijecom do 90 dana	1.314.216	1.419.032
Dnevna oročenja	441.633	118.393
Novčani fondovi	75.322	-
Transakcijski i devizni račun – NEK	170	53
	3.018.846	2.493.166

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

24. KAPITAL I REZERVE

Prilikom prve registracije Društva na dan 12. prosinca 1994. godine kapital Društva je upisan u njemačkim markama (DEM) u iznosu od 5.784.832 tisuća DEM. Narednom registracijom Društva od 19. srpnja 1995. godine, kapital je izražen u hrvatskim kunama u iznosu od 19.792.159 tisuća kuna. Dionički kapital se sastoji od 10.995.644 redovnih dionica nominalne vrijednosti od 1.800 kuna.

KAPITALNE REZERVE

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje rezervi	100.836	54.947
Ostala sveobuhvatna dobit, neto	39.457	45.889
	140.293	100.836

Zadržana dobit	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Početno stanje	4.132.208	2.201.265
Ostale promjene	-	(5.357)
Tečajne razlike od prevođenja inozemnog poslovanja	(18.984)	(4.196)
Viškovi zemljišta	-	1.401
Isplaćena dividenda	(607.000)	-
Dobit / (gubitak) tekuće godine	2.045.002	1.939.095
	5.551.226	4.132.208

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Vrijednost obveznica u zemlji iz 2007. godine	92.946	186.410
Diskontirana vrijednost obveznica	84	(84)
Tekuće dospijeće obveznica	(93.030)	(93.380)
	-	92.946
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2012. godine	498.617	3.008.746
Reotkup obveznica (83,37%)	-	(2.806.955)
Tečajna razlika	(5.046)	296.826
Tekuće dospijeće obveznica	(493.571)	-
Obveznice izdane 2012.godine	-	498.617
Vrijednost obveznica u inozemstvu iz 2015. godine	3.656.047	3.703.533
Tečajna razlika po obveznicama	(37.511)	3.455
Diskontirana vrijednost obveznica	7.892	(50.941)
	3.626.428	3.656.047
Razgraničenje troškova po obveznicama	(20.255)	(23.727)
Obveznice izdane 2015.godine	3.606.173	3.632.320
Ukupno obveze po izdanim obveznicama	3.606.173	4.223.883

OBVEZNICE IZDANE U ZEMLJI

Obveznice u iznosu od 700.000 tisuća kuna, koje su izdane krajem 2007. godine, otplaćuju se u 15 polugodišnjih rata, počevši tri godine nakon datuma izdavanja, te nose fiksnu kamatu od 6,50%. Obveznice su uvrštene na tržište Zagrebačke burze.

OBVEZNICE IZDANE U INOZEMSTVU

U studenom 2012. godine, Društvo je izdalo obveznice u iznosu od 500.000 tisuća dolara, ročnosti 5 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 6,00% godišnje. Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Valutna zamjena

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospjeća 9. studenog 2017. godine.

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53% te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene tj. *swap-a*).

Refinanciranje

U listopadu 2015. godine obveznice izdane 2012. godine su refinancirane iz novog izdanja obveznica te je otplaćeno 83,37% glavnice odnosno 416.852 tisuća dolara. Iznos nedospjele glavnice po obveznicama izdanim 2012. godine, na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 83.148 tisuća dolara.

Ugovor o valutnoj zamjeni iz 2012. godine vrijedi za nedospjeli iznos glavnice do krajnjeg dospjeća 9. studenog 2017. godine.

Novo izdanje obveznica

U listopadu 2015. godine Društvo je izdalo nove korporativne obveznice iznosa 550.000 tisuća dolara ročnosti 7 godina uz fiksnu kamatnu stopu od 5,875% godišnje, te cijenu izdanja od 98,594%.

Obveznice izdane 2015. godine, najvećim dijelom korištene su za reotkup 83,37% iznosa obveznica izdanih 2012. godine (odnosno reotkup 416.852 tisuća dolara). Preostali iznos izdanja namijenjen je za financiranje poslovnih aktivnosti Društva.

Obveznica je uvrštena na tržište Luksemburške burze te se sa njome aktivno trguje.

Valutna zamjena

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku odnosno zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo Ugovor o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) kojim je dolarska obveza po obveznicama pretvorena u eursku obvezu, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do krajnjeg dospjeća 23. listopada 2022. godine

Prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine, godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 4,851% (ponderirana kamatna stopa) te je plativa polugodišnje (u kamatnu stopu ugrađen je i trošak zamjene tj. *swap-a*).

DERIVATIVNI FINANCIJSKI INSTRUMENTI

Valutna zamjena (swap)

U svrhu smanjivanja izloženosti valutnom riziku tj. zaštite izloženosti kretanju tečaja dolara, Društvo je zaključilo ugovore o valutnoj zamjeni kojim su dolarske obveze po obveznicama izdanim u inozemstvu 2012. i 2015. godine pretvorene u eurske obveze, i to za cijelo vrijeme trajanja obveznica, odnosno do njihova krajnjeg dospjeća.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

25. OBVEZE PO IZDANIM OBVEZNICAMA (nastavak)

Svrha ugovora o valutnoj zamjeni (Cross currency swap) je smanjenje valutnog rizika te preporuke kreditnih agencija o važnosti strateškog upravljanja valutnim rizicima kako bi se smanjio njihov utjecaj na poslovni rezultat Društva.

Godišnja kamatna stopa koju plaća Društvo je fiksna i iznosi 6,53%, prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2012. godine, odnosno 4,851% (ponderirana kamatna stopa) prema ugovoru o valutnoj zamjeni iz 2015. godine.

Društvo fer vrijednost derivativnih financijskih instrumenata veže uz izračun Mark to market value „MTM“, prema službenim izračunima banaka, za izvještajno razdoblje.

Pozitivna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao potraživanje odnosno formira i financijski prihod razdoblja, a negativna vrijednost „MTM-a“ evidentira se kao obveza i formira i financijski rashod izvještajnog razdoblja.

Po konačnom dospjeću derivativnih financijskih instrumenata, predmetna potraživanja ili obveze biti će ukinuta na teret rashoda ili u korist prihoda Društva.

Na dan 31. prosinca 2016. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2012. godini iskazana je fer vrijednost imovine u iznosu od 96.196 tisuća kuna (bilješka 22) (2015. godine 70.900 tisuća kuna (bilješka 19).

Na dan 31. prosinca 2016. godine navedenom metodom izračuna, po obveznicama izdanim u 2015. godini iskazana je fer vrijednost obveza u iznosu od 32.251 tisuća kuna (2015. godine 81.876 tisuća kuna) (bilješka 29).

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA

	Kamatne stope	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
		u tisućama kuna	u tisućama kuna
Kreditni domaćih banaka	Promjenjiva	827.728	1.219.772
Kreditni inozemnih banaka	Fiksna	237.817	90.296
Financijski leasing	Fiksna	13.202	16.066
Ukupno		1.078.747	1.326.134
Razgraničenje naknada po kreditima		(2.152)	(3.382)
Ukupno dugoročne obveze po kreditima		1.076.595	1.322.752
Tekuće dospjeće kredita		(408.711)	(383.525)
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 33.)		(3.120)	(2.984)
Dugoročni dio		664.764	936.243

Društvo je ugovaralo kredite sa domaćim i inozemnim bankama sa primjenjivim varijabilnim i fiksnim kamatnim stopama u rasponu od 0,47% do 5,6% za 2016. godinu.

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama. Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa nema duga pokrivenog jamstvom RH.

NOVI IZVORI FINANCIRANJA

Za financiranje plana investicija i redovnog poslovanja u 2016. godini Grupa je koristila vlastita sredstva i sredstva iz kredita u korištenju.

KREDITI U KORIŠTENJU

Tijekom 2016. godine i dalje je korišten dugoročni kredit odobren od KfW Entwicklungsbank iznosa 50 milijuna EUR za financiranje projekata obnovljivih izvora energije. Stanje kredita od KfW banke na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 31,5 milijuna EUR, odnosno neiskorišteni dio kredita iznosi 18,5 milijuna EUR.

Plan otplate glavnica dugoročnih kredita koje dospijevaju u sljedećih pet godina:

	(u tisućama kuna)
2017.	411.831
2018.	432.452
2019.	138.952
2020.	61.174
2021.	34.338
	1.078.747

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

26. OBVEZE PO DUGOROČNIM KREDITIMA (nastavak)

Kreditni domaćih banaka osigurani su mjenicama i zadužnicama, dok su po samo jednom klupskom kreditu ugovorena financijska jamstva u obliku financijskih pokazatelja prema kojima je Grupa obvezna na godišnjoj i polugodišnjoj osnovi zadovoljiti određene propisane razine sljedećih pokazatelja: neto vrijednosti imovine (vlastitog kapitala), pokriva duga, te neto i ukupnih obveza po kreditima.

Osnovni cilj vezan za rizike koje nose financijski pokazatelji je zaštititi Grupu od mogućeg kršenja ugovorenih obveza, odnosno prijevremenih dospeljeća ugovorenih kreditnih zaduženja.

Ugovoreni financijski pokazatelji se prate i izračunavaju temeljeno na projiciranoj bilanci i računu dobiti i gubitka.

Grupa izrađuje preliminarne kalkulacije financijskih pokazatelja u nadolazećem srednjoročnom razdoblju i prati njihov trend kretanja.

Ukoliko projekcije bilance i računu dobiti gubitka na kraju poslovne godine pokažu mogućnost prekoračenja po pojedinom financijskom pokazatelju, Društvo je dužno obavijestiti banku o postojanju mogućnosti povrede ugovora i pravovremeno zatražiti od banke „odreknuće“ („waiver“).

U slučaju da banka ne odobri odreknuće „waiver“, mogući scenarij je prijevremeno dospeljeće duga što predstavlja rizik likvidnosti za Grupu.

Uprava vjeruje da u slučaju prekoračenja pojedinog pokazatelja, Društvo može ishoditi „waiver“ od kreditora, obzirom da plaćanje obveza prema financijskim institucijama predstavlja prioritetnu obvezu Društva, te da Društvo nikada nije kasnilo u plaćanju obveza prema financijskim institucijama.

Zbog svega navedenog, Uprava procjenjuje da je mogućnost prijevremenog dospeljeća kreditnih obveza kao posljedica prekoračenja financijskih pokazatelja, kao i izloženost Grupe kreditnom riziku, riziku likvidnosti i tržišnom riziku koji mogu nastati kao rezultat prekoračenja financijskih pokazatelja, minimalan. Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa je zadovoljila sve ugovorene financijske pokazatelje.

Ukupna izloženost Grupe temeljem ugovorenih kreditnih zaduženja vezana za financijske pokazatelje na dan 31. prosinca 2016. godine iznosi 70.588 tisuća EUR.

Slijedi pregled dugoročnih kredita izraženih u stranim valutama (u tisućama):

Valuta	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
EUR	142.733	173.690

U svrhu osiguranja rezervi likvidnosti u narednom srednjoročnom razdoblju, Društvo ima sa domaćim bankama zaključene višenamjenske okvirne ugovore, u ukupnom iznosu od 1,0 milijarde kuna.

Sredstva iz navedenih okvira Društvo može koristiti za kratkoročne kredite, te izdavanje garancija, akreditiva, pisama namjere sukladno potrebama društava Grupe.

Iz prethodno spomenutih srednjoročnih višenamjenskih okvira, Grupa tijekom 2016. godine nije imala potrebe zaključivati kratkoročne kredite zbog dobre likvidnosti. Također, Grupa ima potpisan okvirni ugovor o dobavljačkom faktoringu u iznosu od 50 milijuna eura sa rokom korištenja do 31. prosinca 2017. godine.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Grupa ima na raspolaganju 699,3 milijuna kuna iz kratkoročnih izvora financiranja.

Nakon datuma bilance Vlada RH izdala je suglasnost temeljem koje su okvirni krediti banaka prolongirani na 3 godine, a ukupan iznos raspoloživih sredstava iz kratkoročnih okvira iznosi 1.392 milijuna kuna.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

27. DUGOROČNE OBVEZE PREMA DRŽAVI

Dugoročne obveze prema državi u iznosu od 15.901 tisuća kuna u 2016. godini (2015. godine: 18.774 tisuća kuna) odnose se na prodaju stanova zaposlenicima u skladu s državnim programom koji je ukinut 1996. godine. Prema zakonskim propisima 65% prihoda od prodaje stanova zaposlenicima plaćalo se državi po primitku sredstava. Prema zakonu HEP d.d. nema obvezu doznačiti sredstva prije nego što ih naplati od zaposlenika.

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Rezerviranja za sudske sporove	337.899	367.772
Rezerviranja za otpremnine	329.693	374.550
Rezerviranja za jubilarne nagrade	44.986	45.875
Rezerviranja za razgradnju termoelektrane	161.438	128.297
Rezerviranja za isporučenu električnu energiju iz vjetroelektrana	21.631	21.631
Rezerviranja za otpremnine i jubilarne naknade i ostalo NEK	35.053	31.376
	930.700	969.501

Iznos rezerviranja za troškove razgradnje termoelektrana u iznosu od 161.438 tisuća kuna predstavlja diskontiranu vrijednost procijenjenog troška razgradnje termoelektrana Grupe.

Niže u tablici sažeto su prikazane promjene rezerviranja tijekom prezentiranog razdoblja:

	Rezervi- ranja za sudske sporove	Rezervira- nja za ot- premnine	Rezervi- ranja za jubilarne nagrade	Rezervi- ranja za razgradnju termo- elektrana	Ostalo	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na 1. siječnja 2015.	363.052	319.691	44.806	120.689	54.541	902.779
Dodatna rezerviranja	25.260	77.566	8.538	7.608	-	118.972
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(16.922)	(2.977)	(4.901)	-	(1.534)	(26.334)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(3.618)	(19.730)	(2.568)	-	-	(25.916)
Na dan 31. prosinca 2015.	367.772	374.550	45.875	128.297	53.007	969.501
Dodatna rezerviranja	25.870	29.789	2.031	33.141	3.677	94.508
Smanjenje rezerviranja temeljem isplate	(10.650)	(3.856)	(857)	-	-	(15.363)
Smanjenje rezerviranja temeljem procjene	(45.093)	(70.790)	(2.063)	-	-	(117.946)
Na dan 31. prosinca 2016.	337.899	329.693	44.986	161.438	56.684	930.700

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za sudske sporove

Grupa rezervira troškove za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava. Najznačajniji sudski sporovi se odnose na sporove gdje je tuženik HEP Proizvodnja d.o.o. i HEP d.d.

HEP Proizvodnja d.o.o. vodi spor sa Zagrebačkim holdingom d.o.o. čije rezerviranje u 2016. godini iznosi 38.045 tisuća kuna i odnosi se na naknadu za postrojenje za obradu otpadnih voda.

U HEP-u d.d. najznačajnija rezerviranja odnose se na spor vezan za HE Peruća koji je započet u 1995. godini, za koji je u 2012. godini donijeta prvostupanjska presuda u korist tužitelja. Vrijednost spora iznosi oko 330.000 tisuća kuna, a rezervirana su sredstva u visini 50% vrijednosti spora u iznosu od 165.000 tisuća kuna. Značajan spor odnosi se i na Kartnersparkass u iznosu od 9.903 tisuća kuna.

ZAKON O VODAMA

Prema tumačenju DORH-a Zakon o vodama, koji je stupio na snagu 4. siječnja. 1996. godine kao i novi Zakon o vodama koji je stupio na snagu 1. siječnja 2010. godine čini upitnim imovinsko-pravni status imovine za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se zemljišno knjižne čestice na kojima su izgrađene hidroelektrane određuju kao "Javno vodno dobro" koje prema svojoj pravnoj naravi se smatra nekretninom u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske te ne može biti pravom vlasništva fizičkih i pravnih osoba.

Trenutno je u tijeku više izvanparničnih i upravnih postupaka između Društva i Republike Hrvatske (RH) u kojim postupcima se traži opis prava vlasništva nad hidroelektranama u korist RH. Ne postoji ujednačena sudska praksa po navedenom pitanju.

Društvo osporava naprijed navedeno tumačenje Zakona o vodama budući da je riječ o nekretninama koje su unesene u bilancu Društva prilikom postupka pretvorbe te se time na iste ne mogu primjenjivati zakoni koji su stupili na snagu nakon postupka pretvorbe. Navedeni stav Društva je u skladu s Odlukom Ustavnog suda RH pod brojem U-III-3049/2007. Također, potrebno je imati u vidu ukupnu elektroenergetsku sigurnost u RH, te činjenicu da je Društvo izgradilo i investiralo značajna sredstva u navedenim objektima, da Društvo održava navedene objekte, te je vlasnik sve opreme neophodne za upravljanje i funkcionalnost navedenih hidroelektrana.

Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu.

Nadalje, Ministarstvo poljoprivrede je tijekom 2015. pokrenulo proceduru dopune i izmjene Zakona o vodama. Kao dio tog procesa, a imajući u vidu sve gore navedeno, Društvo je podnijelo prijedlog izmjena i dopuna odredbi Zakona o vodama s ciljem raščišćavanja imovinsko-pravnih odnosa i vlasništva Republike Hrvatske na objektima za proizvodnju električne energije izgrađenih od strane pravnih osoba u većinskom vlasništvu Republike Hrvatske. Ministarstvo gospodarstva je mišljenjem također uputilo suglasnost na inicijativu Društva za izmjenu i dopunu Zakona o vodama.

U 2016. i 2017. godini Društvo je nastavilo s aktivnostima u cilju rješavanja pitanja vlasništva nad hidroelektranama i o navedenoj problematici izvijestilo je Ministarstvo zaštite okoliša i energetike.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

28. DUGOROČNA REZERVIRANJA (nastavak)

Rezerviranja za otpremnine i jubilarne nagrade

Promjene sadašnje vrijednosti definiranih obveza temeljem primanja zaposlenih u tekućem razdoblju prikazane su u nastavku:

	Otpremnine	Jubilarne nagrade	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Na dan 1. siječnja 2015.	319.691	44.806	364.497
Troškovi tekućeg rada	13.309	2.308	15.617
Troškovi kamata	14.140	1.706	15.846
Isplaćena primanja	(8.993)	(6.829)	(15.822)
Troškovi minulog rada	29.823	1.394	31.217
Aktuarski (gubici)	6.580	2.490	9.070
Na dan 31. prosinca 2015.	374.550	45.875	420.425
Troškovi tekućeg rada	12.636	2.393	15.029
Troškovi kamata	8.636	1.161	9.797
Isplaćena primanja	(11.639)	(5.830)	(17.469)
Troškovi minulog rada	3.267	474	3.741
Aktuarski (gubici)	(57.757)	913	(56.844)
Na dan 31. prosinca 2016.	329.693	44.986	374.679

Pri izradi kalkulacija korištene su sljedeće pretpostavke:

- Stopa prestanka radnog odnosa kreće se od 0 % do 5,66 %, a temelji se na statističkim podacima o fluktuaciji zaposlenika u Grupi u razdoblju od 2006. do 2016. godine.
- Vjerojatnost smrti po starosnoj dobi i spolu izvedena je iz Tablica smrtnosti za Hrvatsku u razdoblju od 2010. – 2012. godine, koje je objavio Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske. Pretpostavlja se da se zaposlenici Grupe ubrajaju u prosječnu populaciju u pogledu smrtnosti i zdravstvenog statusa.
- Pretpostavili smo da godišnje plaće neće rasti.
- Sadašnja vrijednost obveze izračunata je primjenom diskontne stope 2.8 % za sve članove Grupe.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

29. OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Odgođeni prihodi za imovinu financiranu od drugih	3.280.668	3.505.750
Dugoročne obveze za imovinu financiranu iz klirinškog duga	863.450	842.162
Derivativne financijske obveze po swap transakcijama (bilješka 25)	32.251	81.876
Ostalo dugoročne obveze	13.978	15.182
	4.190.347	4.444.970

Odgođeni prihodi odnose se na prihode za primljenu imovinu ili imovinu financiranu iz naknade za priključenje. Prihod od ove imovine priznaje se istovremeno s amortizacijom materijalne imovine na koju se odnosi, što vrijedi za ugovore o priključenju na mrežu sklopljenu s kupcima do 30. lipnja 2009. godine. Nakon 1. srpnja 2009. godine naknada za priključenje priznaje se kao prihod u iznosu novca koji je primljen od kupca u trenutku kada se kupac priključi na mrežu ili kada mu se omogući stalni pristup isporuci usluge.

Na dan 31. prosinca 2016. godine Društvo ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 863.450 tisuća kuna (2015. godine: 842.162 tisuća kuna), koja se odnosi na plaćanje iz akreditiva, a na temelju Suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija a vezano za navedeni klirinški dug, nije definirano da li je riječ o kreditu ili nekom drugom pravnom odnosu.

30. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze prema dobavljačima u zemlji	1.490.580	1.510.348
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	169.824	73.293
Obveze prema dobavljačima unutar EU	97.937	136.569
Obveze prema dobavljačima – NEK d.o.o.	28.997	20.700
	1.787.338	1.740.910

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

31. OBVEZE ZA POREZE I DOPRINOSE

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze za PDV	106.110	105.430
Komunalne i ostale naknade	17.190	37.326
Doprinosi na plaće	21.527	22.738
Porezi i doprinosi na materijalna prava zaposlenih	8.878	29.530
Ostalo	4.045	4.264
	157.750	199.288

32. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze za neto plaće	79.092	79.744
Obveze za doprinose	36.379	40.435
Obveze za otpremnine za odlazak u mirovinu	4.303	60.718
Obveze za otpremnine u slučaju raskida ugovora o radu	-	12.406
Obveze za plaće NEK d.o.o.	15.176	11.601
Ostalo	20.319	21.606
	155.269	226.510

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

33. OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Obveze za primljene predujmove za priključke	380.208	357.756
Obveze za ostale primljene predujmove	128.914	116.202
Obračunati troškovi neiskorištenih godišnjih odmora	71.304	61.504
Obračunati prihod od prodaje električne energije kućanstvima	22.077	33.539
Obveze za obračunatu solidarnu naknadu	14.612	13.980
Obveze za naknade za obnovljive izvore	46.457	46.704
Obračunati troškovi otpremnina radnicima	342.964	31.851
Obračunati troškovi kamata	2.122	-
Obračunati troškovi za emisije CO ₂	137.289	133.740
Ostali obračunati troškovi	3.682	12.844
Tekuće dospjeće financijskog leasinga (bilješka 26)	3.120	2.984
Obveze NEK d.o.o.	5.045	44.420
Ostale obveze	16.186	23.182
	1.173.980	878.706

Korekcija prihoda od kućanstava na dan 31. prosinca 2016. godine dobivena je izračunom logaritamske krivulje koristeći gubitke u mreži od 7,87%, dok je za godinu završenu na dan 31. prosinca 2015. godine, navedeni postotak gubitaka korišten u izračunu iznosio 8,39%. Rezultat je povećanje prihoda u 2016. godini u iznosu 11.462 tisuće kuna u odnosu na prošlu godinu, te iskazana obveza za obračunati prihod u iznosu od 22.077 tisuća kuna (2015. godine 33.539 tisuće kuna).

HEP d.d. je sukladno Zakonu o zaštiti zraka (NN 130/2011, 47/14) i pripadajućim podzakonskim aktima iz područja emisije stakleničkih plinova svrstan u obveznike EU ETS sustava i devet HEP-ovih postrojenja je od 1. siječnja 2013. godine u EU-ETS sustavu.

Grupa je ishodila dozvole za emisije stakleničkih plinova za svih devet HEP-ovih postrojenja koja se nalaze u EU-ETS te prati emisije iz postrojenja sukladno odobrenom planu praćenja te dostavlja verificirana izvješća Agenciji za zaštitu okoliša do 31. ožujka svake godine o ukupnim emisijama CO₂ za proteklu kalendarsku godinu.

Na temelju predanog izvješća Grupa je dužna najkasnije do 30. travnja tekuće godine predati količinu emisijskih jedinica u Registar Unije u iznosu koji odgovara verificiranoj ukupnoj emisiji stakleničkih plinova iz postrojenja u prethodnoj kalendarskoj godini, sukladno verificiranom izvješću.

HEP-ova EU-ETS postrojenja predala su u Registar EU emisijske jedinice u količinama verificiranih emisija za 2013., 2014., 2015. i 2016. godinu.

Sukladno navedenom troškovi naknade za emisije stakleničkih plinova sastoje se od količine emitiranog CO₂ (eq) i cijene emisijskih jedinica koju Grupa ukalkulirava na pasivna vremenska razgraničenja (obračunane troškove) i rashode razdoblja u godini u kojoj je nastala emisija stakleničkih plinova.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA

Društvo ima 50% udjela u kapitalu NE Krško d.o.o. („NEK“) lako je ulaganje u NEK iskazano u financijskim izvještajima kao zajednička imovina (zajedničke operacije), zbog činjenice da je NEK zasebna pravna osoba ovdje iskazujemo transakcije između NEK-a i HEP-a d.d.

Proizvedena električna energija u NEK-u isporučuje se HEP-u u visini od 50% ukupno proizvedenih količina po cijeni koja se određuje po ukupnim troškovima proizvodnje.

Potraživanja i obveze te prihodi i rashodi s povezanim društvima prikazani su u idućoj tablici:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
NE Krško d.o.o.		
Obveze za nabavljenu električnu energiju	52.444	41.802
Troškovi nabavljene električne energije	609.026	664.425

Primanja Uprave objašnjena su u bilješci 7.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Prihod od prodaje		Trošak nabavki	
	2016.	2015.	2016.	2015.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	101.658	107.502	1.307	2.185
INA-Industrija nafte d.d.	158.780	152.362	1.049.732	1.278.937
Prirodni Plin d.o.o.	-	-	-	-
Plinacro d.o.o.	1.377	1.456	149.952	103.603
Croatia osiguranje d.d.	2.839	4.449	1.775	2.074
Hrvatska pošta d.d.	12.147	14.069	39.331	21.785
Hrvatske šume d.o.o.	3.751	3.481	3.042	3.469
Jadrolinija d.o.o.	609	514	580	851
Narodne novine d.d.	2.346	3.663	3.639	3.682
Hrvatska radio televizija	11.713	16.394	1.514	1.422
Plovput d.d.	327	270	164	164
Croatia Airlines d.d.	974	1.096	6	2
Petrokemija Kutina d.d.	17.631	20.924	257	197
Ministarstvo vanjskih poslova	481	969	-	-
Ministarstvo obrane RH	21.192	21.726	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	23.236	19.090	-	-
Osnovne i srednje škole	76.890	83.648	18	18
Pravosudne ustanove	9.126	8.660	126	75
Sveučilišta i veleučilišta	31.294	37.652	1.201	1.820
Zakonodavna, izvršna i druga tijela RH	27.836	27.014	4.031	4.335
Zdravstvene ustanove i organizacije	100.785	109.853	193	718
HROTE d.o.o.	157.687	38.055	655.880	573.697
Ostali korisnici	9.635	13.518	7.353	18.249
UKUPNO	772.314	686.365	1.920.101	2.017.283

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

34. ODNOSI S POVEZANIM STRANAMA (nastavak)

u tisućama kuna	Iznos potraživanja		Iznos obveza	
	31.prosinca 2016.	31.prosinca 2015.	31.prosinca 2016.	31.prosinca 2015.
Društva koja su u djelomičnom vlasništvu Države				
Društvo Hrvatske Željeznice	27.589	28.735	177	400
INA-industrija nafte d.d.	19.923	16.269	119.264	138.417
Plinacro d.o.o.	152	119	31.228	22.950
Croatia osiguranje d.d.	242	302	427	656
Hrvatska pošta d.d.	1.448	1.249	8.120	2.381
Hrvatske šume d.o.o.	1.029	361	13	2
Jadrolinija d.o.o.	123	91	25	487
Narodne novine d.d.	411	459	645	778
Hrvatska radio televizija	2.525	2.850	23	35
Plovput d.d.	58	8	51	51
Croatia Airlines d.d.	109	109	-	-
Petrokemija Kutina d.d.	3.176	3.773	82	152
Ministarstvo obrane RH	4.356	4.366	-	-
Ministarstvo unutarnjih poslova	4.648	3.587	-	-
Osnovne i srednje škole	15.531	14.658	-	-
Pravosudne ustanove	1.495	1.254	-	-
Sveučilišta i veleučilišta	5.519	9.979	-	-
Zakonodavna, izvršna i dr. tijela RH	5.404	4.442	-	-
Zdravstvene ustanove i organizacije	19.881	17.261	-	-
HROTE d.o.o.	80.128	33.354	127.841	100.680
Ostali korisnici	18.567	21.731	18.892	19.212
UKUPNO	212.314	164.957	306.788	286.201

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

35. NEPREDVIDIVI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE

SPOROVI

Grupa je u 2016. godini uknjižila rezerviranja za sudske sporove za koje je procijenjeno da nije vjerojatno da će biti riješeni u korist HEP-a d.d. i ovisnih društava.

Grupa ima dugotrajna ulaganja na teritoriju Bosne i Hercegovine i Srbije, u iznosu od 1.243.970 tisuća kuna. Tijekom pretvorbe Društva u dioničko društvo 1994. godine, ovaj iznos isključen je iz neto vrijednosti imovine.

Grupa ima dugotrajna ulaganja u neposlovnu imovinu na teritoriju Bosne i Hercegovine i Crne Gore u iznosu od 722 tisuće kuna koja je isključena iz neto vrijednosti imovine.

OBVEZE IZ POSLOVANJA

Kao dio redovnih investicijskih aktivnosti Grupa je na dan 31. prosinca 2016. godine imala zaključene ugovore, prema kojima su započele, a nisu završene investicije u različite objekte i opremu. U 2016. godini vrijednost ugovorenih nezavršenih radova za najznačajnije projekte iznosila je 1.380.746 tisuća kuna (2015.:1.474.040 tisuća kuna).

ZAŠTITA OKOLIŠA

HEP d.d. i ovisna društva kontinuirano prate i analiziraju utjecaj svojih poslovnih procesa na okoliš. Najvažniji pokazatelji takvih utjecaja su emisije onečišćujućih tvari u zrak te količina nastalog proizvodnog otpada o čemu se pravodobno i objektivno izvješćuje mjerodavne institucije, jedinice lokalne samouprave i zainteresiranu javnost. HEP d.d. o svojim utjecajima na okoliš, gospodarstvo i društvo izvještava u okviru nefinancijskih izvješća o održivosti koje izrađuje prema smjernicama GRI-Global Reporting Initiative i objavljuje ih na svojim internetskim stranicama <http://www.hep.hr/o-hep-grupi/publikacije/izvjesca-o-odrzivosti/1401>. Zaposlenici koji se bave poslovima zaštite prirode i okoliša dodatno se obučavaju na seminarima i radionicama, u okviru kojih se informiraju o obvezama i aktivnostima koje proizlaze iz odredbi zakonske regulative na području zaštite prirode i okoliša.

HEP d.d. ima sustav praćenja izdataka za zaštitu okoliša (RETZOK) kojim od 2004. godine prati izdatke u zaštitu prirode i okoliša.

Ministarstvu zaštite okoliša i prirode (danas Ministarstvo zaštite okoliša i energetike) predani su zahtjevi za ishođenje objedinjenih uvjeta zaštite okoliša (okolišne dozvole). Svih devet HEP-ovih postrojenja nazivne ulazne snage >50 MWt ishodila su rješenja o objedinjenim uvjetima zaštite okoliša i energetike (rješenja o okolišnim dozvolama) – TE Plomin 1, TE Plomin 2, TE Rijeka, TE-TO Zagreb, EL-TO Zagreb, TE-TO Sisak, KTE Jertovec, TE-TO Osijek i Pogon Osijek HEP-Toplinarstva.

Odlukom Uprave HEP-a d.d. uspostavljen je sustav trgovanja emisijskim jedinicama stakleničkih plinova u kojem su navedene obveze i rokovi provedbe obveza sektora i društava uključenih u HEP-ov sustav trgovanja. Hrvatska agencija za okoliš i prirodu otvorila je temeljem zahtjeva HEP-a d.d., devet Računa operatera postrojenja u registru EU. HEP d.d. je uspješno ispunio obvezu predaje emisijskih jedinica u Registar stakleničkih plinova EU za 2015. godinu, a za 2016. godinu unesen je podatak o verificiranim emisijama CO₂ koje su potvrdili verifikatori, te su predane emisijske jedinice na svih devet Računa operatera postrojenja u iznosima koji odgovaraju verificiranim emisijama CO₂.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

35. NEPREDVIDI DOGAĐAJI I PREUZETE OBVEZE (nastavak)

U 2016. godini završeno je nefinancijsko izvješće o održivosti za 2015. godinu za HEP Grupu prema smjernicama Global Reporting Initiative (GRI 4). Izvješće o održivosti objavljeno je na internetskim stranicama HEP-a na hrvatskom i engleskom jeziku i u tiskanoj verziji.

Tijekom 2015. je završen postupak uvođenja sustava upravljanja zaštitom okoliša prema normi ISO 14001 u proizvodne HEP-ove objekte, a tijekom 2016. godine provedeni su interni auditi u pogonima HEP-Proizvodnje d.o.o. i HEP-ODS-a d.o.o. te postupci recertifikacije u pogonima u kojima je bilo potrebno produžiti certifikate.

U 2016. godini nastavljeno je s nadogradnjom, unaprjeđenjem i usklađivanjem informacijskog sustava zaštite okoliša u HEP Grupi s odredbama zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša u cilju objedinjavanja podataka vezanih uz zaštitu prirode i okoliša. INFOZOK je nadograđen modulima za prikupljanje podataka o korištenju i praćenju kakvoće voda te vođenje podataka o okolišnim dozvolama te analizama zakonskih propisa iz područja zaštite okoliša.

OPSKRBA NA VELEPRODAJNOM TRŽIŠTU PLINA

Od travnja 2014. godine HEP d.d. je Odlukom Vlade RH određen za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u periodu do travnja 2017. godine. Temeljem navedenih odluka Vlade RH Društvo je zakupilo 70% skladišnih kapaciteta u podzemnom skladištu plina.

U razdoblju od 1. travnja 2014. do 31. ožujka 2015. godine Društvo je ugovorilo zakup kapaciteta od 3.600 milijuna kWh, u razdoblju od 1. travnja 2015. do 31. ožujka 2016. godine Društvo je ugovorilo zakup kapaciteta od 3.550 milijuna kWh, dok je u periodu od 1. travnja 2016. do 31. ožujka 2017. godine ugovoren kapacitet od 3.500 milijuna kWh. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina za opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina od 1. travnja 2017. do 31. ožujka 2018. godine određeno je Društvo. Sukladno odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu plina, operator sustava skladišta plina raspodijelio je Društvu 3.050 kWh odnosno 60% skladišnih kapaciteta u podzemnom skladištu plina.

Opskrbljivač na veleprodajnom tržištu (HEP d.d.) prodaje plin opskrbljivačima u javnoj usluzi za potrebe kupaca iz kategorije kućanstvo po reguliranim uvjetima, te je dužan osigurati pouzdanu i sigurnu opskrbu plinom.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

36. OVISNA DRUŠTVA

Na dan 31. prosinca 2016. godine Društvo je u svom vlasništvu imalo sljedeća ovisna društva:

Ovisno društvo	Zemlja	Udio u vlasništvu (%)	Osnovna djelatnost
HEP-Proizvodnja d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije i topline
Hrvatski operator prijenosnog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Prijenos električne energije
HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija električne energije
HEP ELEKTRA d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP Opskrba d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba električnom energijom
HEP–Toplinarstvo d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja i distribucija toplinske energije
HEP–Plin d.o.o.	Hrvatska	100	Distribucija plina
TE Plomin d.o.o.	Hrvatska	100	Proizvodnja električne energije
HEP ESCO d.o.o.	Hrvatska	100	Financiranje projekata energetske učinkovitosti
Plomin Holding d.o.o.	Hrvatska	100	Razvoj infrastrukture okolnog područja Plomina
CS Buško Blato d.o.o.	BiH	100	Održavanje opreme hidroelektrana
HEP–Upravljanje imovinom d.o.o.	Hrvatska	100	Usluge odmora i rekreacije
HEP NOC Velika	Hrvatska	100	Usluge smještaja i školovanja
HEP –Trgovina d.o.o.	Hrvatska	100	Trgovina električnom energijom i optimiranje rada elektrana
HEP Energija d.o.o. Ljubljana	Slovenija	100	Trgovanje električnom energijom
HEP –Magyarország EnergiaKft	Mađarska	100	Trgovanje električnom energijom
HEP- Trade d.o.o. Mostar	BIH	100	Trgovanje električnom energijom
HEP KS sh.p.k. Priština	Kosovo	100	Trgovanje električnom energijom
HEP- Trade d.o.o. Beograd	R Srbija	100	Trgovanje električnom energijom
Program Sava d.o.o.	Hrvatska	100	Prostorno uređenje, projektiranje, građenje i nadzor
HEP Opskrba plinom d.o.o.	Hrvatska	100	Opskrba plinom
HEP-Telekomunikacije d.o.o.	Hrvatska	100	Poslovi telekomunikacija
Hrvatski centar za čistiju proizvodnju	Hrvatska	100	Poduka i savjetovanje iz područja čistije proizvodnje i sustava gospodarenja okolišem

Većina navedenih ovisnih društava osnovana je u okviru reorganizacije i restrukturiranja osnovne djelatnosti prema novim energetske zakonima koji su stupili na snagu 1. siječnja 2002. godine, kao što je navedeno u bilješci 1.

Društvo HEP-Telekomunikacije d.o.o. osnovano je u 2013. godini, HEP-RVNP d.o.o. u 2014. godini je promijenio naziv u Program Sava d.o.o., dok je u 2014. godini osnovano novo društvo HEP Opskrba plinom d.o.o..

Društvu je u 2015. godini pripojeno društvo APO d.o.o., dok je društvo HEP OIE d.o.o. pripojeno društvu HEP Proizvodnja d.o.o.

HEP NOC Velika je u 2015. godini prešao u vlasništvo HEP Operatora distribucijskog sustava d.o.o.

U studenom 2016.g.osnovano je društvo HEP-ELEKTRA, koje je nastalo statusnom promjenom izdvajanja iz HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA

UPRAVLJANJE RIZIKOM KAPITALA

Grupa upravlja kapitalom kako bi osigurala da će Grupa biti u mogućnosti nastaviti sa neograničenim vijekom poslovanja dok u isto vrijeme uvećava povrat vlasnicima kroz optimizaciju odnosa duga i kapitala. Struktura kapitala Grupe se sastoji od duga, koji uključuje i kredite i izdane obveznice prikazane u bilježci 25. i 26., novca i novčanih ekvivalenata i kapitala koji se pripisuje vlasnicima, a koji se sastoji od temeljnog kapitala, zakonskih i ostalih pričuvi i zadržane dobiti.

POKAZATELJ ZADUŽENOSTI

Uprava prati strukturu izvora financiranja na polugodišnjoj osnovi. Kao dio ovog praćenja, Uprava uzima u obzir trošak financiranja i rizike povezane sa svakom od klasa izvora financiranja. Koeffcijent zaduženosti na kraju godine može se prikazati kako slijedi:

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dug	5.269.370	5.640.015
Novac i novčani ekvivalenti	(3.018.846)	(2.493.166)
Neto dug	2.250.524	3.146.849
Kapital	25.483.678	24.025.203
Omjer neto duga i kapitala	9%	13%

ZNAČAJNE RAČUNOVODSTVENE POLITIKE

Detalji značajnih računovodstvenih politika i usvojenih metoda, uključujući i kriterije za priznavanje, na osnovi mjerenja i na osnovi toga koji su prihodi i troškovi priznati, u pogledu na svaku od klasa financijske imovine, financijskih obveza i vlasničkih instrumenata objavljeni su u bilježci 2 uz konsolidirane financijske izvještaje.

KATEGORIJE FINANCIJSKIH INSTRUMENTATA

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Financijska imovina		
Financijska imovina raspoloživa za prodaju	295.938	245.910
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	96.196	70.900
Zajmovi i potraživanja (uključujući novac i novčane ekvivalente)	5.454.059	4.956.580
Ostala dugotrajna imovina	70.399	73.500
Financijske obveze		
Financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	32.251	81.876
Dugoročne obveze	5.161.943	6.036.244
Ostale kratkoročne obveze	2.844.932	2.315.955

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

CILJEVI UPRAVLJANJA FINACIJSKIM RIZIKOM

Funkcija riznice u okviru HEP Grupe društvima pruža podršku poslovanju, koordinira pristup domaćem i međunarodnim tržištima novca i kapitala, nadgleda i upravlja financijskim rizikom koji se odnose na poslovanje društava Grupe kroz interne izvještaje o riziku kojima se analizira izloženost po stupnju i utjecaju rizika. Ovi rizici uključuju tržišni rizik (uključujući rizik valute, rizik kamatne stope na fer vrijednost, i rizik cijene), kreditni rizik, rizik likvidnosti i rizik kamatne stope na novčani tijek.

TRŽIŠNI RIZIK

Izloženost tržišnom riziku se prati i upravlja kroz analizu osjetljivosti. Nije bilo promjena u izloženosti Grupe tržišnom riziku ili načinu na koji se upravlja i mjeri rizik.

UPRAVLJANJE VALUTNIM RIZIKOM

Grupa obavlja određene transakcije denominirane u stranim valutama, po osnovu kojih dolazi do izloženosti promjenama tečaja stranih valuta. Izloženošću tečaja valute se upravlja u okviru odobrenih parametara politike kroz korištenje ugovora valutne razmjene.

Knjigovodstvena vrijednost novčanih sredstava i obveza Grupe denominiranih u stranoj valuti na dan izvještavanja je kako slijedi:

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2016. <i>(u tisućama)</i>	31. prosinca 2015. <i>(u tisućama)</i>	31. prosinca 2016. <i>(u tisućama)</i>	31. prosinca 2015. <i>(u tisućama)</i>
Europska Unija (EUR)	236.444	239.017	733.424	751.030
USD	10.496	10.738	12.814	3.775

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

ANALIZA OSJETLJIVOSTI STRANE VALUTE

Grupa je izložena valutnom riziku u slučaju promjene tečaja eura (EUR) i američkog dolara (USD). U sljedećoj tablici je prikazana analiza učinaka promjene tečaja kune kroz povećanje ili smanjenje vrijednosti za 10% u odnosu na euro i američki dolar. Stopa od 10% se koristi pri internom izvještavanju Uprave o riziku strane valute i predstavlja procjenu Uprave o razumno mogućim promjenama tečajeva stranih valuta. Analiza se vrši samo za potraživanja i obveze nominirane u stranoj valuti i predstavlja usklađenje njihove vrijednosti na kraju razdoblja za promjenu tečaja od 10%. Analiza osjetljivosti uključuje i eksterne zajmove koji su nominirani u valuti različitoj od valute zajmodavca ili zajmoprimca. Pozitivan/negativan iznos niže u tablici ukazuje na povećanje dobiti ili drugih komponenata kapitala kada bi kuna u odnosu na relevantnu valutu ojačala za 10%. U slučaju slabljenja kune za 10% u odnosu na relevantnu valutu, učinak bi bio isti, ali u negativnom iznosu.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Utjecaj promjene tečaja EUR		
Dobit ili gubitak	375.606	390.924
Utjecaj promjene tečaja USD		
Dobit ili gubitak	1.662	(4.869)

UPRAVLJANJE KAMATNIM RIZIKOM

Grupa je izložena kamatnom riziku jer zaključuje ugovore o kreditima i s promjenjivim kamatnim stopama. Izloženost Grupe kamatnim stopama po osnovi financijske imovine i obveza je detaljno prikazana pod podnaslovom *Upravljanje rizikom likvidnosti*. Ovim rizikom Grupa upravlja na način da održava primjeren omjer kredita s fiksnom i promjenjivom kamatnom stopom u svojem kreditnom portfelju.

ANALIZA OSJETLJIVOSTI KAMATNE STOPE

Analiza efekata promjene kamatne stope urađena je za financijske instrumente za koje je Grupa izložena kamatnom riziku na datum konsolidirane bilance. Za promjenjive kamatne stope analiza je napravljena pod pretpostavkom da je nepodmireni iznos obveza na datum konsolidirane bilance bio nepodmiren čitavu godinu. Promjena stope od 50 baznih jedinica koristi se za potrebe internog izvještavanja Upravi o riziku kamatnih stopa i predstavlja procjenu Uprave razumno mogućih promjena kamatnih stopa. U slučaju povećanja, odnosno smanjenja kamatnih stopa za 50 baznih jedinica, a da su sve ostale varijable ostale nepromijenjene:

- Dobit za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. bi se smanjila za iznos od 3.866 tisuća kuna (2015: 5.963 tisuća kuna), po osnovu izloženosti kamatnom riziku. Ovo se uglavnom može pripisati izloženosti Grupe kamatnim stopama na zajmovima sa promjenjivim kamatnim stopama; 15,52% zaduženosti Grupe je po promjenjivoj kamatnoj stopi (2015.: 21,33%)
- osjetljivost Grupe na kamatnu stopu se smanjila tijekom tekućeg razdoblja uglavnom zbog smanjenja udjela referentne kamatne stope u varijabilnoj stopi.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

UPRAVLJANJE KREDITNIM RIZIKOM

Kreditni rizik odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obveze što će rezultirati financijskim gubitkom Grupe. Grupa je najveći proizvođač električne energije u Republici Hrvatskoj i kao takav, ima javnu obvezu pružati svoje usluge svim potrošačima, na svim lokacijama u zemlji, neovisno o kreditnom riziku vezanom za određene potrošače. Potraživanja od kupaca, neto, razdijeljena su na značajan broj klijenata, u različitim industrijama i geografskim područjima.

Grupa nema značajnu izloženost kreditnom riziku ni prema jednom kupcu ili društvu kupaca koji imaju slične osobine. Grupa definira kupce da imaju slične osobine ako su povezane osobe.

Kreditni rizik vezan uz potraživanja od kupaca odnosi se prvenstveno na potraživanja od gospodarskih subjekata, osobito od onih u teškoj financijskoj situaciji. Kreditni rizici vezani za potraživanja od kućanstava ograničeni su obzirom na mogućnost isključivanja iz opskrbe mreže.

Knjigovodstvena vrijednost financijske imovine prikazana u konsolidiranim financijskim izvještajima, umanjena za gubitke po osnovi umanjenja vrijednosti, predstavlja maksimalnu izloženost Grupe kreditnom riziku bez uzimanja u obzir vrijednosti prikupljenih kolaterala.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI

Krajnja odgovornost za upravljanje rizikom likvidnosti leži na Upravi Društva, koja je izgradila odgovarajući okvir za upravljanje rizikom likvidnosti kojim će se upravljati kratkotrajnim, srednjoročnim i dugotrajnim potrebama za upravljanje likvidnošću Grupe. Grupa upravlja ovim rizikom održavanjem adekvatnih rezervi, kreditima od strane banaka kao i ostalim izvorima financiranja, time što konstantno nadgleda prognozirane i stvarne novčane tokove i uspoređuje profile dospjeća financijske imovine i obveza.

Tabele za kamatni rizik i rizik likvidnosti

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospjeća Grupe za nederivativnu financijsku imovinu. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijske imovine uključujući i kamate na tu imovinu koje će biti zarađene osim na sredstvima koja Grupa očekuje da će se novčani tijekom pojaviti u drugom razdoblju.

Dospjeće nederivativne financijske imovine

	Ponderirana prosječna kamatna stopa	Do 1 mjeseca	Od 1 do 3 mjeseca	Od 3 mjeseca do 1 godine	Od 1 do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
31.12. 2016. godine							
Beskamatne		4.943.768	589.005	250.529	81.441	-	5.864.743
Kamatne – promjenjiva kamata	0,45%	25.923	-	-	36.230	-	62.153
Kamatne – fiksna kamata		-	-	-	-	-	-
Ukupno		4.969.691	589.005	250.529	117.671	-	5.926.896
31.12. 2015. godine							
Beskamatne		4.343.494	803.872	55.069	46.927	68.923	5.318.285
Kamatne – promjenjiva kamata	3,00%	-	-	775	26.254	-	27.029
Kamatne – fiksna kamata		-	-	-	-	-	-
Ukupno		4.343.494	803.872	55.844	73.181	68.923	5.345.314

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

UPRAVLJANJE RIZIKOM LIKVIDNOSTI (NASTAVAK)

Dospijeće nederivativnih financijskih obveza

Sljedeća tabela detaljno prikazuje preostala ugovorena dospijeća Grupe za nederivativne financijske obveze. Tabela je napravljena na osnovi nediskontiranih novčanih tokova financijskih obveza na osnovi najranijeg datuma na koji se od Grupe može tražiti da plati.

	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa	Do 1 mj.	Od 1 do 3 mj.	Od 3 mj. do 1 g.	Od 1 do 5 g.	Preko 5 godina	Ukupno
		u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
	%						
31.12.2016. godine							
Beskamatne		1.144.789	611.756	86.834	875.105	32.251	2.750.735
Kamatne – promjenjiva kamata	2,09%	70.981	29.634	297.689	693.488	-	1.091.792
Kamatne – fiksna kamata	4,84%	313	626	837.098	963.718	3.850.940	5.652.695
Ukupno		1.216.083	642.016	1.221.621	2.532.311	3.883.191	9.495.222
31.12.2015. godine							
Beskamatne		1.077.052	744.376	23.429	949.204	-	2.794.061
Kamatne – promjenjiva kamata	2,31%	73.876	30.315	308.418	863.662	-	1.276.271
Kamatne – fiksna kamata	5,03%	0	632	319.220	1.453.234	4.066.660	5.839.746
Ukupno		1.150.928	775.323	651.067	3.266.100	4.066.660	9.910.078

Grupa ima pristup izvorima financiranja. Ukupan neiskorišteni iznos na kraju izvještajnog razdoblja je 839.370 tisuća kuna. Grupa očekuje da će podmiriti svoje ostale obveze iz operativnih novčanih tokova i priliva od dospjele financijske imovine.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Fer vrijednost financijskih instrumenata

Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza određuje se na sljedeći način:

- Fer vrijednost financijske imovine i financijskih obveza sa standardnim uvjetima i kojima se trguje na aktivnim likvidnim tržištima određuje se prema kotiranoj tržišnoj cijeni.
- Fer vrijednost ostale financijske imovine i financijskih obveza se određuje sukladno generalno prihvaćenim modelima određivanja cijena na osnovu analize diskontiranog novčanog tijeka korištenjem cijena iz postojećih tržišnih transakcija.
- Fer vrijednost derivativnih instrumenata se izračunava koristeći izlistane cijene. Gdje takve cijene nisu dostupne, koristi se analiza diskontiranih novčanih tokova primjenom važeće krivulje prinosa za razdoblje nederivativnih financijskih instrumenata.

Pokazatelji fer vrijednosti priznati u bilanci

U tablici su analizirani financijski instrumenti koji su nakon prvog priznavanja svedeni na fer vrijednost, razvrstani su u tri skupine u skladu sa MSFI 13:

1. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz (neusklađenih) cijena koje kotiraju na aktivnim tržištima za identičnu imovinu i identične obveze
2. razina dostupnih pokazatelja – pokazatelji fer vrijednosti su izvedeni iz drugih podataka, a ne iz kotiranih cijena iz 1. razine, a odnose se na promatranom sredstvu ili obvezi (tj. njihovih cijena) ili neizravno (izvedeni iz cijena) i
3. razina pokazatelja – pokazatelji izvedeni primjenom metoda vrednovanja u kojima su kao ulazni podaci korišteni podaci o imovini ili obvezama koji se ne temelje na dostupnim tržišnim podacima (nedostupni ulazni podaci).

Mjerenje fer vrijednosti valutnog swapa veže uz vrijednost „Markt To Market“(MTM)“ sukladno izračunu poslovnih banaka te da se vrijednost usklađuje na svaki izvještajni datum kroz dobit ili gubitak

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje (nastavak)
Za godinu završenu 31. prosinca 2016.

37. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZICIMA (nastavak)

Razine fer vrijednosti priznate u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju:

	1. razina	2. razina	3. razina	Ukupno
	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna	u tisućama kuna
31.12.2016. godine				
Imovina raspoloživa za prodaju	295.938	-	-	295.938
Derivatna financijska imovina	-	-	96.196	96.196
Derivatne financijske obveze	-	-	32.251	32.251
Ulaganje u nekretnine	-	231.491	-	231.491
31.12.2015. godine				
Imovina raspoloživa za prodaju	245.910	-	-	245.910
Derivatna financijska imovina	-	-	70.900	70.900
Derivatne financijske obveze	-	-	81.876	81.876
Ulaganje u nekretnine	-	236.778	-	236.778

38. OSTALE OBJAVE

Revizori financijskih izvješća HEP Grupe pružili su u 2016. godini usluge u vrijednosti 730 tisuća kuna (2015. godine: 730 tisuća kuna). Usluge u 2016. i 2015. godini uglavnom se odnose na troškove revizije, uvida u financijske informacije međurazdoblja te revizije financijskih izvješća pripremanih za regulatorne potrebe.

39. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG DATUMA

Nakon datuma bilance nije bilo događaja koji bi značajno utjecali na godišnje konsolidirane financijske izvještaje Društva za 2016. godinu, koji bi, slijedom toga, trebali biti objavljeni.

40. ODOBRENJE KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Konsolidirane financijske izvještaje usvojila je Uprava Društva i odobrila njihovo izdavanje dana 28. travnja 2017. godine.

Potpisali u ime Društva dana 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovac
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

HEP d.d. - financijski izvještaji

IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Dioničaru društva Hrvatska elektroprivreda d.d.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva Hrvatska elektroprivreda d.d. Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Isticanje pitanja

Kao što je opisano u Bilješci 28. uz financijske izvještaje, Društvo na 31. prosinca 2016. ima iskazanu obvezu za klirinški dug u iznosu od 863.450 tisuća kuna (31. prosinca 2015. godine 842.162 tisuća kuna) koja se odnosi na uplatu iz akreditiva, a na temelju suglasnosti Ministarstva financija o korištenju sredstava na temelju međubankarskog sporazuma. S obzirom da ne postoji drugi dokument koji bi regulirao odnos između Društva i Ministarstva financija, a vezano za navedeni klirinški dug, do dana izdavanja našeg izvješća neovisnog revizora nije bilo definirano da li je riječ o kreditu ili nekom drugom pravnom odnosu. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Isticanje pitanja (nastavak)

Kao što je opisano u Bilješci 29. uz financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine Društva koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao Javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Društvo je podnijelo prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu. Tijekom 2015. godine Ministarstvo poljoprivrede je pokrenulo proceduru dopune i izmjene Zakona o vodama, a Ministarstvo gospodarstva je također mišljenjem uputilo suglasnost na inicijativu Društva za izmjenu i dopunu Zakona o vodama. Tijekom 2016. i 2017. godine Društvo je sa nadležnim ministarstvima i institucijama nastavilo sa aktivnostima po navedenom pitanju. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Društvo je priložene godišnje financijske izvještaje sastavilo u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja i prema zahtjevima hrvatskih zakona i propisa te je svoja ulaganja u ovisna i pridružena društva iskazalo po trošku ulaganja. Društvo je također izradilo godišnje konsolidirane financijske izvještaje za Društvo i njegova ovisna društva, koji su sastavljeni 28. travnja 2017. godine. Radi boljeg razumijevanja poslovanja Društva i Grupe u cjelini, korisnici trebaju čitati godišnje konsolidirane financijske izvještaje povezano s ovim godišnjim financijskim izvještajima.

Ključna revizijska pitanja

Ključna revizijska pitanja jesu ona pitanja koja su bila, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti u našoj reviziji godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjima smo se bavili u kontekstu naše revizije godišnjih financijskih izvještaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njima, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima. Utvrdili smo da su niže navedena pitanja ključna revizijska pitanja koja treba objaviti u našem Izvješću neovisnog revizora:

Vrednovanje ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate

Ulaganja u ovisna društva utvrđeni su u iznosu od 9.132.618 tisuća kuna na dan 31. prosinca 2016. Budući da postoje indikatori umanjena za pojedina društva Uprava Društva je bila dužna napraviti procjenu vrijednosti ulaganja u ovisna društva za koje postoje indikatori umanjena. Utvrđivanje procjene vrijednosti pojedinih ulaganja u ovisna društva zahtjeva od Uprave Društva izradu značajnih procjena vezanih uz procjenu budućih novčanih tijekova i povezanih diskontnih stopa i stopa rasta baziranih na procjeni budućeg poslovanja društava.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima

Vidjeti Bilješke 2, 15., 16. i 35. u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima.

Revizijski postupci

Mi smo:

- Ocijenili razumnost ključnih pretpostavki korištenih u modelu procjene vrijednosti ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate, a posebice projekcije operativnih novčanih tijekova, diskontne stope i procjene dugoročnih stopa rasta.
- Usporedili ključne pretpostavke sa eksternim informacijama i sa procjenama koje smo sami napravili.
- Testirali matematičku točnost modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate.
- Testirali osjetljivost modela procjene vrijednosti ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate na promjenu ključnih pretpostavki.

Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz ulaganja u ovisna društva i zajedničke pothvate. Rezultati naših testiranja su bili zadovoljavajući. Slažemo se da su pretpostavke, koje su korištene u modelu procjene, uključujući diskontnu stopu i činjenicu da nije bilo umanjena vrijednosti ovisnih društava, prikladne.

Ključna revizijska pitanja (nastavak)

Nepredviđene obveze i sudske tužbe

S obzirom da je Društvo izložena značajnim pravnim tužbama našu smo pozornost usmjerili na ovo područje. Nastavno na navedeno Uprava Društva procjenjuje buduće ishode i iznose nepredviđenih obveza koje mogu nastati kao posljedica tih tužbi.

Povezane objave u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima

Pogledati Bilješke 2., 3. i 29. u pripadajućim godišnjim financijskim izvještajima.

Revizijski postupci

Mi smo:

- Stekli razumijevanje statusa svake značajne tužbe i povijesnih ishoda prethodnih sličnih slučajeva
- Dobili očitovanja svih vanjskih pravnih predstavnika za sve materijalne postupke
- Analizirali procjenu prirode sporova i tužbi raspravljajući o najznačajnijim slučajevima s upravom Društva i internim pravnim odjelom

Na temelju prikupljenih dokaza, uzimajući u obzir inherentnu neizvjesnost u pravnim pitanjima, slažemo se s procjenom Uprave Društva vezano uz vjerojatnost nastanka budućih značajnih odljeva vezanih uz ta pitanja. Utvrdili smo da su pitanja za koja je vjerojatno da će doći do budućih odljeva iskazana kao rezerviranja.

Isto tako smo ocijenili adekvatnost objava Društva vezano uz Nepredviđene obveze i sudske tužbe. Rezultati naših testiranja su bili zadovoljavajući.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilazanje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim zaštitama.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji godišnjih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem Izvješću neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem Izvješću neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠĆE O USKLAĐENOSTI S OSTALIM ZAKONSKIM ILI REGULATORNIM ZAHTJEVIMA

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 8. do 95. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, je u skladu sa zahtjevima navedenim u članku 22. stavku 1. točkama 3. i 4. Zakona o računovodstvu.

Izjava o primjeni kodeksa korporativnog upravljanja, uključena u Godišnje izvješće Društva za 2016. godinu, uključuje informacije iz članka 22. stavak 1. točke 2., 5. i 6. Zakona o računovodstvu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 8. do 95. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Angažirani partner u reviziji godišnjih financijskih izvještaja Društva za 2016. godinu koja ima za posljedicu ovo Izvješće neovisnog revizora je Irena Jadrešić, ovlaštenu revizor.

U Zagrebu, 28. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član Uprave

Irena Jadrešić,
ovlaštenu revizor

Hrvatska elektroprivreda d.d., Račun dobiti i gubitka

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihod od prodaje električne energije	6.012.610	6.073.195
Prihod od prodaje električne energije-povezana društva	126.965	67.812
Prihod od prodaje plina	1.106.876	1.298.352
Prihod od prodaje plina HEP- Plinu – povezano društvo	128.938	167.124
Poslovni prihod - povezana društva	319.829	286.576
<i>Prihodi od prodaje</i>	<i>7.695.218</i>	<i>7.893.059</i>
Ostali prihodi iz poslovanja	172.705	499.648
Ukupni poslovni prihodi	7.867.923	8.392.707
Trošak nabave električne energije	(1.957.758)	(2.108.770)
Nabava električne energije – povezana društva	(584.920)	(464.428)
Nabavna vrijednost prodanog plina	(1.244.014)	(1.352.038)
Troškovi osoblja	(86.110)	(89.101)
Trošak amortizacije	(63.125)	(96.558)
Troškovi naknada i usluga-povezana društva	(2.598.170)	(2.526.392)
Ostali rashodi iz poslovanja	(468.529)	(477.429)
Ukupni poslovni rashodi	(7.002.626)	(7.114.716)
Dobit iz poslovanja	865.297	1.277.991
Financijski prihodi	988.646	1.124.158
Financijski rashodi	(348.460)	(601.129)
Neto dobit iz financijskih aktivnosti	640.186	523.029
Dobit prije oporezivanja	1.505.483	1.801.020
Trošak poreza na dobit	(181.664)	(176.681)
Dobit tekuće godine	1.323.819	1.624.339

Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovac
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d., Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016. GODINE

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	1.323.819	1.624.339
Ostala sveobuhvatna dobit		
Neto dobit od financijske imovine raspoložive za prodaju	39.456	45.889
Ukupno stavke koje će se prenijeti u dobit ili gubitak	39.456	45.889
Ostala sveobuhvatna dobit neto	39.456	45.889
Ukupna sveobuhvatna dobit tekuće godine, neto	1.363.275	1.670.228

Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovac
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

Hrvatska elektroprivreda d.d., Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

IMOVINA	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dugotrajna imovina		
Nekretnine, postrojenja i oprema	623.875	1.410.174
Investicije u tijeku	717.961	447.646
Nematerijalna imovina	57.745	22.244
Ulaganja u nekretnine	15.433	14.487
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	7.206	21.454
Ulaganje u NE Krško	1.754.419	1.754.419
Ulaganje i potraživanja od TE Plomin	249.975	252.201
Ulaganja u ovisna društva	7.199.111	6.032.580
Ulaganja raspoloživa za prodaju i ostala ulaganja	289.558	245.838
Dani dugoročni krediti i depoziti	28.830	28.476
Potraživanja za dugoročni najam od povezanih strana	16.279.407	13.239.929
Potraživanja po dugoročnim kreditima od povezanih strana	63.329	79.129
Potraživanja za podzajmove od povezanih strana	672.733	897.024
Ostala potraživanja	666	776
Derivativna financijska imovina	-	70.900
Odgođena porezna imovina	19.727	31.431
Ukupna dugotrajna imovina	27.979.975	24.548.708
Kratkotrajna imovina		
Zalihe	605.412	753.624
Potraživanja od kupaca	320.061	309.963
Derivativna financijska imovina	96.196	-
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja od povezanih društava za najam	1.083.937	1.057.217
Tekuće dospjeće dugoročnih zajmova od povezanih strana	260.881	148.223
Ostala kratkotrajna potraživanja	105.538	131.966
Potraživanja od povezanih društava	2.692.696	6.180.063
Novac i novčani ekvivalenti	2.366.100	1.951.873
Ukupna kratkotrajna imovina	7.530.821	10.532.929
UKUPNA IMOVINA	35.510.796	35.081.637

Hrvatska elektroprivreda d.d.,
Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2016.

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	19.792.159	19.792.159
Revalorizacijske rezerve	140.292	100.836
Zadržana dobit	5.649.310	4.932.491
Ukupni kapital	25.581.761	24.825.486
Obveze po izdanim obveznicama	3.606.173	4.223.883
Obveze po dugoročnim kreditima	654.682	923.161
Ostale dugoročne obveze	909.524	939.287
Rezerviranja	212.605	211.589
Odgođena porezna obveza	26.007	21.816
Ukupne dugoročne obveze	5.408.991	6.319.736
Obveze prema dobavljačima	630.250	681.827
Tekuća dospijeće izdanih obveznica	586.601	93.380
Tekuća dospijeća dugoročnih kredita	408.711	383.525
Obveze za kratkoročne kredite	-	-
Obveze za poreze i doprinose	76.595	114.512
Obveze za kamate	42.568	45.692
Obveze prema povezanim društvima	2.758.202	2.578.573
Obveze prema zaposlenima	6.104	21.061
Ostale obveze	11.013	17.845
Ukupne kratkoročne obveze	4.520.044	3.936.415
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	35.510.796	35.081.637

Potpisali u ime Društva na dan 28. travnja 2017. godine:

Tomislav Rosandić
Član Uprave

Zvonko Ercegovac
Član Uprave

Saša Dujmić
Član Uprave

Perica Jukić
Predsjednik Uprave

5

Izvješća društava HEP grupe

s financijskim izvještajima
i izvještima revizora

HEP-PROIZVODNJA D.O.O
>150

HEP OPSKRBA D.O.O.
>177

HEP – OPERATOR
DISTRIBUCIJSKOG
SUSTAVA D.O.O
>160

HEP TOPLINARSTVO D.O.O
>185

HEP PLIN D.O.O
>194

HEP ELEKTRA D.O.O.
>169

HEP-Proizvodnja d.o.o.

HEP-Proizvodnja je u 2016. godini nastavila unaprjeđivati temeljne proizvodne djelatnosti unutar HEP grupe, sukladno registraciji za proizvodnju električne i proizvodnju toplinske energije, uvažavajući potrebe i troškove opskrbe HEP-ovih kupaca električnom energijom, ogrjevnom toplinom i tehnološkom parom.

Unaprjeđenje proizvodnih djelatnosti HEP-Proizvodnje obuhvaća širok spektar tehničko-tehnoloških, ekonomskih i pravnih aktivnosti iz sljedećih prioritetnih poslovnih područja: planiranje, priprema i provedba izgradnje novih te revitalizacija proizvodnih jedinica hidroelektrana, termoelektrana i termoelektrana-toplana; provedba preventivnog i korektivnog održavanja prema stanju postrojenja i potrebama elektroenergetskog sustava RH; operativno planiranje i vođenje proizvodnje te optimiranje nabave, skladištenja i potrošnje goriva; pružanje pomoćnih usluga HOPS-u, osiguranje i aktivacija regulacijskih rezervi snage i energije; certifikacija jamstva podrijetla "zelene energije" te proizvodnja električne energije u sustavu poticaja; provedba mjera i aktivnosti iz područja zaštite okoliša te zaštite zdravlja i zaštite na radu; doprinos unaprjeđenju energetske regulative u Hrvatskoj i aktivna suradnja s državnim tijelima i institucijama.

Primjerenim održavanjem proizvodnih objekata, HEP Proizvodnja je zadržala visoku razinu raspoloživosti gotovo svih proizvodnih jedinica.

Ishođen je status povlaštenog proizvođača za MHE Prančevići, MHE ABM HE Varaždin te kombi-kogeneracijski blok L u TE-TO Zagreb. Proizvodnja HE Varaždin je uključena u registar Jamstva podrijetla električne energije kojeg vodi HROTE. Ishođene su i preostale okolišne dozvole, za TE Plomin 1 i 2, TE-TO Zagreb i EL-TO Zagreb. Nastavljen je desetogodišnji ciklus ishođenja certifikata "zelene energije" od međunarodne certifikacijske tvrtke za sve hidroelektrane radi omogućavanja prodaje na međunarodnom i domicilnom tržištu električne energije.

Donesena je Metodologija za određivanje cijena i uvjeta za pružanje pomoćnih usluga te je potpisano šest pojedinačnih ugovora o pružanju pomoćnih usluga između HOPS-a i HEP Proizvodnje.

Nastavljen je sedmodnevni operativni rad u Sektoru proizvodnje radi unapređenja procesa planiranja dnevnih potreba za prirodnim plinom, provedbe dodatnih dnevnih rezervacija te operativnog usuglašavanja obračunskih elemenata za fakturiranje pomoćnih usluga.

Daljnje smanjenje potrošnje prirodnog plina u funkciji je optimizacije troškova i konkurentnosti proizvodnje električne energije, uz pretežito regulirane prihode, odnosno nedovoljne tarifne stavke za pokriće troškova proizvodnje ogrjevne topline i tehnološke pare. S HEP Toplinarstvom potpisani su ugovori o prodaji proizvedene ogrjevne topline i tehnološke pare za centralne toplinske sustave Zagreba, Osijeka i Siska za 2017. godinu kojima se HEP Toplinarstvo obvezalo urediti mjerna mjesta na sučelju proizvođača i distributera toplinske energije.

Sukladno Ugovoru o priključenju između HOPS-a i HEP Proizvodnje, uređena su 64 obračunska mjerna mjesta na sučelju prijenosne mreže s postrojenjima Društva, a uređena su i 103 obračunska mjerna mjesta na sučelju distribucijske mreže u nadležnosti HEP ODS-a s postrojenjima HEP Proizvodnje.

Direktor

Željko Starman*

*U izvještajnom razdoblju direktor je bio Nikola Rukavina

PROIZVODNI KAPACITETI

HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW) / (-MW crpnog rada)	HIDROELEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA (MW)
Akumulacijske		Protočne	
GHE Zakučac	539,15*	HE Varaždin	92,65
RHE Velebit	270 (-240)	HE Dubrava	79,78
HE Orlovac	237,0	HE Čakovec	77,44
HE Senj	216,0	HE Gojak	55,5
HE Dubrovnik	126/115	HE Lešće	41,2
HE Vinodol	90,0	HE Rijeka	36,8
HE Peruća	60,0	HE Miljacka	20
HE Kraljevac	46,4	HE Jaruga	7,2
HE Đale	40,8	HE Golubić	6,54
HE Sklope	22,5	HE Ozalj	5,5
CS Buško blato	7,5/4,2/(-10,2/-4,8)	HE Lešće ABM	1,09
CHE Fužine	4,6/(-5,7)	HE Krčić	0,34
HE Zavrelje	2		
RHE Lepenica	0,8 (-1,2)		
HE Zeleni vir	1,7		

CS: crpna stanica/CHE: crpna HE/RHE: reverzibilna HE

* Uključena MHE Prančevići raspoložive snage na pragu 1,15 MWh

TERMoeLEKTRANE	RASPOLOŽIVA SNAGA NA PRAGU (MW, MWt, t/h)	GORIVO
TE-TO Sisak	623 / 0 / 161	loživo ulje / prirodni plin
TE-TO Zagreb	422 / 743 / 360	loživo ulje / prirodni plin
TE Rijeka	303	loživo ulje
TE Plomin (A)	105	kameni ugljen
EL-TO Zagreb	88,8 / 384 / 416	loživo ulje / prirodni plin
TE-TO Osijek	89 / 184 / 150	loživo ulje / prirodni plin / ekstralako ulje
KTE Jertovec	74	prirodni plin / ekstralako ulje
TE PLOMIN (B)*	192	kameni ugljen

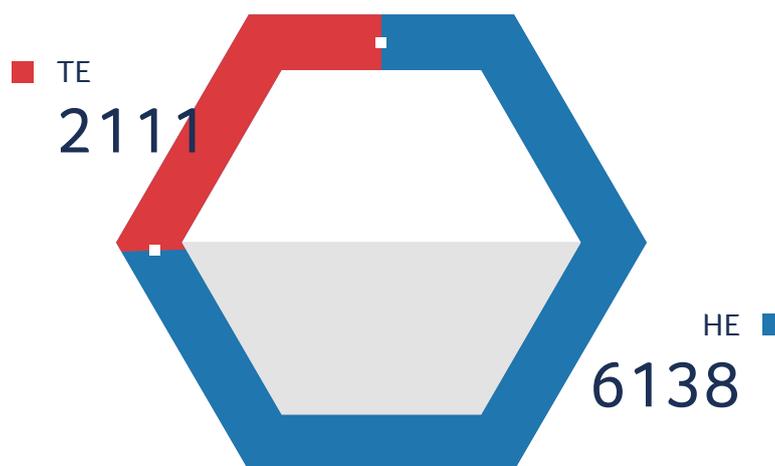
* HEP-Proizvodnja d.o.o. ima O&M ugovor

PROIZVODNJA ELEKTRIČNE I TOPLINSKE ENERGIJE

Proizvodnja električne energije

Tijekom 2016. godine elektrane u nadležnosti HEP Proizvodnje ostvarile su proizvodnju od 8,249 TWh električne energije ne uključujući proizvodnju bloka B na lokaciji TE Plomin u iznosu od 1,531 TWh. Od ukupno ostvarene proizvodnje u HEP Proizvodnji, hidroelektrane su proizvele 6,138 TWh ili 74,4 posto, dok su termoelektrane i termoelektrane-toplane (TE i TE-TO) proizvele 2,111 TWh ili 25,6 posto.

Proizvodnja električne energije u elektranama HEP Proizvodnje u 2016. godini (GWh)

Proizvodnja toplinske energije

U 2016. godini u HEP Proizvodnji je u pogonima kombinirane proizvodnje proizvedeno ukupno 2.124.716 MWh toplinske energije. U odnosu na prethodnu godinu u kojoj je proizvedeno 2.115.109 MWh, proizvodnja toplinske energije viša je za 0,5 posto.

Proizvodnja tehnološke pare iznosila je 709.700 tona (2015.: 734.568 t).

Proizvodnja ogrjevne topline u 2016. godini iznosila je 1.569.139 MWh (2015.: 1.541.177 MWh).

Raspoloživost elektrana

Raspoloživost svih proizvodnih postrojenja u nadležnosti HEP Proizvodnje za 2016. godinu uključujući TE Plomin d.o.o. (elektrana HEP-a) mjerena odnosom sati raspoloživosti (sati raspoloživosti=rad+pričuva prema ukupnom fondu sati umanjenom za planirane remonte) iznosi 89,2 posto, što je za 5,4 posto manje od ostvarenog stupnja raspoloživosti u 2015. godini.

FINACIJSKI IZVJEŠTAJI

Izvešće neovisnog revizora

Vlasniku društva HEP Proizvodnja d.o.o.:

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Proizvodnja d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvešću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Značajna neizvjesnost u svezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pozornost da Društvo na 31. prosinca 2016. ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 322.539 tisuća kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala.

Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze i osigurali adekvatni izvori financiranja. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješci 1. uz financijske izvještaje, član Društva obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Isticanje pitanja

Kao što je opisano u bilješci 25 uz financijske izvještaje, stupanjem na snagu Zakona o vodama, 1. siječnja 2010., upitnim je postao imovinsko-pravni status imovine koja se odnosi na akumulacijska jezera i prateće objekte, a koja se koristi za proizvodnju električne energije iz hidroelektrana iz razloga što se iste određuju kao javno vodno dobro u općoj uporabi u vlasništvu Republike Hrvatske. U tijeku je više postupaka uknjižbe vlasništva Republike Hrvatska na navedene nekretnine od kojih je dio proveden u korist Republike Hrvatske, dio zahtjeva za uknjižbu prava vlasništva Republike Hrvatske je odbijen od nadležnih sudova, a jedan dio je u postupku rješavanja. Vlasnik Društva, Hrvatska elektroprivreda d.d., je podnijela prijedlog Ustavnom sudu za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti članka 23. stavak 4. Zakona o vodama s Ustavom i prijedlog da po provedenom postupku poništi navedenu odredbu. Tijekom 2016. i 2017. sa nadležnim ministarstvima i institucijama nastavilo se sa aktivnostima po navedenom pitanju. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim finan-

cijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 6 do 56 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 6 do 56 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 20. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član Uprave

Irena Jadrešić,
ovlašteni revizor

HEP Proizvodnja d.o.o., Račun dobiti i gubitka

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od naknade za proizvodnju električne energije i ostali prihodi od povezanih društava	3.070.204	3.210.602
Prihod od prodaje električne energije u sustavu poticaja	132.527	7.500
Ostali prihodi iz poslovanja	69.291	85.919
	3.272.022	3.304.021
Utrošeni energenti za proizvodnju, materijal i rezervni dijelovi	(1.194.985)	(1.424.701)
Troškovi usluga	(306.761)	(322.951)
Troškovi osoblja	(305.957)	(344.049)
Trošak amortizacije	(244.403)	(233.306)
Administrativni troškovi – povezana društva	(120.594)	(122.067)
Ostali rashodi iz poslovanja	(438.346)	(369.513)
	(2.611.046)	(2.816.587)
Dobit iz osnovne djelatnosti	660.976	487.434
Financijski prihodi	1.117	720
Financijski rashodi	(61.315)	(64.577)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(60.198)	(63.857)
Dobit iz redovnog poslovanja prije oporezivanja	660.778	423.577
Trošak poreza na dobit	(172.490)	(86.467)
Dobit poslovne godine	428.288	337.110

Potpisano u ime Društva na dan 20. travnja 2017. godine
Nikola Rukavina,
Direktor

HEP Proizvodnja d.o.o., Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016. GODINE

	2016. godine	2015. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	428.288	337.110
Ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	428.288	337.110

Potpisano u ime Društva na dan 20. travnja 2017. godine

Nikola Rukavina,

Direktor

HEP Proizvodnja d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

IMOVINA	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	45.767	42.011
Nekretnine, postrojenja i oprema	5.945.816	4.034.362
Investicije u tijeku	441.576	2.439.758
Investicijska ulaganja u nekretnine	31.260	38.617
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	61.738	31.796
Ulaganja u ovisna društva	8	8
Potraživanja od prodaje stanova	5.014	6.524
Odgođena porezna imovina	455.018	513.915
Ukupna dugotrajna imovina	6.986.197	7.106.991
Zalihe	128.509	148.016
Ostala kratkotrajna imovina	18.771	123.698
Potraživanja od povezanih društava	2.075.034	1.913.324
Potraživanja od kupaca	44.764	2.382
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	2.275	2.420
Novac i novčani ekvivalenti	94.990	53.600
Ukupna kratkotrajna imovina	2.364.343	2.243.440
UKUPNA AKTIVA	9.350.540	9.350.431

HEP Proizvodnja d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2016.

KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Preneseni gubitak	(322.539)	(750.827)
Ukupna glavnica	(322.519)	(750.807)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	7.979.237	6.142.445
Dugoročna rezerviranja	302.179	289.195
Ostale dugoročne obveze	4.519	5.568
Ukupne dugoročne obveze	8.285.935	6.437.208
Obveze prema dobavljačima	247.538	293.124
Obveze prema povezanim društvima	717.857	2.903.451
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	244.403	233.306
Ostale kratkoročne obveze	177.326	234.149
Ukupne kratkoročne obveze	1.387.124	3.664.030
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	9.350.540	9.350.431

Potpisano u ime Društva na dan 20. travnja 2017. godine
Nikola Rukavina,
Direktor

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.

HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. (HEP ODS) najveća je sastavnica unutar vertikalne organizacije HEP grupe, čija je glavna djelatnost tijekom 2016. godine bila obavljanje energetske djelatnosti distribucije električne energije i opskrbe električnom energijom. Ove djelatnosti se obavljaju kao javne usluge, odnosno regulirane djelatnosti. Temeljem odredbi Zakona o tržištu električne energije, a s ciljem izdvajanja djelatnosti opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, kroz statusnu promjenu podjele društva odvajanjem, s danom 2. studenog 2016. osnovano je novo društvo unutar HEP grupe – HEP Elektra d.o.o.

HEP ODS posluje unutar zakonodavno-regulatornog okvira koji je u stalnoj promjeni pa se u poslovanju provode manje ili veće prilagodbe poslovnih procesa. Temeljni zakonodavni okvir određuju Zakon o energiji i Zakon o tržištu električne energije te iz njih proizašli podzakonski propisi kao i drugi opći propisi koji uređuju rad trgovačkih društava. Najznačajniji podzakonski propis su Opći uvjeti za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom.

Tijekom 2016. godine provode se niz mjera i aktivnosti na temelju utvrđenih poslovnih ciljeva i načina njihova postignuća te drugih poslovnih opredjeljenja iz Programa rada uprave HEP-a d.d. i Programa rada HEP-Operatora distribucijskog sustava d.o.o. za razdoblje od 2012. do 2016. godine. Temeljni poslovni ciljevi HEP ODS-a su: podizanje kvalitete opskrbe električnom energijom, povećanje opće učinkovitosti poslovanja u dijelu ostvarenja plana održavanja i investicija, podizanje razine i unaprjeđenje usluga koje se pružaju korisnicima mreže i sudionicima na tržištu električne energije, učinkovitosti u distribuciji i korištenju električne energije kroz provedbu mjera smanjenja gubitaka električne energije, razvoj distribucijske mreže u distribucijski sustav s naprednim rješenjima koja uvažavaju neizbježnu integraciju distribuirane proizvodnje te kontinuirani razvoj procesa povezanih s funkcioniranjem tržišta električne energije.

Tijekom 2016. godine intenzivno se radilo na pripremi podloga za implementaciju programa strateškog i operativnog restrukturiranja HEP ODS-a. Pored ovog projekta, od iznimne je važnosti priprema uvođenja nove informatičke podrške (SAP) za ključne poslovne procese.

Za poslovanje HEP ODS-a u 2016. godini, također je karakteristično usklađenje poslovanja s novim zakonodavnim okvirom te prilagođavanje novim odnosima na tržištu električne energije. Sklopljeni su ugovori sa svim opskrbljivačima u vezi s izdavanjem jedinstvenog računa. Opskrbljivači su obvezni od 1. siječnja 2017. godine izdavati jedinstveni račun, koji uz električnu energiju uključuje i naknadu za korištenje mreže, svim kupcima kategorije kućanstvo i poduzetništvo na niskom naponu.

HEP ODS se prilagođava društvenim stremljenima u stvaranju novih vrijednosti, podršci investicijske klime za izgradnju elektroenergetskih objekata, povećanju radne učinkovitosti i troškovne opravdanosti, a jednako je tako usmjeren ispunjavanju visokih ciljeva u vezi sa zaštitom na radu, zaštitom okoliša i zaštitom od požara. Investicijski i razvojni programi se planiraju i provode u cilju uravnoteženog te učinkovitog razvoja i izgradnje distribucijske mreže. Poslovno okruženje i tehnologije rada se neprestano mijenjaju, zato stalno ulažemo u razvoj novih znanja i vještina naših radnika kroz stručne edukacije, specijalizacije i školovanja.

Direktor
Nikola Šulentić

DULJINE VODOVA PO NAPONSKIM RAZINAMA I VRSTI VODOVA (km)

DV 35 kV, 20 kV, 10 kV	KB 35 kV, 20 kV, 10 kV	MRNN – 0,4 kV	KBNN – 0,4 kV
23.692	17.571	69.305	30.787

Stanje na dan 31. prosinca 2016. (podaci prema izvješću za HERA-u)

BROJ TRANSFORMATORSKIH STANICA PO NAPONSKIM RAZINAMA

110/x kV	35(30)/10(20) kV	10(20)/0,4 kV
139	307	25.556

Stanje na dan 31. prosinca 2016. (podaci prema izvješću za HERA-u)

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

Izvješće neovisnog revizora

Vlasniku društva HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH KONSOLIDIRANIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima Društva za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MReVS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvješću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvješće neovisnog revizora o njima. Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvješća neovisnog revizora pod naslovom Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 6. do 58. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 6. do 58. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 21. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član Uprave

Irena Jadrešić,
ovlašteni revizor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Račun dobiti i gubitka

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
POSLOVNI PRIHODI		
Prihod od prodaje električne energije kupcima u okviru univerzalne i zajamčene opskrbe	2.209.286	2.871.623
Prihod od prodaje električne energije – naknada za mrežu	3.339.246	3.327.735
Prihod od opskrbe i distribucije električne energije – povezana Društva	121.593	38.251
Prihod od prodaje usluga	386.401	357.403
Ostali prihodi – povezana društva	76.953	18.932
Ostali prihodi iz poslovanja	483.941	402.374
Ukupno poslovni prihodi	6.617.420	7.016.318
POSLOVNI RASHODI		
Troškovi nabave električne energije od HEP-a d.d.	(1.790.010)	(2.476.573)
Troškovi gubitaka na mreži i nabavki energije uravnoteženja	(516.203)	(492.042)
Troškovi nabave električne energije od HROTE	(221.738)	(235.525)
Troškovi usluga	(229.625)	(239.045)
Troškovi osoblja	(1.075.964)	(1.057.481)
Troškovi amortizacije	(919.221)	(853.746)
Administrativni troškovi – povezana društva	(166.795)	(154.658)
Rezerviranja za otpremnine temeljem restrukturiranja	(342.964)	-
Ostali rashodi iz poslovanja	(457.594)	(533.464)
Ukupno poslovni rashodi	(5.720.114)	(6.042.534)
Dobit iz poslovanja	897.306	973.784
Financijski prihodi	1.581	2.072
Financijski rashodi	(56.190)	(67.605)
Neto gubitak iz financijskih aktivnosti	(54.609)	(65.533)
Dobit prije oporezivanja	842.697	908.251
Porez na dobit	(175.610)	(183.052)
Dobit tekuće godine	667.087	725.199

Potpisano u ime Društva na dan 20. travnja 2017. godine:

Nikola Šulentić,

Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	667.087	725.199
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	667.087	725.199

Potpisano u ime Društva na dan 20. travnja 2017. godine:

Nikola Šulentić,

Direktor

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

IMOVINA	31.prosinca 2016.	31.prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.675.022	12.937.655
Investicije u tijeku	848.293	843.099
Nematerijalna imovina	24.513	30.692
Investicijsko ulaganje u nekretnine	59.186	59.085
Potraživanja od prodaje stanova	10.392	12.922
Predujmovi za materijalnu imovinu	2.826	1.947
Odgođena porezna imovina	60.599	82.703
Financijska imovina	15.960	16.033
Ukupna dugotrajna imovina	14.696.791	13.984.136
Zalihe	269.764	260.846
Potraživanja od kupaca	335.914	755.407
Potraživanja od povezanih društava	1.016.172	912.644
Tekuće dospijeće dugoročnih potraživanja	3.350	3.140
Ostala kratkotrajna imovina	35.596	18.262
Novac i novčani ekvivalenti	379.742	308.821
Ukupna kratkotrajna imovina	2.040.538	2.259.120
UKUPNA IMOVINA	16.737.329	16.243.256

HEP Operator distribucijskog sustava d.o.o.,
Izvještaj o financijskom položaju / Bilanca (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2016.

KAPITAL I OBVEZE	31.prosinca 2016.	31.prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	699.436	699.456
Kapitalne rezerve	1.065.524	460.244
Zadržana dobit	899.817	726.601
Ukupna kapital	2.664.777	1.886.301
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	7.485.248	6.312.510
Ostale dugoročne obveze i odgođeni prihod	3.045.687	3.259.796
Dugoročna rezerviranja	286.749	359.754
Ukupne dugoročne obveze	10.817.684	9.932.060
Obveze prema dobavljačima	384.820	407.991
Obveze prema povezanim društvima	1.287.955	2.695.027
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	607.403	584.782
Ostale kratkoročne obveze	974.690	737.095
Ukupne kratkoročne obveze	3.254.868	4.424.895
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	16.737.329	16.243.256

Potpisano u ime Društva na dan 20. travnja 2017. godine:
Nikola Šulentić,
Direktor

HEP-Elektra d.o.o.

Temeljem odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu električne energije, a s ciljem izdvajanja opskrbe električnom energijom koja se obavlja kao javna usluga, kroz statusnu promjenu podjele društva odvajanjem, s danom 2. studenog 2016. osnovano je novo društvo unutar HEP grupe – HEP Elektra d.o.o..

Djelatnost HEP Elektre je opskrba električnom energijom u okviru univerzalne usluge i zajamčene opskrbe. Univerzalna usluga je jedinstveni način prodaje električne energije, kojim se osigurava pravo kupca iz kategorije kućanstvo na javnu uslugu opskrbe električnom energijom propisane kvalitete na cijelom području RH po realnim, jasno usporedivim i transparentnim cijenama. Zajamčena opskrba je opskrba električnom energijom krajnjih kupaca koji pod određenim uvjetima ostanu bez opskrbljivača, prema reguliranim uvjetima.

Proces izdvajanja opskrbe djelatnosti iz HEP-Operatora distribucijskog sustava započeo je odlukom Uprave HEP-a iz 2015. i trajat će dok se novo društvo HEP Elektra u potpunosti ne osamostali. Planom podjele HEP Elektra preuzela je opskrbu 2.078.044 kupaca, sa 77 zaposlenih radnika. Budući da je djelatnost bilo neostvarivo samostalno obavljati, s HEP-Operatorom distribucijskog sustava sklopljen je Ugovor o pružanju usluga iz područja opskrbe djelatnosti u prijelaznom razdoblju. Ugovor je sklopljen na određeno vrijeme, a najduže do 31. prosinca 2017. U tom razdoblju HEP ODS pruža HEP Elektri usluge u vezi s obračunom i naplatom električne energije: vođenje evidencije o kupcima, izrada ugovora s kupcima, obračun potrošnje električne energije, izrada i slanje računa, naplata računa, komunikacija s kupcima, zaprimanje i obrada reklamacija, vođenje analitike saldakonti kupaca.

Društvo je organizirano kroz četiri regionalna centra i sjedište društva. Regionalni centri su definirani na način da obuhvaćaju otprilike podjednaki broj kupaca (oko 500 000 kupaca, osim Regionalnog centra Zagreb koji obuhvaća oko 700 000 kupaca). U regionalnim centrima će se obavljati poslovi obračuna i naplate potraživanja za kupce koji pripadaju pojedinom regionalnom centru. U tijeku je uvođenje novog informatičkog aplikativnog sustava, koji će kupcima omogućiti odabir regionalnog centra.

Izdvajanje društva HEP Elektra kupcima nije donijelo značajne promjene. Svim kupcima kojima je opskrbljivač bio HEP ODS, novi je opskrbljivač postala je HEP Elektra. te su kupci nastavili koristiti uslugu opskrbe pod istim uvjetima. Izdvajanjem društva kupcima se povećala kvaliteta usluge s obzirom na činjenicu da se za rješavanje svojih upita iz domene mrežne djelatnosti (potrošnja, kvarovi, kvaliteta napona...) mogu obratiti na dvije točke kontakta – HEP ODS i HEP Elektru koja u vezi s mrežnom djelatnošću posreduje između kupaca i HEP-ODS-a.

U cilju podizanja razine usluga kupcima, odmah po osnivanju društva uspostavljen je jedinstveni kontaktni centar, putem kojeg djelatnici HEP Elektre svakodnevno odgovaraju na oko 300 telefonskih upita kupaca te oko 400 upita dostavljenih elektroničkom poštom. Svi kupci koji su imali redovan obračun u studenom ili prosincu 2016. putem letka su obaviješteni o promjenama u vezi s izdvajanjem opskrbe djelatnosti. Također, Društvo je od HEP ODS-a preuzelo pravne poslove koji su navedeni Planom podjele te pripremio temelj za sklapanje ostalih pravnih poslova potrebnih za obavljanje registrirane djelatnosti. U 2017. godini potrebno je povećati broj zaposlenika s ciljem potpunog preuzimanja poslova opskrbe djelatnosti. Pritom je prioritet adekvatno kadrovsko popunjavanje kontaktnog centra kako bi mogao upravljati s povećanim brojem upita kupaca. Također je potrebno uvesti novu aplikativnu podršku te u što kraćem vremenu prijeći na SAP sustav.

Direktor
Zvonko Stadnik

HEP ELEKTRA U 2016.

Broj obračunskih mjernih mjesta kupaca (na dan 31. prosinca 2016.)

Kategorija kupaca	
Visoki napon	0
Srednji napon	258
Niski napon – poduzetništvo	74.251
Niski napon – javna rasvjeta	1.559
Niski napon – kućanstva	2.005.637
Ukupno niski napon	2.081.447
Ukupno	2.081.705

Prodaja (GWh)

Naponska razina	
Visoki napon	2
Srednji napon	52
Niski napon – poduzetništvo	567
Niski napon – javna rasvjeta	19
Niski napon – kućanstva	5.460
Ukupno niski napon	6.046
UKUPNO PRODAJA	6.100

FINACIJSKI IZVJEŠTAJI

Izvešće neovisnog revizora

Vlasniku društva HEP-Elektra d.o.o.

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH KONSOLIDIRANIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HEP ELEKTRA d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima Društva za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvešću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvešće neovisnog revizora o njima. Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvešća neovisnog revizora pod naslovom Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 6. do 42. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 6. do 42. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 25. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član Uprave

Irena Jadrešić,
ovlašteni revizor

HEP Elektra d.o.o., Račun dobiti i gubitka

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godine
	u tisućama kuna
POSLOVNI PRIHODI	
Prihod od prodaje električne energije kupcima u okviru univerzalne i zajamčene opskrbe	449.379
Prihodi s povezanim društvima	435
Ostali prihodi iz poslovanja	5.500
Ukupno poslovni prihodi	455.314
POSLOVNI RASHODI	
Nabava električne energije – povezana društva	(339.788)
Nabava električne energije izvan sustava	(62.717)
Troškovi usluga	(5.532)
Troškovi osoblja	(2.373)
Troškovi amortizacije	(84)
Administrativni troškovi – povezana društva	(9.076)
Ostali rashodi iz poslovanja	(17.873)
Ukupno poslovni rashodi	(437.443)
Dobit iz poslovanja	17.871
Financijski prihodi	5
Neto dobitak iz financijskih aktivnosti	5
Dobit prije oporezivanja	17.876
Porez na dobit	(5.125)
Dobit tekuće godine	12.751

Potpisano u ime Društva na dan 24. travnja 2017. godine:

Zvonko Stadnik,

Direktor

HEP Elektra d.o.o., Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godine
	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	12.751
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	12.751

Potpisano u ime Društva na dan 24. travnja 2017. godine:

Zvonko Stadnik,

Direktor

HEP Elektra d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

IMOVINA	31. prosinca 2016.	02. studenoga 2016.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	1.211	286
Odgođena porezna imovina	544	-
Ukupna dugotrajna imovina	1.755	286
Potraživanja od kupaca	457.448	407.248
Potraživanja od povezanih društava	485.643	162.892
Ostala kratkotrajna imovina	31.976	13.153
Novac i novčani ekvivalenti	310	-
Ukupna kratkotrajna imovina	975.377	583.293
UKUPNA IMOVINA	977.132	583.579
KAPITAL I OBVEZE	31. prosinca 2016.	2. studenog 2016.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit	97.423	84.672
Ukupni kapital	97.443	84.692
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	707	202
Ostale dugoročne obveze	3.024	1.817
Ukupne dugoročne obveze	3.731	2.019
Obveze prema dobavljačima	171	40.139
Obveze prema povezanim društvima	745.167	312.056
Tekuća dospjeća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	504	84
Ostale kratkoročne obveze	130.116	144.589
Ukupne kratkoročne obveze	875.958	496.868
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	977.132	583.579

Potpisano u ime Društva na dan 24. travnja 2017. godine:
Zvonko Stadnik,
Direktor

HEP-Opskrba d.o.o.

HEP Opskrba uspješno je odoljela svim tržišnim izazovima koji su obilježili poslovnu 2016. godinu. Zadržali smo tržišni udjel i ostali vodeći opskrbljivač, što je HEP grupi omogućilo da zadrži 85 posto ukupnog tržišta električne energije u RH. Rezultat koji smo postigli u Sloveniji u sinergiji s tvrtkom HEP Trgovina, s ugovorenih 12,5 posto potrošnje na tržištu u segmentu poslovnih korisnika, dodatno je učvrstio naš položaj rastućeg regionalnog opskrbljivača. Prodajni fokus smo i dalje imali na poduzetništvu, koje na domaćem tržištu čini 60 posto ukupne prodaje krajnjim kupcima, s potrošnjom od 9,4 TWh, od čega HEP Opskrba drži 74 posto.

Uspješno smo se prilagođavali tržišnim kretanjima, odnosno naglim promjenama cijena na burzama. Godina je započela s visokih 39,6 EUR/MWh da bi u prvom tromjesečju došla na povijesno nisku cijenu od samo 30 EUR/MWh. Rezultat je to raznih globalnih kretanja, od izlazaka iz pogona nuklearnih elektrana do povećanja udjela energije iz OIE, pada cijene ugljena i emisija CO₂.

Unatoč nastavku stagnacije kupovne moći i potrošnje industrijskih potrošača, ostvarili smo planiranu ugovorenu potrošnju u RH u iznosu od 7.119,7 GWh čime je plan premašen 7 posto, a Društvo ostvarilo prodaju na razini 2009. godine (prije recesije i liberalizacije tržišta).

Ambiciozni cilj naplate potraživanja od 99 posto fakturirane dospjele električne energije u 2016. godini realizirali smo sa 101,4 posto. Cilj je ostvaren akcijama naplate prema neaktivnim kupcima čime smo naplatili 5 milijuna kuna, kontinuiranim praćenjem naplate kod srednjih i malih kupaca, posebnim akcijama praćenja korporativnih, ključnih i velikih kupaca te aktiviranjem instrumenata osiguranja plaćanja. Uspješnom naplatom doprinijeli smo podizanju ukupne ocjene kreditnog rejtinga HEP-a.

HEP Opskrba u poslovanju se pridržava svih zakonskih normi i ispunjava sve uvjete koje mora imati opskrbljivač, čime je stvorila preduvjete za produženje dozvole za rad za narednih sedam godina.

Naša inovativnost i poduzetnički duh rezultirali su pozitivnim efektima u prodaji energije iz obnovljivih izvora, gdje smo ostvarili iznimne rezultate i plan prodaje ŽelEna premašili za više od 200 posto. To je još jedan dokaz da smo prepoznali tržišni trenutak i da pratimo tržišne trendove.

Uspješno smo odgovorili i na vrlo složene potrebe velikih industrijskih kupaca, osigurali im konkurentne uvjete opskrbe, proizvode prilagođene njihovim potrebama i energetske usluge u suradnji s HEP ESCO-om. Uz to, u svom portfelju zadržali smo sve ključne kupce, ali i vratili stare: Hrvatske šume, Hrvatske vode, Plamen, Grad Sisak, Impol Ulaganja, FINA-u, Punta Skalu, Kutjevo i dr.

Svoju smo konkurentnost tijekom 2016. dokazivali i u postupcima javne nabave, gdje smo u 69 posto natječaja imali pobjedničku cijenu i zahvaljujući tome sklopili poslove u vrijednosti 237 milijuna kuna. Vodili smo brigu i o malom i srednjem poduzetništvu i nizom aktivnosti im osigurali povećanje ušteda i konkurentnost na tržištu kroz suradnju s obrtničkim komorama. Povećali smo broj kupaca u kućanstvu za gotovo 25 posto, a na telefonske upite, u 98 posto slučajeva odgovorili smo i našli rješenje u prvom pozivu, čime smo značajno utjecali na zadovoljstvo kupaca i podigli efikasnost rada u Kontakt centru. Sinergijom s tvrtkama kćerima HEP Trgovine u regiji, pridobili smo više od 170 novih industrijskih kupaca na tržištu Slovenije s godišnjom potrošnjom većom od 2,1 TWh i prve kupce u BiH i Srbiji.

Iskoraci HEP Opkrbe na domaćem i regionalnom tržištu u 2016. godini rezultat su internih iskoraka i napora cijelog tima. Donesen je Pravilnik o upravljanju radnim učinkom i nagrađivanju prema učinku radnika HEP Opkrbe. Ovaj sveobuhvatni proces rezultat je višegodišnjeg nastojanja da se prati rad zaposlenika HEP Opkrbe i sukladno angažmanu adekvatno nagradi i dodatno motivira zaposlenike na još veće zalaganje i efikasnost u poslu. Sustav upravljanja radnim učinkom u HEP Opkrbi prvi je takav u HEP grupi i predstavlja značajan iskorak u upravljanju i odnosima sa zaposlenicima.

HEP Opskrba zaokružila je svoj dio angažmana u razvojnom projektu ELEN, otvaranjem jedinstvene ELEN LEAF stanice za punjenje električnih vozila u Zagrebu.

Poslovnu smo godinu, peti put za redom, završili susretima kupaca HEP Opskrbe. Više od 800 najvećih kupaca pridružilo nam se u Osijeku, Splitu, Rijeci, Zagrebu i Ljubljani. U prosincu su završeni i radovi na obnovi Dječjeg doma I.B. Mažuranić iz Lovrana, realizirani donacijom ZelEn vrijednom 400.000 kuna te je raspisan novi natječaj za donaciju ZelEn, vrijedan čak milijun kuna.

Direktorica
Tina Jakaša

HEP OPSKRBA U 2016. GODINI – OSNOVNI PODACI

Broj obračunskih mjernih mjesta

Naponska razina	2015.	2016.	%16/15
Visoki napon	55	131	138,18
Srednji napon	1.225	1.264	3,18
Niski napon – poduzetništvo	86.844	86.020	-0,95
Niski napon – javna rasvjeta	12.758	11.066	-13,26
Niski napon – kućanstva	25.313	30.798	21,67
Ukupno niski napon	124.915	127.884	2,38
Ukupno	126.195	129.279	2,44

Broj kupaca

Kategorija kupca	2015.	2016.	%16/15
Broj kupaca	66.724	69.217	3,74
Broj OMM po kupcu	1,90	1,87	-1,70
Prodaja električne energije (MWh) po kupcu	102	103	0,84

Prodaja električne energije (u GWh) prema kategorijama potrošnje (naponskim razinama)

Kategorija kupca	2015.	2016.	%16/15
Visoki napon	789	642	-18,6
Srednji napon	2.910	3.206	10,2
Niski napon – poduzetništvo	2.813	2.906	3,3
Niski napon – javna rasvjeta	220	251	14,
Realizacija poduzetništvo	6.732	7.005	4,1
Realizacija kućanstvo	97	115	18,6
UKUPNA REALIZACIJA	6.829	7.120	4,3

FINACIJSKI IZVJEŠTAJI

Izvešće neovisnog revizora

Vlasniku društva HEP Opskrba d.o.o., Zagreb

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Opskrba d.o.o., Zagreb, Ulica grada Vukovara 37 ("Društvo") za godinu koja je završila 31. prosinca 2016., koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvešću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvešće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvešća neovisnog revizora pod naslovom Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljam revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevaramo može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 5. do 44. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 44. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje gore.

U Zagrebu, 19. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član Uprave

Irena Jadrešić,
ovlašteni revizor

HEP Opskrba d.o.o., Račun dobiti i gubitka

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi s povezanim društvima	396.270	352.092
Ostali poslovni prihodi	671	1.209
	396.941	353.301
Nabava električne energije izvan sustava iz obnovljivih izvora	(330.319)	(255.209)
Utrošeni materijal, rezervni dijelovi i sitni inventar	(952)	(720)
Troškovi usluga	(3.032)	(2.797)
Troškovi osoblja	(12.826)	(12.694)
Trošak amortizacije	(1.085)	(908)
Troškovi temeljem energije uravnoteženja	(24.055)	(53.776)
Administrativni troškovi – povezana društva	(9.934)	(11.740)
Ostali rashodi iz poslovanja	(14.130)	(14.274)
	(396.333)	(352.118)
Dobit iz osnovne djelatnosti	608	1.183
Financijski prihodi	245	350
Financijski rashodi	(6)	(18)
Dobit iz financijskih aktivnosti	239	332
Dobit prije oporezivanja	847	1.515
Trošak poreza na dobit	(230)	(342)
Dobit poslovne godine	617	1.173

Potpisala u ime Društva na dan 13. travnja 2017. godine:

Tina Jakaša

Direktorica

HEP Opskrba d.o.o., Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU KOJA JE ZAVRŠILA 31. PROSINCA 2016.

	2016. godine	2015. godine
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Dobit tekuće godine	617	1.173
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	617	1.173

Potpisala u ime Društva na dan 13. travnja 2017. godine:

Tina Jakaša

Direktorica

HEP Opskrba d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

IMOVINA	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nematerijalna imovina	391	538
Nekretnine, postrojenja i oprema	2.858	3.694
Potraživanja po dugoročnim kreditima	129	129
Odgođena porezna imovina	241	174
Ukupna dugotrajna imovina	3.619	4.535
Potraživanja od kupaca	447.950	428.880
Potraživanja od povezanih društava	75.952	41.219
Zalihe materijala	71	119
Ostala kratkotrajna imovina	48.590	44.430
Primljene mjenice	27.456	-
Novac i novčani ekvivalenti	6.468	16.363
Ukupna kratkotrajna imovina	606.487	531.011
UKUPNA IMOVINA	610.106	535.546
KAPITAL I OBVEZE		
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit	617	1.173
Ukupna glavnica	637	1.193
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	2.292	3.453
Ostale dugoročne obveze	1.340	870
Ukupne dugoročne obveze	3.632	4.323
Obveze prema dobavljačima	44.447	26.689
Obveze prema povezanim društvima	521.165	463.335
Tekuće dospijeće- povezana društva	1.085	908
Ostale kratkoročne obveze	39.140	39.098
Ukupne kratkoročne obveze	605.837	530.030
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	610.106	535.546

Potpisala u ime Društva na dan 13. travnja 2017. godine:

Tina Jakaša

Direktorica

HEP-Toplinarstvo d.o.o.

HEP-Toplinarstvo d.o.o. je u 2016. godini za približno 126.000 krajnjih kupca isporučilo 1,9 TWh ogrjevne topline i tehnološke pare sa zakupljenom snagom od približno 1,5 GWt, čime je ponovno potvrdilo svoj status najvećeg distributera, opskrbljivača i kupca toplinske energije u Republici Hrvatskoj.

Tijekom 2016. HEP-Toplinarstvo je uspješno provelo planirane aktivnosti. U gradovima Zagrebu, Osijeku, Sisku, Velikoj Gorici, Samoboru i Zaprešiću tijekom cijele godine HEP-Toplinarstvo je osiguravalo kontinuiranu i sigurnu isporuku toplinske energije, što je ujedno i primarni cilj našeg poslovanja.

U razdoblju izvan ogrjevne sezone provedena je revitalizacija vrelovodne, toplovodne i parovodne trase, kako bi se održala pouzdanost opskrbe toplinskom energijom. Osim radova na revitalizaciji toplinskih sustava, nastavljeni su radovi na Projektu spajanja naselja Dubrava na centralni toplinski sustav grada Zagreba. Projekt je započet sredinom 2011. godine, a zbog veličine i opsega posla podijeljen je na šest dionica. Tijekom 2016. godine planirani radovi na većini dionica privedeni su kraju te je izvršena primopredaja gradilišta, a Projekt se nastavlja i u narednom razdoblju.

Također, bitno je spomenuti i Projekt tehničko-ekonomske optimizacije sustava daljinskog grijanja (tj. sustava daljinskog vođenja) u gradu Osijeku koji je tijekom 2016. godine u potpunosti završen. Projektom je omogućeno optimalno upravljanje sustavom daljinskog grijanja, odnosno smanjenje toplinskih gubitaka i optimiranje upravljanjem vrelovodnim sustavom. Modernizacijom sustava daljinskog grijanja povećava se poznavanje sustava, omogućuje identifikacija prošlih, trenutnih i budućih stanja u pogonu, simulira ponašanje sustava u realnom vremenu za različite projektne scenarije te se optimira proizvodnja i distribucija toplinske energije u realnom vremenu.

U 2016. godini nastavljen je i Projekt uvođenja sustava daljinskog očitavanja te je izvršena nabava opreme i aplikacije za opremanje reprezentativnog uzorka toplinskih podstanica u gradovima Zagrebu, Velikoj Gorici i Osijeku, kako bi se moglo obaviti testiranje tehničkog rješenja sustava daljinskog očitavanja.

HEP-Toplinarstvo je tijekom protekle godine radilo na povećanju zadovoljstva krajnjih kupaca toplinske energije tako da je provelo modernizaciju i preuređenje Centra za prijam krajnjih kupaca u svom sjedištu te je uvelo novu aplikaciju Potrošačkog telefona i telefona Dežurne službe. Također, bitno je spomenuti da su u 2016. godini pokrenute redizajnirane internetske stranice HEP-Toplinarstva, koje su, uz suvremeni dizajn, krajnjim kupce omogućile bržu pretragu i lakši pristup svim relevantnim informacijama. Osim toga, stručne službe HEP-Toplinarstva su sustavno zaprimale, obrađivale i odgovarale na sva pitanja, reklamacije i zahtjeve krajnjih kupaca pristigle putem pošte, potrošačkih telefona, telefona dežurne službe, elektroničke pošte i telefaksa.

Na kraju zaključujem da je HEP-Toplinarstvo aktivnim angažmanom i predanim radom vlastitih stručnih kadrova spremno odgovorilo na sve poslovne izazove u 2016. godini. U razdoblju koje je pred nama HEP-Toplinarstvo će i dalje svoje poslovanje usmjeravati poboljšanju kvalitete usluge krajnjim kupcima, prepoznavanjem želja i potreba krajnjih kupaca i ostvarivanjem sigurne i pouzdane opskrbe toplinskom energijom.

Direktor
Zdravko Zajec

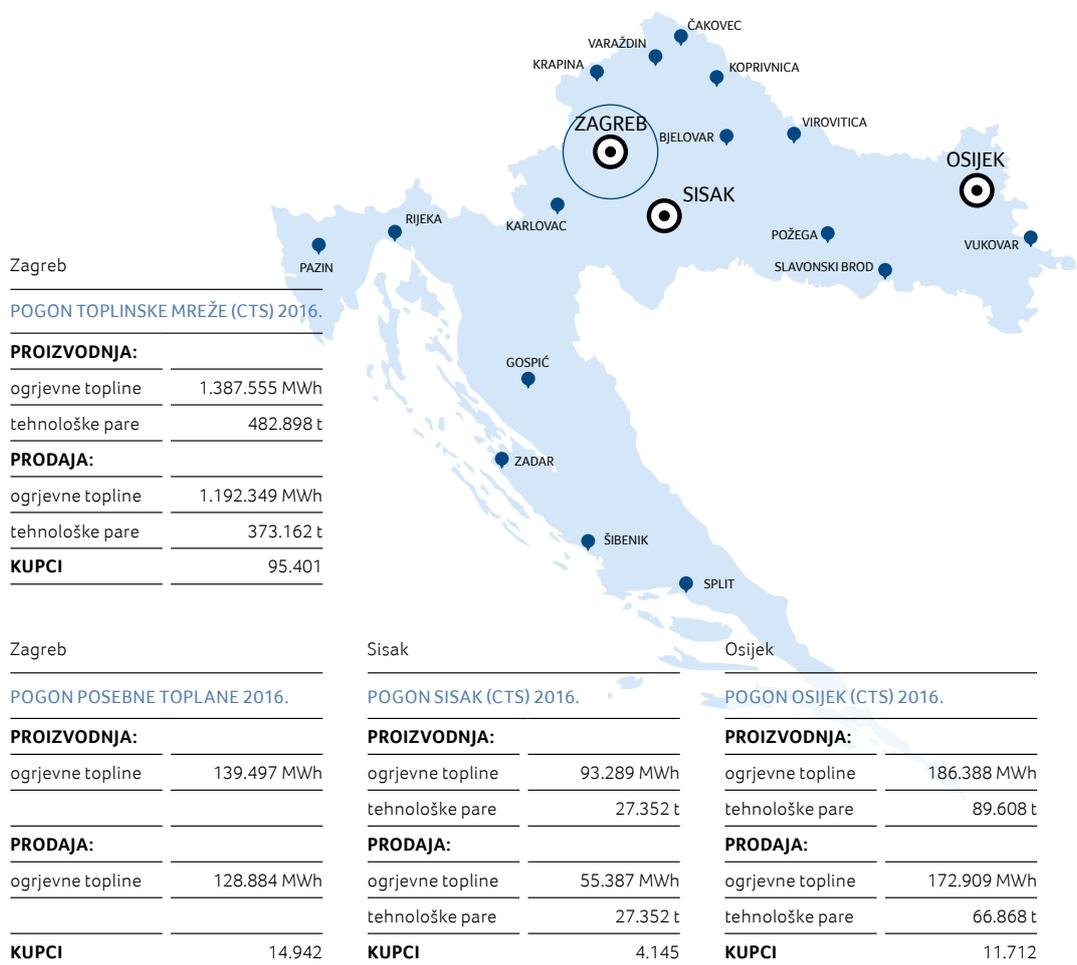
HEP TOPLINARSTVO D.O.O. U 2016. GODINI

Tijekom 2016. godine broj krajnjih kupaca toplinske energije povećao se 1,1 posto te je krajem 2016. godine iznosio ukupno 126.200, od čega 119.880 (95%) pripada kategoriji kućanstava, a 6.320 (5%) kategoriji gospodarskih subjekata.

U potrošnji topline (ogrjevna toplina i tehnološka para) kućanstva su sudjelovala s 57,9 posto (u prihodu s 46,2%), a gospodarstvo s 42,1 posto (u prihodu s 53,8%). Odnos isporučene količine ogrjevnog topline (vrela voda) i tehnološke pare u MWh iznosio je 79,9% : 20,1%.

U ukupnoj potrošnji ogrjevnog topline udjel Zagreba (uključivo Samobor, Veliku Goricu i Zaprešić) iznosio je 85,3 posto, Osijeka 11,1 posto, a Siska 3,6 posto. Potrošnja tehnološke pare iznosila je 467.382 tona, od čega 79,8 posto u gradu Zagrebu, 14,3 posto u Osijeku i 5,9 posto u Sisku.

U 2016. godini prodaja toplinske energije za 0,6 posto je veća u odnosu na prošlu godinu. Promatrajući zasebno naša dva osnovna proizvoda, prodaja ogrjevnog topline veća je za 1,1 posto, dok je prodaja tehnološke pare zabilježila pad od 1,4 posto.

FINACIJSKI IZVJEŠTAJI

Izvešće neovisnog revizora

Vlasniku društva HEP Toplinarstvo d.o.o., Zagreb

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Toplinarstvo d.o.o., Zagreb, Miševečka 15a, za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. ("Društvo"), koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MRevS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvešću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Značajna neizvjesnost u svezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pozornost da Društvo na 31. prosinca 2016. ima iskazan gubitak iznad visine kapitala u iznosu od 158.689 tisuća kuna, te da kratkoročne obveze premašuju kratkotrajnu imovinu za iznos od 256.304 tisuća kuna. Sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi, Društvo ne ispunjava propisane uvjete za adekvatnost kapitala.

Nastavak poslovanja Društva pod pretpostavkom vremenske neograničenosti ovisi o sposobnosti Društva da osigura dostatna novčana sredstva kako bi se pravovremeno podmirivale obveze, osigurali adekvatni izvori financiranja te započelo poslovanje s dobiti. Kako bi se to postiglo, kako je opisano u bilješci 1 uz financijske izvještaje, član Društva, HEP d.d., obvezao se pružiti financijsku potporu Društvu, a Uprava Društva ulaže napore kako bi unaprijedila tekuće poslovanje i financijski položaj Društva. Naše mišljenje nije modificirano u vezi s tim pitanjem.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvešće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvešća neovisnog revizora pod naslovom Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvjestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvjestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvešća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvešću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 6 do 50 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvešće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvešću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 6 do 50 na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 19. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član Uprave

Irena Jadrešić,
ovlašteni revizor

HEP Toplinarstvo d.o.o.,

Račun dobiti i gubitka

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje toplinske energije kupcima izvan HEP Grupe	699.596	682.388
Prihod od prodaje električne energije povlaštenim kupcima	10.922	11.838
Prihodi od prodaje toplinske energije i ostali prihodi- povezana društva	4.816	4.769
Prihod od restorana	418	456
Ostali prihodi iz poslovanja	51.450	54.951
	767.202	754.402
Utrošeni energenti, materijal i rezervni dijelovi	(556.090)	(585.113)
Troškovi usluga	(22.865)	(21.918)
Troškovi osoblja	(49.313)	(52.736)
Trošak amortizacije	(57.254)	(56.643)
Troškovi povezanih društava	(21.812)	(21.563)
Ostali rashodi iz poslovanja	(64.280)	(58.426)
	(771.614)	(796.399)
Gubitak iz osnovne djelatnosti	(4.412)	(41.997)
Financijski prihodi	46	46
Financijski rashodi	(12.541)	(14.864)
Neto financijski rashodi	(12.495)	(14.818)
Gubitak prije oporezivanja	(16.907)	(56.815)
Porez na dobit	-	-
Gubitak tekuće godine	(16.907)	(56.815)

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2017. godine
 Zdravko Zajec
 Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o., Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Gubitak tekuće godine	(16.907)	(56.815)
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatni gubitak tekuće godine	(16.907)	(56.815)

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2017. godine

Zdravko Zajec

Direktor

HEP Toplinarstvo d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

IMOVINA	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	856.787	855.150
Investicije u tijeku	126.653	122.732
Nematerijalna imovina	940	990
Potraživanje od prodaje stanova	298	383
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	491	273
Investicijska ulaganja u nekretnine	220	260
Ukupna dugotrajna imovina	985.389	979.788
Zalihe	29.360	26.921
Potraživanja od kupaca	184.524	169.214
Potraživanja od povezanih društava	1.601	1.069
Ostala potraživanja	2.180	3.613
Tekuće dospjeće dugoročnih potraživanja	116	119
Novac i novčani ekvivalenti	24.890	25.023
Ukupna kratkotrajna imovina	242.671	225.959
UKUPNA IMOVINA	1.228.060	1.205.747

HEP Toplinarstvo d.o.o.,
Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca (nastavak)
Na dan 31. prosinca 2016.

	31. prosinca 2016.	31. prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Osnivački kapital	20	20
Rezerve	54.955	20
Preneseni gubitak	(213.664)	(196.757)
Ukupan kapital	(158.689)	(196.717)
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	769.376	779.647
Ostale dugoročne obveze	267	295
Dugoročna rezerviranja	14.453	9.021
Odgođeni prihodi	103.678	111.833
Ukupne dugoročne obveze	887.774	900.796
Obveze prema dobavljačima	44.175	40.613
Obveze prema povezanim društvima	398.024	386.587
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanom društvu	49.094	48.380
Ostale kratkoročne obveze	7.682	26.088
Ukupne kratkoročne obveze	498.975	501.668
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	1.228.060	1.205.747

Potpisano u ime Društva na dan 18. travnja 2017. godine
Zdravko Zajec
Direktor

HEP-Plin d.o.o.

HEP-Plin d.o.o. obavlja dvije energetske djelatnosti iz plinskoga sektora: distribuciju plina i opskrbu kupaca plinom. Distribucija plina obavlja se prema reguliranim načelima pružanja javne usluge, a opskrba kupaca plinom za kupce iz kategorije poduzetništva prema tržišnim načelima – slobodnim ugovaranjem međusobnih prava i obveza, dok za kupce iz kategorije kućanstva i prema reguliranim načelima pružanja javne usluge.

U 2016. godini osiguran je kontinuitet opskrbe kupaca plinom jer su naši veledobavljači plina uspjeli osigurati dostatne količine plina. Za potrebe opskrbe kupaca iz kategorije poduzetništva za plinsku godinu 2015./2016. i preostali dio 2016. godine ugovorena je nabava plina na tržištu plina od veledobavljača koji su ponudili najpovoljniju cijenu.

Budući da je došlo do određenog oživljavanja poslovnih aktivnosti u zemlji, bilježi se povećanje prodaje plina kupcima poduzetništva. Kod kupaca iz kategorije kućanstava koji daleko najviše plina troše za grijanje, došlo je do povećane potrošnje ponajprije zbog prosječno nešto hladnijeg zimskog razdoblja nego prethodne godine.

Tekuće zadaće djelatnosti distribucije plina i u 2016. godini uspješno su obavljene na naše zadovoljstvo i zadovoljstvo velike većine kupaca i naših davatelja koncesija – jedinica područnih i lokalnih samouprava. Distribucijska mreža održavana je u ispravnom i funkcijskom stanju, a stalne pogonske službe u najkraćem mogućem roku otklanjale su kvarove na primopredajnim mjestima plina. Većih zastoja u isporuci plina zbog kvarova na plinovodnoj mreži nije bilo. I nadalje se velika pozornost posvećuje zaštiti okoliša, sprječavanjem curenja plina u atmosferu.

U 2016. godini nastavljena je izgradnja plinske mreže na temelju obveza preuzetih koncesijskim ugovorima, a dio je preostao i za nastavak izgradnje u 2017. godini. Nažalost, priključivanje novih kupaca na završenu mrežu, zbog gospodarske i socijalne krize, nije bilo prema očekivanjima tako da se sve više smanjuje rentabilnost ulaganja u izgradnju plinovodne mreže. Na postojećoj mreži obavljane su nužne modifikacije i rekonstrukcije.

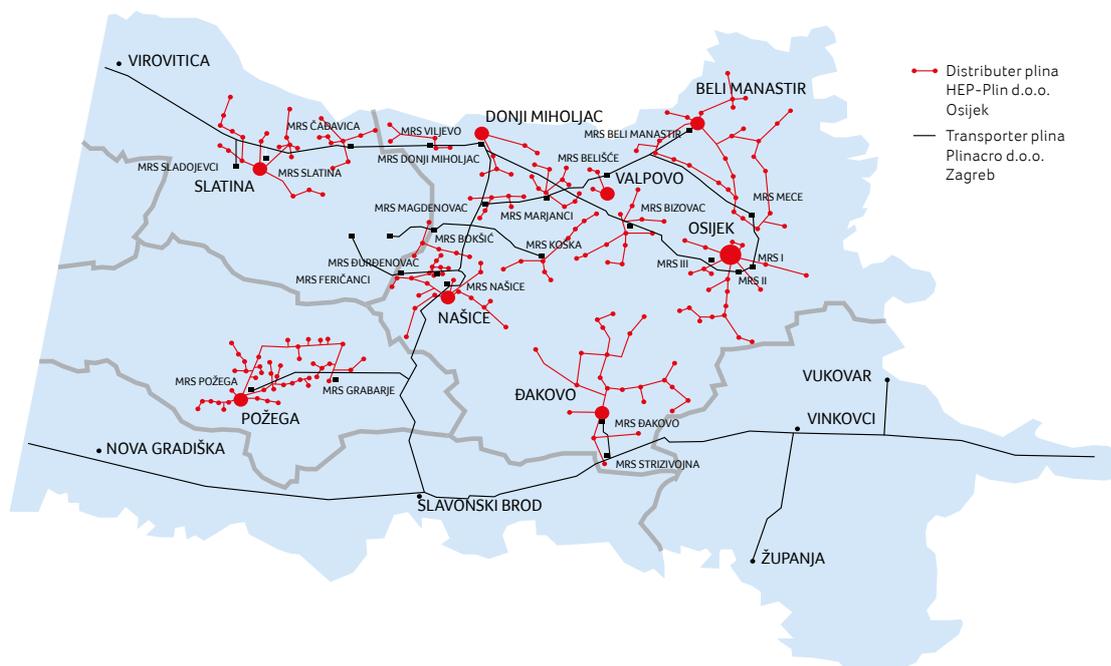
Dok su na snazi postojeći koncesijski ugovori i dok se djelatnost bude obavljala prema ugovornim uvjetima, u distribucijskoj djelatnosti ne postoji mogućnost konkurencije. Čak i ako se u budućnosti na nekim područnim samoupravama i izgubi pravo na distribuciju plina, distribucijska mreža na tim područjima koja je u vlasništvu HEP-Plina bit će iznajmljena ili prodana novom koncesionaru i tako naknađeno dosadašnje ulaganje.

U sklopu prilagodbe poslovanja novim propisima za plinski sektor usklađenima s direktivama EU-a, još potkraj 2013. HERA je donijela nekoliko važnih provedbenih propisa koji su utjecali na promjene i prilagodbu poslovanja u odnosima s krajnjim kupcima i u 2016. godini. Do potpunog otvaranja tržišta plina za kupce iz kategorije kućanstava propisano je prijelazno razdoblje do 31. ožujka 2017. Opskrbu kupaca kućanstava koja se koriste javnom uslugom opskrbe HEP-Plin obnaša kao zatečeni opskrbljivač. Za ostale kupce tržište je već ranije otvoreno konkurenciji, ali je tek u 2016. godini tržišno natjecanje poprimilo prave razmjere te je HEP Plin bio suočen s mnogo većom konkurencijom nego prethodne godine.

Kad se tržište plina potpuno otvori i kad prestane regulacija cijena za sve povlaštene kupce, očekujemo stalnu i neizvjesnu tržišnu utakmicu. S druge strane, otvaranje tržišta plina prilika je da HEP-Plin proširi svoje plinske energetske djelatnosti i na neka druga područja, bilo dobivanjem koncesijskih prava ili preuzimanjem nekih manjih susjednih, možda i udaljenijih energetskih subjekata koji već sada ne vide perspektivu svog samostalnog opstanka.

Direktor
Damir Pećušak

HEP PLIN U 2016.

Stanje plinske mreže

	2015.	2016.	2016./2015. (%)
Plinovodi – vlasništvo HEP (km)	2.161	2.203	1,9
Plinovodi – tuđe vlasništvo (km)	492	492	0
Plinovodi – ukupno	2.653	2.695	1,9
Redukcijske stanice – DRS (kom)	52	52	0
Odorizatori (kom)	25	25	0

Broj kupaca (obračunskih mjernih mjesta)

Kategorije kupaca	2015.	2016	2016./2015.(%)
Kućanstva TM1-TM4	70.135	70.045	0
Poduzetnici TM1-TM8 (do 1 mil. m ³)	5.745	5.388	-6,2
Poduzetnici TM9-TM12 (više od 1 mil.m ³)	8	8	
Ukupno	75.888	75.441	-0,6

Energetska bilanca (10 m³)

	2015.	2016	2016./2015.
Nabava (10 ³ m ³)	129.343	142.630	10,3
Prodaja (10 ³ m ³)	124.536	137.003	10,0

Struktura prodaje plina

Kategorije kupaca	2015.	2016	2016./2015.
Kućanstva TM1-TM4	65.407	68.461	4,7
Poduzetnici TM1-TM8 (do 1 mil. m ³)	40.175	45.758	13,9
Poduzetnici TM9-TM12 (više od 1 mil.m ³)	18.954	22.784	20,2
Ukupno	124.536	137.003	10,0

FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI

**Izvešće neovisnog revizora
Vlasniku društva HEP Plin d.o.o.**

IZVJEŠĆE O REVIZIJI GODIŠNJIH FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja društva HEP Plin d.o.o., Osijek, Cara Hadrijana 7, za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. ("Društvo"), koji obuhvaćaju Izvještaj o financijskom položaju (Bilancu) na 31. prosinca 2016., Račun dobiti i gubitka, Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o novčanim tokovima i Izvještaj o promjenama kapitala za tada završenu godinu, kao i pripadajuće Bilješke uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika i ostalih objašnjenja. Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji istinito i fer prikazuju financijski položaj Društva na 31. prosinca 2016. i financijsku uspješnost i novčane tokove Društva za tada završenu godinu u skladu s Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja ("MSFI").

Osnova za Mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima ("MReVS-i"). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem Izvešću neovisnog revizora u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja. Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe ("IESBA Kodeks") i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću

Uprava Društva je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnje izvješće, ali ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše Izvešće neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije, osim u razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu našeg Izvešća neovisnog revizora pod naslovom Izvešće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima, i mi ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenih tijekom obavljanja revizije ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu. U tom smislu mi nemamo nešto za izvijestiti.

Odgovornosti Uprave Društva i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava Društva je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje Uprava Društva odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, Uprava Društva je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezana s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava Društva ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati Izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja. Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.
- ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava Društva.
- zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava Društva i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju.

Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem Izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg Izvješća neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.

- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće o usklađenosti s ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva, te smo u obvezi izraziti mišljenje o usklađenosti Izvješća posloводства Društva kao sastavnog dijela Godišnjeg izvješća Društva s godišnjim financijskim izvještajima Društva. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu usklađene su s informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanim na stranicama 5. do 49. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, Izvješće posloводства Društva za 2016. godinu koje je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u Izvješću posloводства Društva za 2016. godinu koji je sastavni dio Godišnjeg izvješća Društva za 2016. godinu.

Uprava Društva odgovorna je za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja Društva za godinu koja je završila 31. prosinca 2016. u propisanom obliku temeljem Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16), te u skladu s ostalim propisima koji uređuju poslovanje Društva ("Standardni godišnji financijski izvještaji"). Financijske informacije iznijete u standardnim godišnjim financijskim izvještajima Društva u skladu su sa informacijama iznijetim u godišnjim financijskim izvještajima Društva prikazanih na stranicama 5. do 49. na koje smo iskazali mišljenje kao što je iznijeto u odjeljku Mišljenje.

U Zagrebu, 19. travnja 2017. godine

BDO Croatia d.o.o.
Trg J. F. Kennedy 6b
10000 Zagreb

Zdenko Balen,
član uprave

Irena Jadrešić,
ovlašteni revizor

HEP Plin d.o.o., Račun dobiti i gubitka

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Prihodi od prodaje plina	337.664	386.388
Prihodi od usluga	4.484	3.138
Prihodi od povezanih društava	1.828	2.051
Ostali prihodi iz poslovanja	15.217	17.987
Ukupno poslovni prihodi	359.193	409.564
Trošak nabavljenog plina i utrošenog materijala	(269.793)	(329.012)
Troškovi usluga	(8.790)	(5.293)
Troškovi osoblja	(20.853)	(21.225)
Trošak amortizacije	(10.723)	(10.213)
Rashodi s povezanim društvima	(5.302)	(4.741)
Ostali rashodi iz poslovanja	(18.162)	(16.552)
Ukupno poslovni rashodi	(333.623)	(387.036)
Dobit iz osnovne djelatnosti	25.570	22.528
Financijski prihodi	589	1.089
Financijski rashodi	(700)	(839)
Neto (gubitak)/dobit iz financijskih aktivnosti	(111)	250
Dobit prije oporezivanja	25.459	22.778
Porez na dobit	(5.968)	(5.186)
Dobit tekuće godine	19.491	17.592

Potpisao u ime Društva na dan 19. travnja 2017. godine:

Damir Pećušak

Direktor

HEP Plin d.o.o., Izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

ZA GODINU ZAVRŠENU 31. PROSINCA 2016.

	2016. godina	2015. godina
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Ostala sveobuhvatna dobit tekuće godine	-	-
Ukupno sveobuhvatna dobit tekuće godine	19.491	17.592

Potpisao u ime Društva na dan 19. travnja 2017. godine:

Damir Pećušak

Direktor

HEP Plin d.o.o., Izveštaj o financijskom položaju / Bilanca

NA DAN 31. PROSINCA 2016.

IMOVINA	31.prosinca 2016.	31.prosinca 2015.
	u tisućama kuna	u tisućama kuna
Nekretnine, postrojenja i oprema	227.723	221.710
Investicije u tijeku	8.718	5.105
Nematerijalna imovina	3.544	389
Predujmovi za nekretnine, postrojenja i opremu	69	25
Odgođena porezna imovina	828	740
Ukupna dugotrajna imovina	240.882	227.969
Zalihe	3.190	2.138
Potraživanja od kupaca	103.529	102.185
Potraživanja od povezanih društava	8.165	1.027
Ostala kratkotrajna imovina	603	420
Novac i novčani ekvivalenti	22.713	51.104
Ukupna kratkotrajna imovina	138.200	156.874
UKUPNA IMOVINA	379.082	384.843
KAPITAL I OBVEZE		
Osnivački kapital	20	20
Zadržana dobit	19.491	11.632
Ukupni kapital	19.511	11.652
Dugoročne obveze prema povezanim društvima	149.893	137.966
Odgođeni prihodi	75.104	78.623
Ostale dugoročne obveze	4.603	3.701
Ukupne dugoročne obveze	229.600	220.290
Obveze prema dobavljačima	14.580	6.809
Obveze prema povezanim društvima	102.510	126.576
Tekuća dospijeaća dugoročnih obveza prema povezanim društvima	7.208	6.715
Ostale kratkoročne obveze	5.673	12.801
Ukupne kratkoročne obveze	129.971	152.901
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE	379.082	384.843

Potpisao u ime Društva na dan 19. travnja 2017. godine:

Damir Pečušak

Direktor

6

Izvješća ostalih društava HEP grupe

HEP TRGOVINA D.O.O.
>204

HEP OPSKRBA
PLINOM D.O.O.
>206

HEP ESCO D.O.O.
>208

PROGRAM SAVA D.O.O.
>209

HEP UPRAVLJANJE
IMOVINOM D.O.O.
>210

HEP TELEKOMUNIKACIJE
D.O.O.
>211

HEP-Trgovina d.o.o.

Tijekom 2016. društvo je optimiranjem rada elektrana HEP grupe u kombinaciji s kupnjom i prodajom električne energije na elektroenergetskom tržištu ispunilo sve poslovne zadaće. U obavljanju poslova svakodnevno se trebalo prilagođavati promjenjivim uvjetima na tržištu električne energije, oscilacijama potrošnje električne energije, promjenjivim hidrološkim okolnostima te povremenom neraspoloživošću proizvodnih objekata.

HEP-Trgovina je tijekom 2016. nastavila s aktivnostima u vezi s poslovanjem inozemnih društava u susjednim državama s ciljem povećanja dobiti ostvarivanjem povoljnijih cijena pri kupnji i prodaji električne energije. HEP d.d. ima izravan pristup likvidnom zapadnoeuropskom tržištu električne energije, plina, ugljena i emisijskih jedinica te stoga obavlja sve transakcije kupoprodaje električne energije na veleprodajnom tržištu u zemljama EU. U Srbiji je HEP d.d. ishodio licencu za trgovanje električnom energijom te osnivanje vlastite bilančne grupe i izravan pristup veleprodajnom tržištu električne energije koje uključuje trgovanje električnom energijom unutar Srbije i na granicama Srbije te susjednih zemalja (Mađarska, Bosna i Hercegovina, Rumunjska, Bugarska, Crna Gora). U državama koje nisu članice EU (BiH i Kosovo) pristup tržištu ostvaruje se preko inozemnih društava kćeri HEP-Trgovine. Djelatnost opskrbe električnom energijom kupaca izvan područja RH moguće je obavljati isključivo preko lokalnih tvrtki te u tom smislu HEP-Trgovina u suradnji s HEP-Opšrbom preko tih društava intenzivira djelatnosti opskrbe električnom energijom kupaca u drugim državama. Tijekom 2016. godine kupcima u Sloveniji prodano je ukupno 211.788 MWh električne energije, a sklopljenim ugovorima za isporuku električne energije za pokriće gubitaka i zajamčenu opskrbu Slovenskom operatoru distribucijskog sustava (SODO) te ugovorima o opskrbi kupaca tržišni je udjel HEP grupe na slovenskom tržištu dostigao 12,5 posto. Od siječnja 2016. započela je opskrba električnom energijom kupaca u Srbiji i BiH te je HEP postao prvi opskrbljivač na tržištu BiH koji je preuzeo kupca priključenog na distribucijsku mrežu.

HEP-Trgovina u ime i za račun HEP-a kupuje plin za potrebe opskrbe termoelektrana i toplana HEP Proizvodnje te za potrebe opskrbe kupaca kategorije poduzetništvo HEP Plina. HEP d.d. i HEP-Trgovina u registru su voditelja bilančnih skupina na tržištu plina u RH, čime je omogućen zakup kapaciteta plinskog transportnog sustava i trgovanje plinom na virtualnoj točki trgovanja (VTT) u RH. HEP-Trgovina je osnovala bilančnu skupinu HEP-a d.d. na tržištu plina u Sloveniji i Austriji čime je omogućen zakup kapaciteta transportnog sustava od Austrije do RH. HEP d.d. kao član CEGH-a (Central European Gas Hub) ima izravan pristup likvidnom zapadnoeuropskom tržištu plina i mogućnost kupnje plina na mjestu isporuke VTP CEGH (virtualna točka trgovanja u Austriji) što predstavlja značajnu diversifikaciju dobavnih pravaca i ponuditelja plina. Za 2016. godinu kupljeno je ukupno 5.493 GWh plina, što je za 29,1 posto više od plana.

HEP-Trgovina osim bilateralne kupnje emisijskih jedinica sudjeluje u ime i za račun HEP-a d.d. na primarnim dražbama za kupnju emisijskih jedinica koje organizira EEX burza, kao i na terminskom tržištu EEX burze te je tijekom 2016. kupljeno ukupno 1.475.000 emisijskih jedinica, čime su podmirene ukupne potrebe HEP grupe za emisijskim jedinicama za proizvodnju električne i toplinske energije u 2016. godini te 75 posto planiranih potreba za 2017. godinu.

Ukupna potrošnja električne energije u RH u 2016. godini iznosila je 17.620 GWh, što je u odnosu na 2015. porast od 0,14 posto. Ukupna potrošnja kupaca iznosila je 15.549 GWh, od čega je potrošnja kupaca izvan HEP grupe iznosila 2.349 GWh. Krajem 2016. tržišni udjel opskrbljivača izvan HEP grupe iznosio je 15,1 posto.

U 2016. godini ostvarena je proizvodnja hidroelektrana u iznosu od 6.128 GWh te su u pokrivanju potrošnje HEP grupe sudjelovale s 38 posto, dok je proizvodnja termoelektrana HEP-Proizvodnje iznosila 1.877 GWh. Nabava električne energije od 5.166 GWh bila je 25,6 posto veća od planirane, dok je prodaja i isporuka električne energije u iznosu od 3.685 GWh za 82,1 posto veća od planirane prvenstveno zbog

izrazito povoljnih hidroloških okolnosti u prvom tromjesečju i listopadu 2016. te povećanih aktivnosti na veleprodajnom tržištu. Tijekom 2016. ostvaren je volumen trgovanja u iznosu od 8.851 GWh. Od ukupno ostvarene proizvodnje povlaštenih proizvođača u RH (1.760 GWh), HEP grupa je sukladno tržišnom udjelu preuzela 1.464 GWh električne energije.

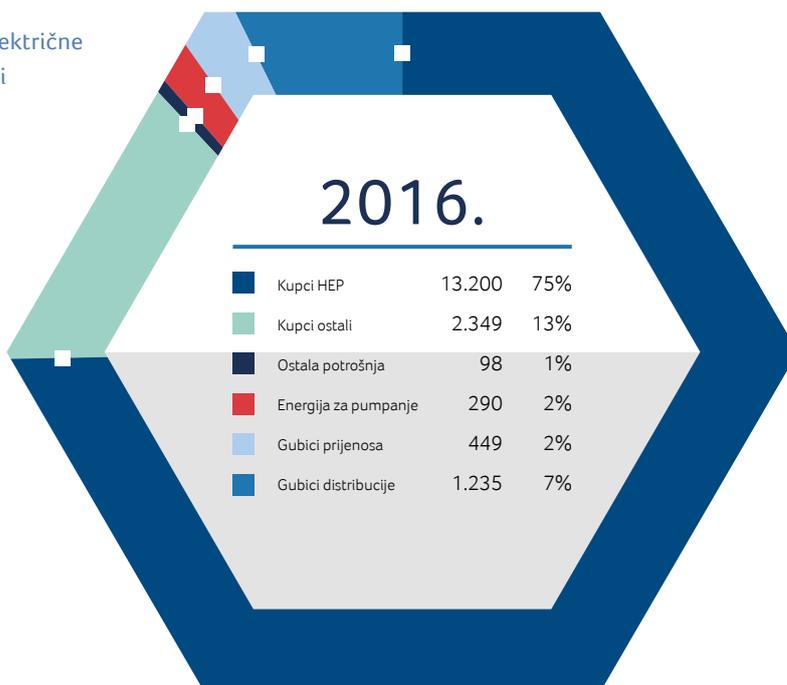
Direktor
Ante Ćurić

OSTVARENJE U 2016.- ENERGETSKI PODACI

Bilanca električne energije

	2015	2016	2016/2015
Potrošnja električne energije RH	17.596	17.620	0,1
Potrošnja električne energije HEP	15.212	15.217	0,0
Proizvodnja HE	5.673	6.128	8,0
Proizvodnja TE	1.862	1.877	0,8
NE Krško d.o.o.	2.685	2.715	1,1
TE Plomin d.o.o.	1.295	1.531	18,2
Uvoz	3.818	5.166	35,3
Izvoz	-1.065	-3.685	246,1
Proizvođači izvan HEP grupe	19	20	9,5
Povlašteni proizvođači	926	1.464	58,1
Kupci izvan HEP-a d.d.	2.384	2.349	-1,5
Nabava za potrebe pokrivanja gubitaka HOPS-a	0	53	
Ukupno raspoloživa električna energija HEP	15.212	15.217	0,0
Ukupno raspoloživa električna energija RH	17.596	17.620	0,1

Struktura potrošnje električne energije u 2016. godini
(GWh; %)

HEP-Opskrba plinom d.o.o.

HEP-Opskrba plinom d.o.o. sudjeluje u poslovnim aktivnostima koje se odnose na obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu, provedbu postupaka ugovaranja nabave energenata – plina te prodaje za potrebe korisnika javne usluge, za potrebe društava unutar HEP grupe i ostalih krajnjih kupaca. Društvo obavlja poslove optimiranja plinskog portfelja bilančne skupine koju organizira i vodi HEP d.d. za potrebe opskrbljivača u obvezi javne usluge.

HEP-Opskrba plinom u ime i za račun HEP-a d.d. obavlja poslove opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina. Tijekom 2016. proveden je postupak ugovaranja nabave energenata – plina za potrebe korisnika javne usluge, objavljeni su Ugovorni uvjeti za prodaju plina opskrbljivaču u obvezi javne usluge i sklopljeni ugovori s opskrbljivačima u obvezi javne usluge. HROTE je, kao i prethodne dvije skladišne godine, za ponuditelja energije uravnoteženja na godišnjoj razini za skladišnu godinu 2016./2017. odredio HEP d.d. Prema podacima operatora transportnog sustava, ukupno isporučena količina plina kupcima u RH u 2016. godini iznosila je 24.381 GWh, što na godišnjoj razini predstavlja rast od 6 posto u odnosu na 2015., a udjel HEP-a d.d. kao opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina, na godišnjoj razini iznosio je 25 posto, odnosno 6.096 GWh.

Tijekom 2016. HEP-Opskrba plinom ostvarila je u ime i za račun HEP-a d.d. ukupan prihod u iznosu od 1.234.729.120 kn, odnosno potraživanja u iznosu od 1.542.995.481 kn za isporučeni plin, prekoračenja za više/manje preuzete količine plina, energiju uravnoteženja te kamate, uz naplaćenost od 100 posto. Sukladno tim pokazateljima i činjenici da na tržištu energije uravnoteženja kao ni u radu transportnog sustava RH nisu evidentirane ekscesne situacije, možemo zaključiti da je HEP-Opskrba plinom uspješno odgovorila svim izazovima prateći promjene zakonske regulative te u ime i za račun HEP-a d.d. izvršavala sve obveze propisane zakonskom regulativom, općim aktima i odlukama Vlade RH te osigurala sigurnost i uravnoteženost sustava opskrbe plinom Republike Hrvatske.

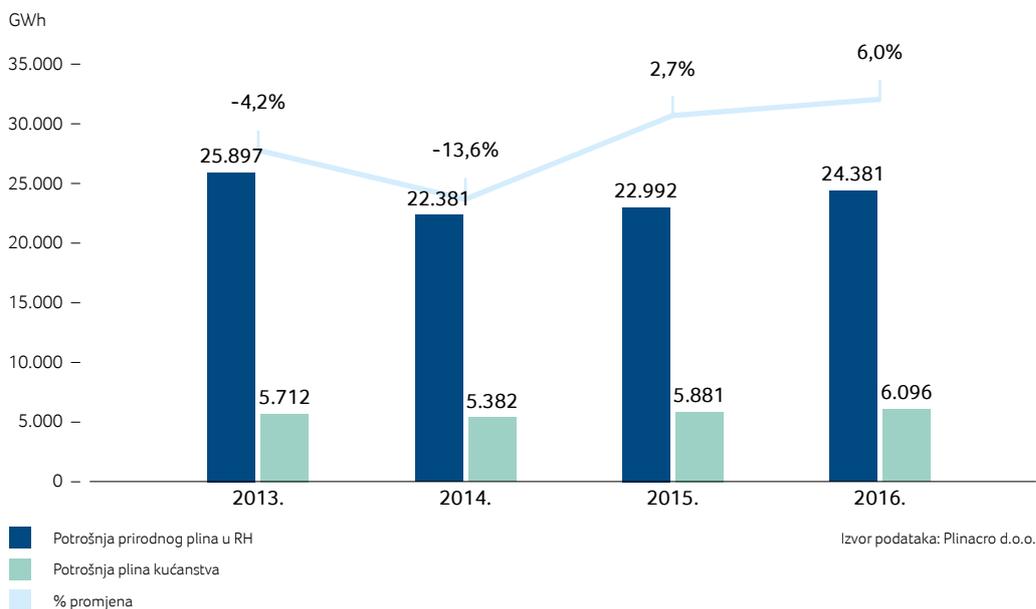
Tijekom 2016. godine implementirano je prvih šest modula Informacijskog sustava opskrbe plinom – ISOP. Bitan je element sustava točna, centralizirana baza povijesnih podataka o potrošnji, nabavi i skladištenju plina te time jednostavnije preuzimanje podataka za fakturiranje, godišnja izvješća, izvještaje i dr. Opskrbljivačima u obvezi javne usluge, kao vanjskim korisnicima sustava, omogućen je pristup putem korisničkog imena i lozinke, a korisničko sučelje omogućava jednostavniji unos prednominacija i renominacija, pregled prethodno unesenih prednominacija kao i preuzimanje alociranih količina plina. Od uvođenja informacijskog sustava zamijećeno je povećanje točnosti najava potrošnje plina, odnosno prednominacija opskrbljivača u obvezi javne usluge što je doprinijelo uspješnijem vođenju portfelja bilančne skupine.

Sve veća otvorenost energetskeg tržišta, kao i vremenski ograničena uloga opskrbljivača na veleprodajnom tržištu plina u Republici Hrvatskoj za opskrbljivače u obvezi javne usluge, iziskuje potrebu definiranja strateških ciljeva razvoja plinskog poslovanja unutar HEP grupe. Iskustva bliskih tržišta nužno potiču potrebu što bržeg kreiranja novih „energetskih proizvoda“, a kojima će se povećati konkurentnost društava unutar Grupe te pomoći njihovom jačanju i pozicioniranju na energetskeg tržištu, kako u Hrvatskoj, tako i zemljama u okruženju. Prodaja energetskih paketa (električna energija i plin) jedna je od mogućnosti kojom se može dodatno ojačati poziciju HEP grupe na tržištu. HEP-Opskrba plinom u dijelu plinskog poslovanja spremna je uključiti se u proces definiranja usluge i nuđenja novog „energetskog proizvoda“ krajnjim kupcima zajedno s ostalim društvima HEP grupe.

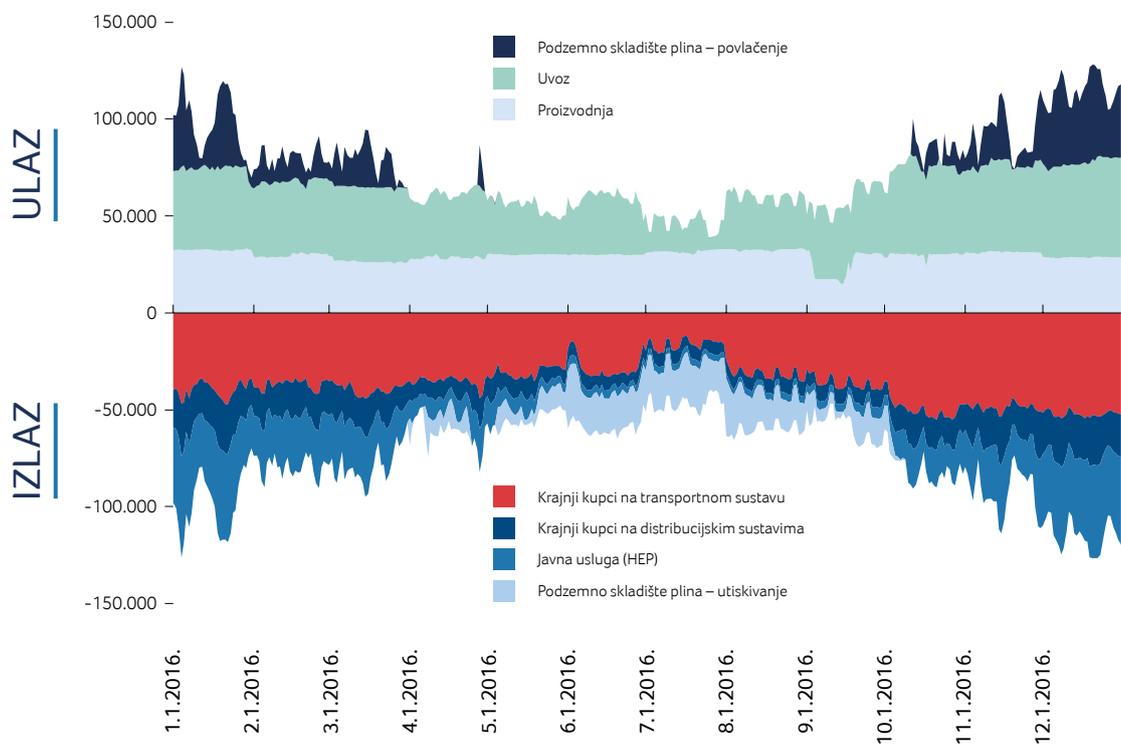
Direktor
Marko Blažević

HEP OPSKRBA PLINOM U 2016. GODINI – OSNOVNI PODACI

Potrošnja plina u RH (GWh)

Raspodjela količina plina (MWh) na ulazima i izlazima transportnog sustava RH

HEP ESCO d.o.o

HEP ESCO pruža energetske usluge na način da identificira, razvija i vodi projekte energetske učinkovitosti i projekte obnovljivih izvora energije integriranih u građevine, pri čemu se investicije vraćaju iz ušteta. Kratica ESCO, Energy Service Company, u svijetu je prepoznatljivi naziv za tvrtke koje pružaju cjelovite energetske usluge s ciljem smanjenja troška za energiju i održavanje, ugradnjom nove učinkovitije opreme i optimiziranjem energetskih sustava te financiranje projekta bez kapitalnog zaduženja za klijente. Ključni segment razvoja ESCO projekata u 2016. bila je industrija.

Osim provedbe projekata prema ESCO modelu, HEP ESCO je tijekom 2016. godine nudio i druge energetske usluge u području gospodarenja energijom kao što su energetske preglede, izrade detaljnih investicijskih studija, analiza potrošnje energije i vode, uspostava sustava daljinskog očitavanja, korištenje sustava ESCO Monitor® i ESCO Monitor® Panel, konzultantske usluge, mjerenje i verifikacija ušteta, usluge edukacije krajnjih korisnika kao i konzalting kod uvođenja sustavnog gospodarenja energijom prema ISO 50001.

Uspostavljen je model suradnje s tržišno orijentiranim društvima HEP grupe, naročito HEP Opskrbom u cilju ponude energetskih usluga i ESCO projekata klijentima društava HEP grupe. U sklopu razvoja energetskih usluga za kupce HEP grupe, provedeni su pilot projekti ugradnje sustava daljinskog očitavanja za kupce u regiji i Hrvatskoj kao i aktivnosti konzultantskih usluga i usluga edukacije za kupce HEP Opskrbe. Do kraja 2016. godine oko 40 lokacija predviđeno je za ugradnju daljinskog očitavanja, s četiri kupca ugovorena je konzultantska usluga, s jednim kupcem energetske preglede velikog poduzeća, odnosno uvođenje norme ISO 50001 te je s tri kupca ugovorena usluga edukacije.

Kako bi se osigurala cjelovita podrška korisnicima, tijekom 2016. započela je nadogradnja računalne aplikacije ESCO Monitor® na verziji 2.0.

U skladu s nacionalnim ciljevima uštede energije, Hrvatska elektroprivreda, kao tvrtka u državnom vlasništvu, u skladu s tim načelima, započela je krajem 2015. godine provedbu „Programa uspostave i provedbe sustava gospodarenja energijom (SGE) i uvođenje ESCO Monitor® sustava u zgrade Hrvatske elektroprivrede d.d.“ (HEP SGE Program). U prvoj godini provedbe HEP SGE Programa fokus provedbe aktivnosti bio je prvenstveno na uspostavi središnjeg registra svih građevina u vlasništvu HEP grupe. Na temelju analize podataka i u suradnji s energetskim menadžerima odabrano je 100 prioritarnih građevina za koje će se u prvoj fazi provedbe HEP SGE Programa nastaviti provedba ostalih aktivnosti.

U sklopu projekta ZelEn, proveden je donirani projekt energetske učinkovitosti u Dječjem domu „Ivana Brlić Mažuranić“ u Rijeci.

Zahvaljujući iskustvu i položaju na tržištu, HEP ESCO je poželjan partner međunarodnim i EU institucijama, kao i europski partner za provedbu projekata financiranih EU fondovima. HEP ESCO je u 2016. godini, sudjelovao u provedbi EU projekta SUNSHINE (Smart Urban Services for Higher eNergy Efficiency) i A2PBEER (Affordable and Adaptable Buildings through Energy Efficient Retrofitting) te, u suradnji s međunarodnim partnerima, na pripremi triju novih projekata koji su prijavljeni za financiranje iz EU fondova, sva tri iz programa Interreg. Radi se o projektima TEESCHOOLS, FEEDSCHOOLS i 3Smart.

U suradnji s Fakultetom strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, u sklopu projekta optimizacije sustava grijanja i klimatizacije na novoj upravnoj zgradi HEP-a, proveden je projekt napredne regulacije KGH sustava (sustava klimatizacije, grijanja i hlađenja) upravne zgrade HEP-a. Ovaj eksperimentalni projekt jedan je od rijetkih takve vrste u svijetu.

Direktorica
dr.sc. Vlasta Zanki

Program Sava d.o.o.

Program zaštite, uređenja i korištenja rijeke Save od granice s Republikom Slovenijom do Siska u 2016. godini ušao je u novu fazu. Pod vodstvom tima tvrtke Program Sava d.o.o., međunarodni konzorcij *MottMacdonald-WYG-Atkins* optimizirao je tehničku opciju programa pri čemu je postignuta ušteda od gotovo 25 posto ukupnih predviđenih troškova implementacije. Optimizirana opcija zadržala je sve koristi iz prethodno razmatrane opcije poput proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora, evakuacije vodnog vala mimo grada Zagreba, podizanja razine obrane od poplave, omogućavanja plovnosti do slovenske granice te stabilizacije razine podzemnih voda.

Novo rješenje najveću promjenu donosi promjenom koncepta hidroelektrana Zaprešić i Prečko koje se u optimiziranoj varijanti pretvaraju u niz od pet malih vodno-energetskih stepenica. Svaka vodno-energetska stepenica nalazi se u samom koritu rijeke te ima instaliranu snagu od 11 do 15 MW. Kroz grad Zagreb se zadržavaju četiri vodno-energetske stepenice u koritu, dok je lokacija vodno-energetske stepenice Sisak promijenjena kako bi se postigla sinergija s izgradnjom nove luke Sisak. Promjenom lokacije VES Sisak predviđena je višemilijunska ušteda pri izgradnji riječne luke Sisak što predstavlja izravnu korist za oba projekta.

Osim studije izvodivosti, međunarodni je konzorcij izradio stratešku studiju utjecaja na okoliš koju će u 2017. revidirati stručni savjet Programa. U izradu i revidiranje obaju dokumenata bit će uključeni svi dionici predviđeni Zaključkom Vlade te zainteresirane nevladine organizacije. Javna rasprava i konačni prijedlog Programa predviđeni su za jesen 2017.

Direktorica
mr.sc. Irena Ratković Malbaša*

*U izvještajnom razdoblju direktor je bio Dubravko Ponoš

HEP Upravljanje imovinom d.o.o.

HEP – Upravljanje imovinom organizirano je na način da u svoje ime i svoj račun upravlja objektima za odmor te da u ime i za račun HEP-a d.d. obavlja poslove upravljanja i održavanja neposlovne imovine HEP-a d.d. i poslovnih prostora u sjedištu HEP-a, gospodari voznim parkom, organizira rad restorana, gospodari otpadom i zaštitom okoliša.

Temeljem Ugovora o zakupu u ime vlasnika HEP-a d.d. Društvo upravlja objektima za odmor na 32 lokacije (od čega 14 u upotrebi, 15 objekata koji ne zadovoljavaju minimalne uvjete ili su devastirani, jedno zemljište te dva objekta izvan RH), sa 180 smještajnih jedinica (apartmani, studio apartmani, hosteli) i ukupno 573 ležaja. Cilj društva je da investicijama poveća broj smještajnih kapaciteta koji će biti na raspolaganju radnicima i drugim zainteresiranima. Stoga planira nastaviti izradu projekata ulaganja u nekretnine, te rekonstruirati i adaptirati preostale objekte koji ne zahtijevaju veća kapitalna ulaganja, a u cilju povećanja prihoda.

Za ljetovanje zaposlenika HEP grupe na raspolaganju tijekom 2016. godine su bili objekti za odmor na 14 lokacija diljem obale Jadranskog mora. Objekte za odmor koriste zaposlenici HEP grupe, temeljem rezultata natječaja za korištenje objekata te vanjski gosti (hostel Hrid u Biogradu i hostel Val u Karlobagu). Tendencija društva je produljenje sezone najmanje na 120 dana, a u pojedinim objektima i cjelogodišnje poslovanje. Tijekom 2016. godine ostvareno je 31.415 noćenja, odnosno 123 noćenja ili 0,4 posto više nego 2015. godine. Zadatak društva u 2016. godini bilo je završiti radove na rekonstrukciji objekata, te nastavak podizanja kvalitete opremljenosti objekata što je rezultiralo povećanjem prihoda od osnovne djelatnosti.

Zadatak Društva je također kontinuirano praćenje stanja i održavanje objekata (građevinsko, elektro i strojarsko) u sjedištu HEP grupe kao i upravljanje neposlovnom imovinom u ime i za račun HEP-a d.d. Osim toga, zadatak Društva je provođenje zakonske regulative iz područja gospodarenja otpadom, odnosno zbrinjavanja razvrstanog otpada u sjedištu HEP grupe. HEP – Upravljanje imovinom provodi investicijske radove u svrhu poboljšanja funkcioniranja sustava te osigurava sve potrebne tehničke uvjete za rad djelatnika u sjedištu HEP grupe.

Važnija ostvarenja Društva na ovom području u 2016. godini su donošenje strategije upravljanja neposlovnom imovinom, projekt implementacije softverskog rješenja za upravljanje imovinom Enterprise Asset Management (početna faza), izrada Naputka o gospodarenju otpadom u sjedištu HEP grupe, uvođenje novih sustava gospodarenja energijom i pripreme za uvođenje ISO standarda.

Direktor
Dinko Salopek*

*U izvještajnom razdoblju direktor je bio Stanko Kežman

HEP Telekomunikacije d.o.o.

HEP-Telekomunikacije d.o.o. upravljaju telekomunikacijskom infrastrukturom i telekomunikacijskim sustavom Društva i HEP grupe u cjelini. Telekomunikacijska infrastruktura obuhvaća svu pasivnu telekomunikacijsku opremu i sustave (optička infrastruktura, antenski stupovi itd.), a telekomunikacijski sustav svu aktivnu mrežnu opremu i pripadajuće sustave. HEP-Telekomunikacije su nadležne za definiranje općih telekomunikacijskih pravila, standarda i procedura pri razvoju i eksploataciji telekomunikacijske infrastrukture i sustava; planiranje, projektiranje, razvoj, izgradnju i održavanje telekomunikacijske infrastrukture i sustava.

Tijekom 2016. sklopljeni su ugovori kojima smo realizirali projekte nadogradnje mreže (spajanje novih lokacija, strukturno kabliranje, instalacija nove i nadogradnja postojeće LAN/WAN mrežne opreme, nadogradnja bežičnog sustava i dr.) te je realizirana nadogradnja transmisijskog SDH transmisijskog sustava prema zahtjevima članica HEP grupe i HOPS-a.

Tijekom godine pokrenuli smo postupak nabave licenci, pripadajuće infrastrukture i implementacije sustava javnog oblaka, te smo u srpnju potpisali okvirni sporazum. Korisnici iz domene javnog sektora vodeći su pokretači rasta IT potrošnje. Njihova poslovna potreba za aplikacijama koje će omogućiti digitalizaciju i automatizaciju poslovnih procesa je neupitna, no u daljnjoj ekspanziji uslužnih aplikacija jednu od ključnih zapreka čini nedostatak kvalitetne tehnološke infrastrukture i nedostatak kvalificiranog IT osoblja. Upravo ova dva problema predstavljaju priliku za HEP-Telekomunikacije u ponudi usluga računarstva u oblaku.

Također smo u 2016. pokrenuli postupak nabave Izrade elaborata mogućnosti proširenja i unaprjeđenja prijenosne telekomunikacijske infrastrukture s izradom projekta optimalnih tehničkih rješenja, kojim ćemo u narednom razdoblju pokrenuti projekt zamjene 10-nitnih trasa. Nadogradnja optičke mrežne infrastrukture odnosi se na instalaciju novih optičkih veza (OPGW, podzemni, ADSS) i na uvođenje novih funkcionalnosti mreže s ciljem pružanja novih usluga te poboljšanja kvalitete, raspoloživosti i sigurnosti starih.

HEP-Telekomunikacije imaju u vlasništvu optičke mreže koje se sastoje od OPGW kablova, podzemnih optičkih kablova, podmorskih optičkih kablova i ADSS optičkih kablova. Ta se mreža proteže po čitavom području RH i osnova je telekomunikacijskog sustava. Neki od važnijih sustava koji koriste veze preko tih kablova su Sustav daljinskog vođenja, Sustav relejne zaštite dalekovoda, Sustav obračunskih mjerenja, Sustavi poslovne informatike.

Unutar HEP-Telekomunikacija koristi se postojeći sustav za nadzor i upravljanje mrežnom infrastrukturom koji služi kao centralno mjesto nadzora infrastrukture i omogućava neometan rad poslovnih servisa unutar povezanih društava HEP grupe. Potrebno je obnoviti održavanje postojećeg sustava za nadzor i upravljanje mrežnom infrastrukturom, nadograditi ga i proširiti prava licenca za njegovo korištenje za veći broj uređaja.

Pružanje usluga sve se više prilagođava stvarnim potrebama korisnika. Jedan od preduvjeta da se to i ispuni je i izgradnja internog CRM sustava koji će evidentirati svu interakciju s korisnicima, kao i pregled korištenih usluga.

Direktor
Željko Racanović

NAPOMENE

Nazivi Grupe i Društva

Osim ako kontekst ne zahtijeva drugačije, pojam “HEP grupa”, “HEP” ili “Grupa” označava društvo Hrvatska elektroprivreda d.d. zajedno s njegovim ovisnim društvima. Pojam “Društvo” odnosi se na društvo Hrvatska elektroprivreda d.d.

Vremenski okvir Izvješća

U ovom se Godišnjem izvješću daje prikaz poslovne 2016. godine, dakle za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2016. Također, daju se i podaci o važnijim događajima za poslovanje HEP grupe, nastalim nakon 31. prosinca 2016. godine, ali najkasnije do 8. lipnja 2017. godine.

Prikaz financijskih izvješća društava HEP grupe

U financijskim izvješćima društava u Poglavlju Izvješća društava HEP grupe s financijskim izvješćima, ovlašteni revizor upućuje na bilješke koje su sastavni dio financijskih izvješća. U ovom Godišnjem izvješću, zbog prevelikog opsega nisu objavljene popratne bilješke. Cjelovita izvješća s bilješkama dostupna su u sjedištima društava, a za HEP d.d. i na poveznici: http://www.hep.hr/UserDocImages//dokumenti/fin-izvj/nekonsolidirana/2016//HEP_DD_Revizorsko_2016.pdf

Prikaz podataka o Hrvatskom operatoru prijenosnog sustava

Podaci o Hrvatskom operatoru prijenosnog sustava d.o.o. (HOPS), koji je 2013. godine sukladno Zakonu o tržištu električne energije, razdvojen u odnosu na HEP grupu prema modelu neovisnog operatora prijenosa (ITO – Independent Transmission Operator), u ovom se Godišnjem izvješću konsolidirano prikazuju u pregledu osnovnih podataka o HEP grupi za 2016. godinu, u poglavlju Poslovanje u 2016. godini te u Konsolidiranim financijskim izvještajima za HEP grupu zajedno s izvještajem neovisnog revizora. U ostalim se dijelovima Godišnjeg izvješća, sukladno neovisnom statusu HOPS-a, ne prikazuju podaci u vezi s poslovanjem tog društva.

Prikaz nefinancijskih podataka

Ovo Godišnje izvješće HEP grupe čini cjelinu s nefinancijskim izvješćem, odnosno Izvješćem o održivosti HEP grupe za 2016. godinu. Izvješće o održivosti će prema smjernicama Global Reporting Initiativea sadržavati aspekte poslovanja koji se ne prikazuju u Godišnjem izvješću, a odnose se na okoliš, dobavljački lanac, ljudske potencijale, odnose s kupcima i zajednicom i druge. U skladu s obvezama iz Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu (NN 120/2016), Izvješće o održivosti objavit će se najkasnije do 31. listopada 2017.

Adresar

HRVATSKA ELEKTROPRIVREDA d.d.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 111

www.hep.hr**URED UPRAVE**

TELEFON: 01/ 61 71 294

SEKTOR ZA KORPORATIVNE KOMUNIKACIJE

TELEFON: 01/ 63 22 202

odnosisjavnosc@hep.hr**HEP-PROIZVODNJA d.o.o.**

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP – OPERATOR DISTRIBUCIJSKOG**SUSTAVA d.o.o.**

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 111

HEP OPSKRBA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/63 22 318

opskrba@hep.hr**HEP – TRGOVINA d.o.o.**

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 225

HEP-TOPLINARSTVO d.o.o.

10000 Zagreb, Miševečka 15 a

TELEFON: 01/ 60 09 555

toplinarstvo@hep.hr**HEP-PLIN d.o.o.**

31000 Osijek, Cara Hadrijana 7

TELEFON: 031/ 24 48 88

HEP-OPSKRBA PLINOM d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37

TELEFON: 01/ 63 22 364

HEP ESCO d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 302
infohepesco@hep.hr

HEP – UPRAVLJANJE IMOVINOM d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/38 70 801

PROGRAM SAVA d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111
info@zagrebnasavi.hr

HEP TELEKOMUNIKACIJE d.o.o.

10000 Zagreb, Ulica grada Vukovara 37
TELEFON: 01/63 22 111

**HEP – NASTAVNO-OBRAZOVNI
CENTAR**

34330 Velika, Luke Ibrišimovića 9
TELEFON: 034/313-037

PLOMIN HOLDING d.o.o.

52234 Plomin, Plomin Luka 50
TELEFON: 052/ 86 33 47
plomin-holding@hep.hr

IZDAVAČ:

Hrvatska elektroprivreda d.d. (HEP d.d.) Zagreb
Ulica grada Vukovara 37
tel. 01/63 22 111
www.hep.hr

ZA IZDAVAČA:

Perica Jukić

REALIZACIJA:

Sektor za korporativne komunikacije

DIREKTOR SEKTORA:

Ivica Žigić

UREDNIK:

Darko Alfirev

GRAFIČKO OBLIKOVANJE:

Bestias dizajn

TISAK:

Kerschoffset, Zagreb

ISSN 1332-4403

